

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekülg
	I Teave	
	Nõukogu	
2006/C 80 E/01	Nõukogu ühine seisukoht (EÜ) nr 1/2006, 1. detsember 2005, toimides Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 251 kohaselt, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste kehtestamise ning otsuse 96/391/EÜ ja otsuse nr 1229/2003/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta	1
2006/C 80 E/02	Nõukogu ühine seisukoht (EÜ) nr 2/2006, 8. detsember 2005, toimides Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 251 kohaselt, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta	27
2006/C 80 E/03	Nõukogu ühine seisukoht (EÜ) nr 3/2006, 8. detsember 2005, toimides Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 251 kohaselt, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta	43

I

(Teave)

NÕUKOGU

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) NR 1/2006,

1. detsember 2005,

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... otsus nr .../2006/EÜ üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste kehtestamise ning otsuse 96/391/EÜ ja otsuse nr 1229/2003/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

(2006/C 80 E/01)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 156,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta otsuse nr 1229/2003/EÜ (üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste kohta) ⁽³⁾ vastuvõtmist on ilmnenu vajadus loomida uued liikmesriigid, ühinevad riigid ja kandidaatriigid täielikult nende suunistega ja vajaduse korral täiendavalt kohandada neid suuniseid Euroopa Liidu uue lähendamispoliitikaga.
- (2) Uued prioriteedid tulenevad avatuma ja konkurentsivõimelisema energia siseturu loomisest seetõttu, et on kohaldatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivi 2003/54/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju, ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivi 2003/55/EÜ maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta ⁽⁵⁾.

Need prioriteedid järgivad 23. ja 24. märtsil 2001 Stockholmis kohtunud Euroopa Ülemkogu otsuseid energiaturu toimimiseks vajaliku infrastruktuuri arendamise kohta. Erilisi pingutusi tuleks teha taastuvate energiaallikate suurema kasutamise eesmärgi saavutamiseks, millega toetatakse säästva arengu poliitika edendamist. See tuleks saavutada turu normaalsele tasakaalule ebaproportsionaalseid häireid põhjustamata. Samuti tuleks täielikult võtta arvesse ühenduse transpordipoliitika eesmärgi ja eelkõige maanteeliikluse vähendamise võimalust gaasijuhtmete kasutamise kaudu.

- (3) Käesolev otsus toob lähemale liikmesriikide elektrivõrkude vastastikuse sidumise eesmärgi saavutamise, mis lepitati kokku 15. ja 16. märtsi 2002. aasta Barcelona Euroopa Ülemkogul, ning parandab seega võrkude töökindlust ja usaldusväärsust ning tagab varustuskindluse ja siseturu nõuetekohase toimimise.
- (4) Energiainfrastruktuuri ehitamine ja hooldamine peaks üldiselt alluma turupõhimõtetele. See on samuti kooskõlas energia siseturu väljakujundamise ja konkurentsivõimelisuse ühiseeskirjadega, mille eesmärgiks on avatuma ja konkurentsivõimelisema energia siseturu loomine. Ühenduse rahaline abi ehitamisele ja hooldusele peaks seetõttu jääma äärmiselt erandlikuks. Kõnealused erandid peaksid olema nõuetekohaselt põhjendatud.

⁽¹⁾ ELT C 241, 28.9.2004, lk 17.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 7. juuni 2005. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ ELT L 176, 15.7.2003, lk 11.

⁽⁴⁾ ELT L 176, 15.7.2003, lk 37. Direktiivi on muudetud nõukogu direktiiviga 2004/85/EÜ (ELT L 236, 7.7.2004, lk 10).

⁽⁵⁾ ELT L 176, 15.7.2003, lk 57.

- (5) Energiainfrastruktuuri tuleks ehitada ja hooldada nii, et energia siseturg toimiks tõhusalt, järgides seejuures olemasolevat mõjutatud isikutega konsulteerimise korda, ega kaldutaks kõrvale strateegilise ja vajaduse korral universaalse teenuse osutamise kriteeriumidest ning avaliku teenuse osutamise kohustustest.
- (6) Arvestades maagaasivõrkude ja olefiinivõrkude potentsiaalset sünergia, tuleks tähelepanu pöörata olefiinivõrkude arendamisele ja integreerimisele, et rahuldada tööstuse olefiingaasi tarbimise vajadusi ühenduses.
- (7) Üleeuroopaliste energiavõrkude prioriteetid tulenevad samuti üleeuroopaliste energiavõrkude kasvavast tähtsusest seoses ühenduse energiavarustuse tagamise ja mitmekesistamise, uute liikmesriikide, ühinevate riikide ning kandidaatriikide energiavõrkude liitmise ning elektrivõrkude kooskõlastatud toimimise tagamisega ühenduses ja naaberriikides pärast asjaomaste liikmesriikidega konsulteerimist. Ühenduse naaberriikidel on ühenduse energiapoliitikas tõepoolest oluline koht. Nad täidavad suure osa ühenduse maagaasinõudlusest, on võtmepartnerid primaarenergia transiidis ühendusse ning muutuvad järjest olulisemateks osalejateks ühenduse gaasi ja elektri siseturul.
- (8) Üleeuroopaliste energiavõrkudega seotud projektide hulgas tuleb esile tuua esmatähtsaid projekte, mis on väga tähtsad energia siseturu toimimiseks või energiavarustuse kindluseks.
- (9) Üleeuroopaliste energiavõrkudega seotud ühist huvi pakkuvate projektide väljaselgitamise kord peaks kindlustama nõukogu 18. septembri 1995. aasta määruse (EÜ) nr 2236/95 (millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste võrkude valdkonnas)⁽¹⁾ tõrgeteta kohaldamise. Selle korraga seoses tuleks teha vahet kahel tasandil: esimesel tasandil määratakse kindlaks väiksem hulk vastavate projektide väljaselgitamise kriteeriume ning teisel tasandil kirjeldatakse projekte üksikasjalikult, mida nimetatakse spetsifikatsioonideks.
- (10) Määruse (EÜ) nr 2236/95 alusel tuleks eelkõige rahastada üleeuroopalist huvi pakkuvaid projekte, st käesolevas otsuses esitatud esmatähtsate projektide telgedel asuvaid ühist huvi pakkuvaid projekte.
- (11) Liikmesriigid peavad asjaomastele ühenduse rahastamisvahenditele projektide esitamisel andma sobiva eelistuse I lisaga hõlmatud projektidele, mis vastavad käesoleva otsuse kriteeriumidele.
- (12) Kuna projektide spetsifikatsioonid võivad muutuda, on need soovituslikud. Komisjonil peaks seega olema õigus neid jätkuvalt ajakohastada. Kuna projektidel võivad olla märkimisväärsed poliitilised, majanduslikud ja keskkonnaga seotud tagajärjed, on võimalikku ühenduse toetust väärivate projektide kindlaksmääramisel tähtis leida sobiv tasakaal õigusliku järelevalve ja paindlikkuse vahel.
- (13) Vajaduse korral peaks komisjon asjaosaliste liikmesriikidega konsulteerides teatud esmatähtsate projektide, esmatähtsate projektide osade või esmatähtsate projektide rühmade puhul nende ettevalmistamise ja rakendamise parandamiseks projektide kestel kindlustama koostöö kasutajate ja ettevõtjate vahel ning tagama selle koordineerimise, et kindlustada vajalik järelevalve ühenduse teavitamiseks edusammudest. Nii tegutsedes peaks komisjon koos asjaomaste liikmesriikidega konsulteerima ettevõtjate, kasutajate, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste ning kodanikuühiskonna esindajatega, et õppida paremini tundma ülekandeteenuste vajadusi, piiranguid ja samuti nende teenuste parameetreid, mida on tarvis asjaomase infrastruktuuri kasutamise optimeerimiseks.
- (14) Liikmesriike peaks kutsuma üles koordineerima teatavaid, eelkõige riikidevaheliste projektide või riikidevaheliste projektide osade rakendamist.
- (15) Tuleb luua soodsamad tingimused üleeuroopaliste energiavõrkude arendamiseks ja rajamiseks, seda peamiselt stiimulite pakkumisega tehniliseks koostööks võrkude eest vastutavate üksuste vahel, lihtsustades võrguprojektide kinnitamiseks kohaldatavaid menetlusi liikmesriikides, et vähendada viivitusi, ning kasutades ühenduse vastavaid fondide, vahendeid ja rahastamisprogramme võrguprojektide jaoks. Ühendus peaks toetama liikmesriikides sellel eesmärgil võetud meetmeid.

⁽¹⁾ EÜT L 228, 23.9.1995, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 807/2004 (ELT L 143, 30.4.2004, lk 46).

- (16) Kuna üleeuroopalistele energiavõrkudele eraldatud eelarve on eelkõige mõeldud teostatavusuuringute rahastamiseks, on ühenduse struktuurifondid, rahastamisprogrammid ja -vahendid need, millest on vajaduse korral võimalik rahastada selliseid, eelkõige piirkondadevahelisi vastastikku seotud võrke.
- (17) Ühist huvi pakkuvate projektide, nende spetsifikatsioonide ja esmatähtsate projektide kindlaksmääramine ei tohiks mõjutada projektide ega kavade või programmide keskkonnamõju hindamise tulemusi.
- (18) Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused⁽¹⁾.
- (19) Komisjon peaks regulaarselt koostama aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta.
- (20) Kuna käesolev otsus hõlmab sama objekti ja reguleerimisala, mis nõukogu 28. märtsi 1996. aasta otsus 96/391/EÜ, millega nähakse ette meetmed soodsamate tingimuste loomiseks üleeuroopaliste energiasektori võrkude arendamisel,⁽²⁾ ja otsus nr 1229/2003/EÜ, tuleks mõlemad nimetatud otsused kehtetuks tunnistada,
- a) kõikide kõrgepingeliinide (v.a jaotusvõrkude liinid) ning veealuste ühenduste suhtes tingimusel, et asjakohast infrastruktuuri kasutatakse piirkondade- või riikidevaheliseks ülekandeks või ühendamiseks;
- b) kõikide asjakohase süsteemi nõuetekohaseks tööks vajalike seadmete ja rajatiste, sealhulgas turva-, seire- ja juhtimissüsteemide suhtes;
- 2) gaasivõrkude puhul (kus transporditakse maagaasi või olefiingaase)
- a) kõrgsurve-gaasijuhtmete suhtes (v.a jaotusvõrkude juhtmed), mis võimaldavad varustada ühenduse piirkondi sise- või välisallikatest;
- b) eespool nimetatud kõrgsurve-gaasijuhtmetega ühendatud maa-aluste gaasihoidlate suhtes;
- c) veeldatud maagaasi vastuvõtu-, ladustamis- ja taasgaasitamisrajatiste suhtes, samuti veeldatud maagaasi tankerite suhtes, pidades silmas tarnitavaid koguseid;
- d) kõikide asjakohase süsteemi nõuetekohaseks tööks vajalike seadmete ja rajatiste, sealhulgas turva-, seire- ja juhtimissüsteemide suhtes.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 3

Artikkel 1

Objekt

Käesoleva otsusega määratakse kindlaks ühenduse meetmete olemus ja ulatus üleeuroopaliste energiavõrkudega seotud suuniste kehtestamisel. Selles sätestatakse suunised, mis hõlmavad üleeuroopaliste energiavõrkudega seotud ühenduse tegevuse eesmärke, prioriteete ja üldsuundi. Nende suunistega määratakse kindlaks ühist huvi pakkuvad projektid üleeuroopaliste elektri- ja gaasivõrkude osas, kaasa arvatud esmatähtsad projektid.

Artikkel 2

Reguleerimisala

Käesolevat otsust kohaldatakse

1) elektrivõrkude puhul

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.
⁽²⁾ EÜT L 161, 29.6.1996, lk 154.

Eesmärgid

Ühendus edendab kehtivate ühenduse õigusaktide kohaselt üleeuroopaliste energiavõrkude vastastikust sidumist, koostalitlusvõimet ja arengut ning juurdepääsu nendele võrkudele, et

- a) edendada siseturu tõhusat toimimist ja arendamist üldiselt ning eelkõige energia siseturu tõhusat toimimist, soodustades samas energia ratsionaalset tootmist, jaotamist ja kasutamist ning taastuvate energiaallikate arendamist ja ühendamist, et alandada energia hinda tarbijatele ning aidata kaasa energiaallikate mitmekesistamisele;
- b) soodustada ühenduse ebasoodsamate piirkondade ja saarte arengut ja vähendada nende isoleeritust, aidates nii tugevdada sotsiaalset ja majanduslikku ühtekuuluvust;
- c) parandada energiavarustuse kindlust, näiteks tugevdades energiasektoris suhteid kolmandate riikidega kõikide asjaomaste osapoolte vastastikuse huvi alusel, eelkõige energiaharta lepingu ning ühenduse sõlmitud koostöölepingute raames;

- d) soodustada säästvat arengut ja toetada keskkonnakaitset, muu hulgas kasutades taastuvenergiat ning vähendades energia transpordi ja ülekandega seotud keskkonnoahte.

Artikkel 4

Tegevusprioriteedid

Ühenduse tegevusprioriteedid seoses üleeuroopaliste energiavõrkudega peavad olema kooskõlas säästva arenguga ning on järgmised:

1. nii elektri- kui ka gaasivõrkude alal

- a) energiavõrkude kohandamine ja arendamine, et toetada energia siseturu toimimist ja eelkõige lahendada eriti riikidevaheliste kitsaskohtade, ülekoormuse ja puuduvate ühenduste probleem, võttes arvesse elektri ja gaasi siseturu toimimisest ning Euroopa Liidu laienemisest tulenevaid vajadusi;
- b) energiavõrkude rajamine saartel, isoleeritud, äärepoolsetes ja äärepoolseimates piirkondades, toetades seejuures energiaallikate mitmekesistamist ja taastuvate energiaallikate kasutamist, vajaduse korral koos nende võrkude ühendamiseks;

2. elektrivõrkude alal

- a) võrkude kohandamine ja arendamine taastuvenergia tootmise võrku integreerimise või sellega ühendamise hõlbustamiseks;
- b) ühenduses asuvate elektrivõrkude ühinevate ja kandidaatriikide ning muude Euroopa ning Vahemere ja Musta mere piirkonna riikide elektrivõrkudega koostalitlemise võime tagamine;

3. gaasivõrkude alal

- a) maagaasivõrkude arendamine, et rahuldada ühenduse maagaasi tarbimise vajadusi ja kontrollida tema maagaasiga varustamise süsteeme;
- b) ühenduse maagaasivõrkude ühinevate ja kandidaatriikide ning teiste Euroopa ja Vahemere, Musta mere ja Kaspia mere, samuti Lähis-Ida ja Pärsia lahe piirkonna riikide maagaasivõrkudega koostalitlemise võime tagamine ning maagaasiga varustamise allikate ja maagaasi edastamise teede mitmekesistamine.

Artikkel 5

Tegevussuunad

Ühenduse üldised tegevussuunad üleeuroopaliste energiavõrkude alal on järgmised:

- a) artiklis 6 nimetatud ühist huvi pakkuvate projektide kindlaksmääramine;
- b) kõnealuste võrkude arenguks soodsamate tingimuste loomine.

Artikkel 6

Ühist huvi pakkuvad projektid

1. Ühist huvi pakkuvate projektide kindlaksmääramise, muudatuste, spetsifikatsioonide või ajakohastamistootluste üles otsustamisel kohaldatakse järgmisi üldkriteeriume:

- a) projekt kuulub artikli 2 reguleerimisalasse;
- b) projekt vastab artiklis 3 ja artiklis 4 sätestatud eesmärkidele ja tegevusprioriteetidele;
- c) projekt on potentsiaalselt majanduslikult elujõuline.

Majandusliku elujõulisuse hindamine põhineb kulude-tulude analüüsil, mille puhul arvestatakse kõiki kulusid ja tulusid, kaasa arvatud keskmise tähtajaga ja/või pikaajalisi kulusid ja tulusid, mis on seotud keskkonnoaspektide, varustuskindluse ning majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse parandamisega. Ühist huvi pakkuvate projektide puhul, mis on seotud mõne liikmesriigi territooriumiga, on nõutav kõnealuse liikmesriigi heakskiit.

2. Lisakriteeriumid ühist huvi pakkuvate projektide kindlaksmääramiseks on esitatud II lisas. Iga muudatus ühist huvi pakkuva projekti II lisas esitatud lisakriteeriumides otsustatakse asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaselt.

3. Üksnes III lisas loetletud projektid, mis vastavad lõikes 1 nimetatud ja II lisas sätestatud kriteeriumidele, võivad saada määruse (EÜ) nr 2236/95 alusel antavat ühenduse rahalist abi.

4. Projektide soovituslikud spetsifikatsioonid, mis sisaldavad projektide üksikasjalikke kirjeldusi ja vajaduse korral nende geograafilisi kirjeldusi, on esitatud III lisas. Kõnealuseid spetsifikatsioone ajakohastatakse artikli 11 lõikes 2 osutatud korras. Ajakohastamine on üksnes tehnilist laadi ja peab piirduma projekti tehniliste muudatuste või kindlaksmääratud marsruudi mõne lõigu muudatuste või projekti asukoha kohandamisega vahesel määral.

5. Liikmesriigid võtavad kõik meetmed, mida nad peavad vajalikuks ühist huvi pakkuvate projektide soodustamiseks ja kiirendamiseks ning viivituste minimeerimiseks, järgides seejuures ühenduse õigusakte ning rahvusvahelisi keskkonnanõuete konventsioone. Eelkõige viiakse kiiresti läbi vajalikud loamenetlused.

6. Kui osa ühist huvi pakkuvast projektist paikneb kolmandate riikide territooriumil, võib komisjon liikmesriikide nõusolekul ja kui see on ühenduse ja nimetatud kolmandate riikide vaheliste kokkulepete rakendamise raames võimalik ning vastavalt energiaharta lepingu ja muude mitmepoolsete kokkulepete sätetele, mis käsitlevad kolmandaid riike, kes on selle lepingu osapooled, teha ettepanekuid, et ka asjaomane kolmas riik tunnistaks projekti vastastikust huvi pakkuvaks, et soodustada selle elluviimist.

Artikkel 7

Esmatähtsad projektid

1. Ühist huvi pakkuvad projektid, millele on osutatud artikli 6 lõikes 3 ja mis on nimetatud I lisa esmatähtsate projektide telgedel, on määruse (EÜ) nr 2236/95 alusel antava ühenduse rahalise abi saamisel esmatähtsad. I lisas tehtavad muudatused otsustatakse asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaselt.

2. a) Seoses riikidevaheliste investeerimisprojektidega astuvad liikmesriigid samme, mis on vajalikud tagamaks, et siseriiklike loamenetluste korral peavad pädevad siseriiklikud ametiasutused üheks hindamiskriteeriumiks seda, et sellised projektid suurendavad kahe või enama liikmesriigi võrkude vastastikuse ühendamise võimsust ja seega tugevdavad üleeuroopalist varustuskindlust.

b) Asjaomased liikmesriigid ja komisjon püüavad kumbki oma pädevuse piires koos vastutavate ettevõtjatega edendada esmatähtsate projektide, eriti piiriüleste projektide elluviimist.

3. Esmatähtsad projektid on kooskõlas säästva arenguga ja vastavad järgmistele kriteeriumidele:

a) neil on oluline mõju siseturu konkurentsile põhinevale toimimisele ja/või

b) need tugevdavad ühenduse varustuskindlust ja/või

c) need toovad kaasa taastuvenergia suurema kasutamise.

Artikkel 8

Soodsam keskkond

1. Üleeuroopaliste energiavõrkude arengule ja nende koostalitlusvõimele soodsamate tingimuste loomisele kaasaaitamiseks võtab ühendus arvesse liikmesriikide jõupingutusi, mis on tehtud kõnealuse eesmärgi saavutamiseks, omistab suurima tähtsuse järgmistele meetmetele ning edendab neid vajalikul määral:

a) tehniline koostöö üleeuroopaliste energiavõrkude eest vastutavate üksuste vahel, eelkõige II lisa punktides 1, 2 ja 7 märgitud ühenduste nõuetekohaseks toimimiseks;

b) üleeuroopaliste energiavõrkudega seotud projektide kinnitamise menetluste lihtsustamine viivituste vältimiseks;

c) abi võimaldamine ühenduse fondidest, vahenditest ja rahastamisprogrammidest ühist huvi pakkuvatele projektidele.

2. Komisjon teeb tihedas koostöös asjaomaste liikmesriikidega algatusi lõikes 1 nimetatud tegevuste koordineerimise edendamiseks.

3. Lõike 1 punktides a ja b osutatud tegevuste elluviimiseks vajalikud meetmed otsustab komisjon vastavalt artikli 11 lõikes 2 osutatud menetlusele.

Artikkel 9

Mõju konkurentsile

Projektide kaalumisel võetakse arvesse nende mõju konkurentsile ja varustuskindlusele. Peamiseks rahastamise allikaks on erarahastamine või asjaomaste ettevõtjate korraldatud rahastamine ning seda toetatakse. Kooskõlas asutamislepingu sätetega välditakse turul tegutsevate ettevõtjate vahelise konkurentsi moonutamist.

Artikkel 10

Piirangud

1. Käesolev otsus ei piira liikmesriikide ega ühenduse võetud finantskohustusi.

2. Käesolev otsus ei mõjuta projektide keskkonnamõju hindamise tulemusi ega selliste kavade või programmide keskkonnamõju hindamise tulemusi, milles määratakse kindlaks tulevane raamistik selliste projektide lubamiseks. Kui ühenduse asjaomased õigusnormid nõuavad keskkonnamõju hindamist, võetakse sellise hindamise tulemusi arvesse enne, kui ühenduse asjaomaste õigusnormide kohaselt tehakse otsus projekti elluviimise kohta.

Artikkel 11

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse kõnealuse otsuse artiklis 8 sätestatut.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses määratakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 12

Aruanne

Komisjon koostab iga kahe aasta järel käesoleva otsuse rakendamise kohta aruande ning esitab selle Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

Kõnealuses aruandes pööratakse tähelepanu II lisa punktides 2, 4 ja 7 märgitud piiriüleseid ühendusi käsitlevate esmatähtsate

projektide rakendamisele ja edusammudele nende elluviimise käigus, samuti nende üksikasjalikule rahastamiskorrale, eelkõige seoses ühenduse rahalise abiga.

Artikkel 13

Kehtetuks tunnistamine

Otsus 96/391/EÜ ja otsus nr 1229/2003/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 15

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

***

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

ÜLEEUROOPALISED TRANSPORDIVÕRGUD

Artiklis 7 määratletud esmatähtsate projektide teljed

Loetletud on igal teljel asuvad esmatähtsad projektid

ELEKTRIVÕRGUD

EL.1. Prantsusmaa–Belgia–Madalmaad–Saksamaa: elektrivõrgu tugevdamine, et lahendada läbi Beneluxi riikide kulgeva elektrivoo ülekoormus.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Avelini (FR) — Avelgemi (BE) liin

Moulaine'i (FR) — Aubange'i (BE) liin

EL.2. Itaalia piirialad Prantsusmaa, Austria, Sloveenia ja Šveitsiga: elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Lienzi (AT) — Cordignano (IT) liin

Itaalia ja Sloveenia vaheline uus ühendus

Lääne-Udine (IT) — Okroglo (SI) liin

S. Fiorano (IT) — Nave (IT) — Gorlago (IT) liin

Põhja-Veneetsia (IT) — Cordignano (IT) liin

Sankt Peteri — Tauerni (AT) liin

Südburgenlandi — Kainachtali (AT) liin

Austria–Itaalia (Thauri–Brixeni) vastastikune sidumine Brenneri raudteetunneli kaudu

EL.3. Prantsusmaa–Hispaania–Portugal: elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine kõnealuste riikide vahel ja Pürenee poolsaarel ning võrguarendus saarte piirkonnas.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Sentmenati (ES) — Bescanó (ES) — Baixas' (FR) liin

Valdigemi (PT) — Douro Internazionali (PT) — Aldeadávila (ES) liin ja "Douro Internazionali" rajatised

EL.4. Kreeka — Balkani riigid — UCTE-süsteem: elektriinfrastruktuuri arendamine Kreeka ühendamiseks UCTE-süsteemiga ja võimaluse loomine Kagu-Euroopa elektrituru arendamiseks.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Philippi (EL) — Hamidabadi (TR) liin

EL.5. Ühendkuningriik — Mandri-Euroopa ja Põhja-Euroopa: elektrivõrkude vastastikuse sidumise loomine või suurendamine ning avamere tuuleenergia võimalik liitmine nendega.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Inglismaa (UK) ja Madalmaade vaheline veealune kaabel

EL.6. Iirimaa–Ühendkuningriik: elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine ning avamere tuuleenergia võimalik liitmine nendega.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Iirimaa ja Walesi (UK) vaheline veealune kaabel

EL.7. Taani — Saksamaa — Läänemere ring (kaasa arvatud Norra — Rootsi — Soome — Taani — Saksamaa — Poola — Balti riigid — Venemaa): elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine ning avamere tuuleenergia võimalik liitmine nendega.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Kassø (DK) — Hamburgi/Dollerni (DE) liin

Hamburgi/Krümmeli — Schwerini (DE) liin

Kassø (DK) — Revsingi (DK) — Tjele (DK) liin

Lääne-Hassingi (DK) — Trige (DK) liin

Skagerrak 4 Taani ja Norra vaheline veealune kaabel

Poola–Leedu ühendus, muu hulgas Poola elektrivõrgu ja PL–DE profiili vajalik tugevdamine, et võimaldada energia siseturul osalemist

Soome–Eesti (Estlink) veealune kaabel

Soome ja Rootsi vaheline veealune kaabel Fennoscan

Halle/Saale (DE) — Schweinfurti (DE)

EL.8. Saksamaa–Poola–Tšehhi–Slovakkia–Austria–Ungari–Sloveenia: elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Neuenhageni (DE) — Vierradeni (DE) — Krajniki (PL) liin

Dürnröhri (AT) — Slavětice (CZ) liin

Saksamaa ja Poola vaheline uus ühendus

Vel'ké Kapušany (SK) — Lemešany (SK) — Moldava (SK) — Sajóivánka (HU)

Gabčíkovo (SK)–Vel'ký Ďur (SK)

Stupava (SK) — Kagu-Viin (AT)

EL.9. Vahemere-äärsed liikmesriigid — Vahemere elektriring: elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine Vahemere-äärsete liikmesriikide ja Maroko — Alžeeria — Tuneesia — Liibüa — Egiptuse — Lähis-Ida riikide — Türgi vahel.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Tuneesia ja Itaalia vaheline elektrivõrguühendus

GAASIVÕRGUD

NG.1. Ühendkuningriik — Mandri-Euroopa põhjaosa, kaasa arvatud Madalmaad, Belgia, Taani, Rootsi ja Saksamaa–Poola–Leedu–Läti–Eesti–Soome–Venemaa:

gaasijuhtmed, mis ühendavad mõningaid Euroopa peamisi gaasiga varustamise allikaid, parandavad gaasivõrkude koostalitlusvõimet ning suurendavad varustuskindlust; sealhulgas maagaasijuhtmed avamere kaudu Venemaalt ELi ja mööda maismaad Venemaalt Poolasse ja Saksamaale, uue juhtmestiku rajamine; võrkude võimsus suureneb Saksamaal, Taanis ja Rootsis ning nende vahel, ning samuti Poolas, Tšehhi Vabariigis, Slovakkias, Saksamaal ja Austrias ning nende vahel.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Põhja-Euroopa gaasijuhe

Jamali–Euroopa gaasijuhe

Taanit, Saksamaad ja Rootsit ühendav maagaasijuhe

Ülekandevõimsuse suurenemine Saksamaa–Belgia–Ühendkuningriigi teljel

NG.2. Alžeeria — Hispaania — Itaalia — Prantsusmaa — Mandri-Euroopa põhjaosa: uute maagaasijuhtmete rajamine Alžeerias Hispaaniasse, Prantsusmaale ja Itaaliasse ning võimsuse suurendamine Hispaania, Prantsusmaa ja Itaalia võrkudes ning nende vahel.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Alžeeria–Tuneesia–Itaalia gaasijuhe

Alžeeria–Itaalia gaasijuhe läbi Sardiinia ja Korsika koos haruga Prantsusmaale

Medgase gaasijuhe (Alžeeria — Hispaania — Prantsusmaa — Mandri-Euroopa)

NG.3. Kaspia mere riigid — Lähis-Ida — Euroopa Liit: uued maagaasijuhtmete võrgud uutest leiukohtadest Euroopa Liitu, kaasa arvatud maagaasijuhtmed Türgi–Kreeka, Kreeka–Itaalia, Türgi–Austria ja Kreeka–Sloveenia–Austria (läbi Lääne-Balkani).

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Türgi–Kreeka–Itaalia gaasijuhe

Türgi–Austria gaasijuhe

NG.4. Veeldatud maagaasi terminalid Belgias, Prantsusmaal, Hispaanias, Portugalis, Itaalias, Kreekas, Küprosel ja Poolas: varustusteede ja piiriületuspunktide mitmekesistamine, sealhulgas veeldatud maagaasi ühendused ülekandevõrguga.

NG.5. Maa-alused maagaasihoidlad Hispaanias, Portugalis, Prantsusmaal, Itaalias, Kreekas ja Läänemere maades: mahu suurendamine Hispaanias, Prantsusmaal, Itaalias ja Läänemere maades ning esimeste rajatiste ehitamine Portugalis, Kreekasse ja Leedusse.

NG.6. Vahemere-äärset liikmesriigid — Vahemere idaosa gaasiring: maagaasijuhtmete mahu loomine ja suurendamine Vahemere-äärsete liikmesriikide ning Liibüa–Egiptuse–Jordaania–Süüria–Türgi vahel.

Esmatähtsate projektide hulka kuuluvad:

Liibüa–Itaalia gaasijuhe

II LISA

ÜLEEUROOPALISED TRANSPORDIVÕRGUD

Artikli 6 lõikes 2 osutatud ühist huvi pakkuvate projektide määratlemise lisakriteeriumid

ELEKTRIVÕRGUD

1. Elektrivõrkude arendamine saartel, isoleeritud, äärepoolsetes ja äärepoolseimates piirkondades, toetades seejuures energiaallikate mitmekesistamist ja suurendades taastuvate energiaallikate kasutamist, ning vajaduse korral kõnealuste piirkondade elektrivõrkude ühendamine:
  - Iirimaa — Ühendkuningriik (Wales)
  - Kreeka (saared)
  - Itaalia (Sardiinia) — Prantsusmaa (Korsika) — Itaalia (maismaaosaga)
  - Ühendused saarte piirkondades, sealhulgas ühendused maismaaosaga
  - Ühendused Prantsusmaa, Hispaania ja Portugali äärepoolseimates piirkondades
2. Liikmesriikide vahel elektrivõrkude ühenduste arendamine, mida on vaja siseturu toimimiseks ja elektrivõrkude töökindluse ja usaldatavuse tagamiseks:
  - Prantsusmaa–Belgia–Madalmaad–Saksamaa
  - Prantsusmaa–Saksamaa
  - Prantsusmaa–Itaalia
  - Prantsusmaa–Hispaania
  - Portugal–Hispaania
  - Soome–Rootsi
  - Soome–Eesti–Läti–Leedu
  - Austria–Itaalia
  - Itaalia–Sloveenia
  - Austria–Itaalia–Sloveenia–Ungari
  - Saksamaa–Poola
  - Saksamaa — Poola — Tšehhi Vabariik — Austria — Slovakkia — Ungari
  - Ungari–Slovakkia
  - Ungari–Austria
  - Poola–Leedu
  - Iirimaa — Ühendkuningriik (Põhja-Iirimaa)
  - Austria–Saksamaa–Sloveenia–Ungari
  - Madalmaad–Ühendkuningriik
  - Saksamaa–Taani–Rootsi
  - Kreeka–Itaalia
  - Ungari–Sloveenia
  - Malta–Itaalia
  - Soome–Eesti
  - Itaalia–Sloveenia
3. Liikmesriikide elektrivõrkude vahel ühenduste arendamine, kui see on vajalik liikmesriikidevaheliste ühenduste ärakasutamiseks, siseturu toimimiseks või taastuvate energiaallikate ühendamiseks:
  - Kõik liikmesriigid

4. Elektrivõrgühenduste arendamine muude kui liikmesriikidega, eriti ühinevate kandidaatriikidega, aidates sellega kaasa elektrivõrkude koostalitlusvõimele, töökindlusele ja usaldatavusele või elektriga varustatusele Euroopa Ühenduses:
- Saksamaa–Norra
  - Madalmaad–Norra
  - Rootsi–Norra
  - Ühendkuningriik–Norra
  - Läänemere elektriring: Saksamaa–Poola–Valgevene–Venemaa–Leedu–Läti–Eesti–Soome–Rootsi–Norra–Taani
  - Norra–Rootsi–Soome–Venemaa
  - Vahemere elektriring: Prantsusmaa — Hispaania — Maroko — Alžeeria — Tuneesia — Liibüa — Egiptus — Lähis-Ida riigid — Türgi — Kreeka — Itaalia
  - Kreeka–Türgi
  - Itaalia–Šveits
  - Austria–Šveits
  - Ungari–Rumeenia
  - Ungari–Serbia
  - Ungari–Horvaatia
  - Itaalia–Tuneesia
  - Kreeka — Balkani riigid
  - Hispaania–Maroko
  - Hispaania–Andorra–Prantsusmaa
  - EL — Balkani riigid — Valgevene — Venemaa — Ukraina
  - Musta mere elektriring: Venemaa–Ukraina–Rumeenia–Bulgaaria–Türgi–Gruusia
  - Bulgaaria — endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik/Kreeka–Albaania–Itaalia või Bulgaaria–Kreeka–Itaalia
5. Meetmed siseturu vastastikku seotud elektrivõrkude toimimise parandamiseks, eriti kitsaskohtade ja puuduvate ühenduste kindlakstegemiseks, lahenduste väljatöötamiseks, et vähendada ülekoormust, ning elektrivõrkude prognoosimise ja kasutamise meetodite kohandamiseks:
- Eriti elektrivõrkudesiseste piiriüleste kitsaskohtade ja puuduvate ühenduste kindlakstegemine
  - Lahenduste väljatöötamine elektrivoo juhtimiseks, et vähendada elektrivõrkude ülekoormuse probleeme
  - Siseturu toimimiseks ja suure osa taastuvate energiaallikate kasutamiseks vajalik elektrivõrkude prognoosimise ja kasutamise meetodite kohandamine

GAASIVÕRGUD

6. Maagaasi viimine uutesse piirkondadesse, põhiliselt saartele, isoleeritud, äärepoolsetesse või äärepoolseimatesse piirkondadesse, ning maagaasivõrkude rajamine kõnealustes piirkondades:
- Ühendkuningriik (Põhja-Iirimaa)
  - Iirimaa
  - Hispaania
  - Portugal
  - Kreeka

- Rootsi
  - Taani
  - Itaalia (Sardiinia)
  - Prantsusmaa (Korsika)
  - Küpros
  - Malta
  - Prantsusmaa, Hispaania ja Portugali äärepoolseimad piirkonnad
7. Maagaasivõrguühenduste arendamine siseturu vajaduste rahuldamiseks või varustuskindluse tugevdamiseks, kaasa arvatud eri maagaasivõrkude ja olefiingaasivõrkude ühendamine:
- Iirimaa–Ühendkuningriik
  - Prantsusmaa–Hispaania
  - Prantsusmaa–Šveits
  - Portugal–Hispaania
  - Austria–Saksamaa
  - Austria–Ungari
  - Austria–Ungari–Slovakkia–Poola
  - Poola — Tšehhi Vabariik
  - Slovakkia — Tšehhi Vabariik — Saksamaa — Austria
  - Austria–Itaalia
  - Kreeka — Balkani riigid
  - Austria–Ungari–Rumeenia–Bulgaaria–Kreeka–Türgi
  - Prantsusmaa–Itaalia
  - Kreeka–Itaalia
  - Austria — Tšehhi Vabariik
  - Saksamaa — Tšehhi Vabariik — Austria — Itaalia
  - Austria–Sloveenia–Horvaatia
  - Ungari–Horvaatia
  - Ungari–Rumeenia
  - Ungari–Slovakkia
  - Ungari–Ukraina
  - Sloveenia — Balkani riigid
  - Belgia–Madalmaad–Saksamaa
  - Ühendkuningriik–Madalmaad–Saksamaa
  - Saksamaa–Poola
  - Taani–Ühendkuningriik
  - Taani–Saksamaa–Rootsi
  - Taani–Madalmaad
8. Veeldatud maagaasi vastuvõtu võimsuse ja maagaasi hoidlate arendamine, mis on vajalik nõudluse rahuldamiseks, gaasivarustusüsteemide kontrollimiseks ning varustusallikate ja varustusteede mitmekesistamiseks:
- Kõik liikmesriigid

9. Gaasi ülekande võimsuse (gaasitarnejuhtmete) arendamine, mis on vajalik nõudluse rahuldamiseks ning sise- ja välisallikatest pärinevate varude ning varustamisteede mitmekesistamiseks:
- Põhjala gaasivõrk: Norra — Taani — Saksamaa — Rootsi — Soome — Venemaa — Balti riigid — Poola
  - Alžeeria–Hispaania–Prantsusmaa
  - Venemaa–Ukraina–EL
  - Venemaa–Valgevene–Ukraina–EL
  - Venemaa–Valgevene–EL
  - Venemaa–Läänemeri–Saksamaa
  - Venemaa — Balti riigid — Poola — Saksamaa
  - Saksamaa — Tšehhi Vabariik — Poola — Saksamaa — muud liikmesriigid
  - Liibüa–Itaalia
  - Tuneesia–Liibüa–Itaalia
  - Kaspia mere riigid — EL
  - Venemaa — Ukraina — Moldova — Rumeenia — Bulgaaria — Kreeka — Sloveenia — muud Balkani riigid
  - Venemaa–Ukraina–Slovakkia–Ungari–Sloveenia–Itaalia
  - Madalmaad–Saksamaa–Šveits–Itaalia
  - Belgia–Prantsusmaa–Šveits–Itaalia
  - Taani–Rootsi–Poola
  - Norra–Venemaa–EL
  - Iirimaa
  - Alžeeria–Itaalia–Prantsusmaa
  - Alžeeria–Tuneesia–Itaalia
  - Lähis-Ida — Vahemere idaosa gaasiring — EL
  - Winksele gaaside segamise rajatis põhja-lõuna teljel (H-rühma gaasi segamiseks lämmastikuga)
  - Võimsuse suurendamine ida-lääne teljel: Zeebrugge–Eynatten
10. Tegevus siseturu vastastikku seotud maagaasivõrkude toimimise parandamiseks, eriti kitsaskohtade ja puuduvate ühenduste kindlakstegemiseks, lahenduste väljatöötamiseks, et vähendada ülekoormust, ning maagaasivõrkude projekteerimise ja kasutamise meetodite tõhusaks ning ohutuks kohandamiseks:
- Eelkõige maagaasivõrkude riikidevaheliste kitsaskohtade ja puuduvate ühenduste kindlakstegemine.
  - Lahenduste väljatöötamine maagaasivoo juhtimiseks, et vähendada gaasivõrkude ülekoormuse probleeme.
  - Siseturu toimimiseks vajalik gaasivõrkude projekteerimise ja kasutamise meetodite kohandamine.
  - Maagaasivõrkude üldise toimimise, ohutuse ja turvalisuse suurendamine transiitriikides.
11. Olefiingaasi vajaliku ülekandevõimsuse väljaarendamine ja lõimimine, et rahuldada nõudlust siseturul:
- Kõik liikmesriigid
-

III LISA

ÜLEEUROOPALISED ENERGIAVÕRGUD

II lisas esitatud kriteeriumide põhjal kindlaks määratud ühist huvi pakkuvad projektid ja nende spetsifikatsioonid

ELEKTRIVÕRGUD

1. **Elektrivõrkude arendamine isoleeritud piirkondades**
  - 1.1. Iirimaa — Walesi (UK) veealune kaabel
  - 1.2. Lõuna-Küklaadide (EL) ühendamine (vastastikku seotud süsteemi)
  - 1.3. 30 kV veealune ühenduskaabel Faiali, Pico ja São Jorge saarte vahel (Assoorid, PT)
  - 1.4. Terceira, Faiali ja São Migueli võrgu ühendamine ja tugevdamine (Assoorid, PT)
  - 1.5. Võrgu ühendamine ja tugevdamine Madeiral (PT)
  - 1.6. Sardiinia (IT) — Itaalia maismaaosa veealune kaabel
  - 1.7. Korsika (FR) — Itaalia veealune kaabel
  - 1.8. Itaalia maismaaosa — Sitsiilia (IT) ühendus: Sorgente — Rizziconi (IT) ühenduse kahekordistamine
  - 1.9. Uued ühendused Balearidel ja Kanaari saartel (ES)
2. **Liikmesriikide vahel elektrivõrguühenduste arendamine**
  - 2.1. Moulaine'i (FR) — Aubange'i (BE) liin
  - 2.2. Avelini (FR) — Avelgemi (BE) liin
  - 2.3. Saksamaa ja Belgia vaheline ühendus
  - 2.4. Vigy — Marlenheimi (FR) liin
  - 2.5. Vigy (FR) — Uchtelfangeni (DE) liin
  - 2.6. La Prazi (FR) faasimuundur
  - 2.7. Ülekandevõimsuse suurendamine Prantsusmaa ja Itaalia vahel olemasoleva ühenduse kaudu
  - 2.8. Prantsusmaa ja Itaalia vaheline uus ühendus
  - 2.9. Prantsusmaa ja Hispaania vaheline uus ühendus üle Pürenee
  - 2.10. Prantsusmaa ja Hispaania vaheline ühendus Ida-Pürenees
  - 2.11. Põhja-Portugali ja Loode-Hispaania vahelised ühendused
  - 2.12. Sinesi (PT) — Alqueva (PT) — Balboa (ES) liin
  - 2.13. Lõuna-Portugali ja Edela-Hispaania vaheline ühendus
  - 2.14. Valdigemi (PT) — Douro Internacionali (PT) — Aldeadávila (ES) liin ja "Douro Internacionali" rajatised
  - 2.15. Põhjalahe põhjaosa ühendused ja Fennoscani veealune kaabel Soome ja Rootsi vahel
  - 2.16. Lienzi (AT) — Cordignano (IT) liin
  - 2.17. Somplago (IT) — Würmbachi (AT) ühendus
  - 2.18. Austria-Itaalia (Thauri-Brixeni) ühendamine Brenneri raudteetunneli kaudu
  - 2.19. Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vaheline ühendus

- 2.20. Sankt Peteri (AT) — Isari (DE) liin
  - 2.21. Kagu-Inglismaa ja Kesk-Madalmaade vaheline veealune kaabel
  - 2.22. Taani ja Saksamaa vaheliste ühenduste tugevdamine, nt Kassø–Hamburgi liin
  - 2.23. Taani ja Rootsi vaheliste ühenduste tugevdamine
  - 2.24. Sloveenia ja Ungari vaheline uus ühendus: Cirkovce (SI) — Hévíz (HU)
  - 2.25. Sajóivánka (HU) — Rimavská Sobota (SK)
  - 2.26. Moldava (SK) — Sajóivánka (HU)
  - 2.27. Stupava (SK) — Kagu-Viin (AT)
  - 2.28. Poola–Saksamaa liin (Neuenhagen (DE) — Vierraden (DE) — Krajnik (PL))
  - 2.29. Poola–Leedu ühendus (Elk–Alytus)
  - 2.30. Soome ja Eesti vaheline veealune kaabel
  - 2.31. Paindlike vahelduvvoolu ülekande süsteemide paigaldamine, ühendades Itaalia ja Sloveenia
  - 2.32. UCTE- ja CENTREL-süsteeme ühendavad uued ühendused
  - 2.33. Dürnröhr (AT) — Slavětice (CZ)
  - 2.34. Maltat (MT) ja Sitsiiliat (IT) ühendav veealune elektrivõrguühendus
  - 2.35. Itaalia ja Sloveenia vahelised uued ühendused
  - 2.36. Lääne-Udine (IT) — Okroglo (SI) liin
3. **Ühenduste arendamine elektrivõrkude vahel liikmesriikides**
- 3.1. Taani ida-lääne telje ühendused: Lääne-Taani (UCTE) ja Ida-Taani (NORDEL) võrkude vaheline ühendus
  - 3.2. Taani põhja-lõuna telje ühendus
  - 3.3. Põhja-Prantsusmaa uued ühendused
  - 3.4. Edela-Prantsusmaa uued ühendused
  - 3.5. Trino Vercellese (IT) — Lacchiarella (IT) liin
  - 3.6. Turbigio (IT) — Rho (IT) — Bovisio (IT) liin
  - 3.7. Voghera (IT) — La Casella (IT) liin
  - 3.8. S. San Fiorano (IT) — Nave (IT) — Gorlago (IT) liin
  - 3.9. Põhja-Veneetsia (IT) — Cordignano (IT) liin
  - 3.10. Redipuglia (IT) — Lääne-Udine (IT) liin
  - 3.11. Itaalia ida-lääne telje uued ühendused
  - 3.12. Tavarnuzze (IT) — Casellina (IT) liin
  - 3.13. Tavarnuzze (IT) — Santa Barbara (IT) liin
  - 3.14. Rizziconi (IT) — Feroletto (IT) — Laino (IT) liin

- 3.15. Itaalia põhja-lõuna telje uued ühendused
- 3.16. Itaalia võrgus tehtavad muudatused taastuva energia ühenduste hõlbustamiseks
- 3.17. Itaalia uued tuuleenergiaühendused
- 3.18. Hispaania põhjatelje uued ühendused
- 3.19. Hispaania Vahemere-telje uued ühendused
- 3.20. Galicia (ES) — Kesk-Hispaania telje uued ühendused
- 3.21. Kesk-Hispaania — Aragóni (ES) telje uued ühendused
- 3.22. Aragóni (ES) — Levante (ES) telje uued ühendused
- 3.23. Hispaania lõuna-keskosa telje (ES) uued ühendused
- 3.24. Hispaania ida-keskosa telje (ES) uued ühendused
- 3.25. Andalusia (ES) uued ühendused
- 3.26. Pedralva (PT) — Riba d'Ave (PT) liin ja Pedralva rajatised
- 3.27. Recarei (PT) — Valdigemi (PT) liin
- 3.28. Picote (PT) — Pocinho (PT) liin (kvaliteedi parandamine)
- 3.29. Praeguse Pego (PT) — Cedillo (ES)/Falagueira (PT) liini ja Falagueira rajatiste muutmine
- 3.30. Pego (PT) — Batalha (PT) liin ja Batalha rajatised
- 3.31. Sinese (PT) — Ferreira do Alentejo (PT) I liin (kvaliteedi parandamine)
- 3.32. Portugali uued tuuleenergiaühendused
- 3.33. Pereirose (PT) — Zêzere — Santarémi (PT) liinid ja Zêzere rajatised
- 3.34. Batalha (PT) — Rio Maiori (PT) I ja II liin (kvaliteedi parandamine)
- 3.35. Carrapatelo (PT) — Mourisca (PT) liin (kvaliteedi parandamine)
- 3.36. Valdigemi (PT) — Viseu (PT) — Anadia (PT) liin
- 3.37. Praeguse Rio Maiori (PT) — Palmela (PT) liini suunamine läbi Ribatejo (PT) ning Ribatejo rajatised
- 3.38. Thessaloníki (EL), Lamía (EL) ja Pátrase (EL) alajaamad ning ühendusliinid
- 3.39. Euboia (EL), Lakoonia (EL) ja Traakia (EL) piirkondade ühendused
- 3.40. Kreeka maismaaosa äärepoolsete piirkondade olemasolevate ühenduste tugevdamine
- 3.41. Tynaghi (IE) — Cashla (IE) liin
- 3.42. Flagfordi (IE) — Ida-Sligo (IE) liin
- 3.43. Kirde- ja Lääne-Hispaania ühendused, eriti tuuleenergia tootmise võimsuse ühendamiseks võrguga
- 3.44. Baskimaa (ES), Aragóni (ES) ja Navarra (ES) ühendused

- 3.45. Galicia (ES) ühendused
- 3.46. Kesk-Rootsi ühendused
- 3.47. Lõuna-Rootsi ühendused
- 3.48. Hamburgi (DE) — Schwerini piirkonna (DE) liin
- 3.49. Halle/Saale piirkonna (DE) — Schweinfurti piirkonna (DE) liin
- 3.50. Saksamaa uued tuuleenergia ühendused avamerel ja maismaal
- 3.51. 380 kV võrgu kvaliteedi parandamine Saksamaal maismaa tuuleparkide ühenduse jaoks
- 3.52. Põhja-Iirimaa ühenduste tugevdamine, pidades silmas vastastikust sidumist Iirimaa
- 3.53. Ühendkuningriigi loodeosa ühendused
- 3.54. Šotimaa ja Inglismaa ühendused, pidades silmas taastuvate allikate suuremat kasutamist elektri tootmisel
- 3.55. Belgia uued avamere tuuleenergia ühendused, sealhulgas 380 kV võrgu kvaliteedi parandamine
- 3.56. Borssele alajaam (NL)
- 3.57. Reaktiivvõimsuse kompenseerimise vahendite kasutuselevõtt (NL)
- 3.58. Faasimuundurite ja/või kondensaatorpatareide paigaldamine Belgias
- 3.59. 380 kV võrgu kvaliteedi parandamine Belgias impordi mahu suurendamiseks
- 3.60. Sankt Peteri (AT) — Tauerni (AT) liin
- 3.61. Südburgenlandi (AT) — Kainachtali (AT) liin
- 3.62. Dunowo (PL) — Żydowo (PL) — Krzewina (PL) — Plewiska (PL)
- 3.63. Pątnów (PL) — Grudziądz (PL)
- 3.64. Ostrów (PL) — Plewiska (PL)
- 3.65. Ostrów (PL) — Trębaczew (Rogowiec) (PL)
- 3.66. Plewiska (PL) — Pątnów (PL)
- 3.67. Tarnów (PL) — Krosno (PL)
- 3.68. Elk (PL) — Olsztyn Matki (PL)
- 3.69. Elk (PL) — Narew (PL)
- 3.70. Mikułowa (PL) — Świebodzice — Dobrzeń (Groszowice) (PL)
- 3.71. Pątnów (PL) — Sochaczew (PL) — Varssavi (PL)
- 3.72. Krsko (SI) — Bericevo (SI)
- 3.73. Sloveenia ülekandevõimsuse suurendamine 220 kV-lt 400 kV-ni
- 3.74. Medzibrod (SK) — Liptovsk Mara (SK)

- 3.75. Lemešany (SK) — Moldava (SK)
- 3.76. Lemešany (SK) — Vel'ké Kapusany (SK)
- 3.77. Gabčíkovo (SK) — Vel'k Dur (SK)
- 3.78. Ühendused Põhja-Rootsis
- 3.79. Saaremaa (EE) elektrivarustuse üleviimine 110 kV-le
- 3.80. Tartu (EE) elektrivarustuse parandamine
- 3.81. Eesti (EE) alajaama renoveerimine (330 kV)
- 3.82. Kiisa (EE), Püssi (EE) ja Viljandi (EE) alajaamade renoveerimine (110 kV)
- 3.83. Nošovice (CZ) — Prosenice (CZ): 400 kV ühefaasilise liini ümberehitamine 400 kV kaheaheelaliseks liiniks
- 3.84. Krasíkov (CZ) — Horní Životice (CZ): uus 400 kV ühefaasiline liin
- 3.85. Malta (MT) uued tuuleenergiaühendused

4. Ühenduste arendamine mitteliikmesriikide elektrivõrkudega

- 4.1. Itaalia ja Šveitsi uus ühendus
- 4.2. Filippii (EL) — Maritsa 3 (Bulgaaria) liin
- 4.3. Amíntaio (EL) — Bitola (endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik) liin
- 4.4. Kardiá (EL) — Elbasani (Albaania) liin
- 4.5. Elbasani (AL) — Podgorica (Serbia ja Montenegro) liin
- 4.6. Mostari (Bosnia ja Hertsegoviina) alajaam ja ühendusliinid
- 4.7. Ernestinovo (Horvaatia) alajaam ja ühendusliinid
- 4.8. Kreeka ja Albaania, Bulgaaria ning endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi vahelised uued ühendused
- 4.9. Filippii (EL) — Hamidabadi (TR) liin
- 4.10. Kirde-/Ida-Inglismaa ja Lõuna-Norra vaheline veelune kaabel
- 4.11. Eemshaveni (NL) — Feda (NO) ühendus
- 4.12. Lõuna-Hispaania ja Maroko vaheline veelune kaabel (olemasoleva ühenduse tugevdamine)
- 4.13. Läänemere elektriringi ühendused: Saksamaa–Poola–Venemaa–Eesti–Läti–Leedu–Rootsi–Soome–Taani–Valgevene
- 4.14. Lõuna-Soome — Venemaa ühendused
- 4.15. Põhja-Rootsi ja Põhja-Norra vahelised uued ühendused
- 4.16. Kesk-Rootsi ja Kesk-Norra vahelised uued ühendused
- 4.17. Borgviki (SE) — Hoesle (NO) — Oslo piirkonna (NO) liin
- 4.18. UCTE-/CENTREL-süsteemi ja Balkani riikide vahelised uued ühendused
- 4.19. UCTE-süsteemi ning Valgevene, Venemaa ja Ukraina vahelised ühendused ja liides, kaasa arvatud varem Austria ja Ungari, Austria ja Tšehhi Vabariigi ning Saksamaa ja Tšehhi Vabariigi vahel tegutsenud HVDC-alajaamade ümberpaigutamine

- 4.20. Musta mere elektriringi ühendused: Venemaa–Ukraina–Rumeenia–Bulgaaria–Türgi–Gruusia
- 4.21. Musta mere piirkonna uued ühendused, mille eesmärgiks on UCTE-süsteemi koostalitlusvõime kaasatud riikide võrkudega
- 4.22. Vahemere elektriringi uued ühendused: Prantsusmaa — Hispaania — Maroko — Alžeeria –Tuneesia — Liibüa — Egiptus — Lähis-Ida riigid — Türgi — Kreeka — Itaalia
- 4.23. Lõuna-Hispaania ja Loode-Alžeeria vaheline veealune kaabel
- 4.24. Itaalia ja Põhja-Aafrika (Alžeeria, Tuneesia ja Liibüa) vaheline veealune kaabel
- 4.25. Tuneesia ja Itaalia vaheline elektrivõrguühendus
- 4.26. Barentsi mere piirkonna uued ühendused
- 4.27. Taani ja Norra vaheliste ühenduste kvaliteedi parandamine
- 4.28. Obermoorweiler (DE) — Meiningen (AT) — Bonaduz (CH): edasine võimsuse suurendamine
- 4.29. Békéscsaba (HU) — Oradea (RO)
- 4.30. Pecs (HU) — Sombor (Serbia ja Montenegro)
- 4.31. Pecs (HU) — Ernestinovo (HR)
- 4.32. Vel'ké Kapušany (SK) — Ukraina piir
- 4.33. Andrall (ES) — Encamp (AD): võimsuse suurendamine 220 kV-ni
- 4.34. Hispaania–Andorra–Prantsusmaa: ühenduste kvaliteedi tõstmine

5. **Tegevus vastastikku seotud elektrivõrkude toimimise parandamiseks siseturul**

(Spetsifikatsioone ei ole veel määratletud)

GAASIVÕRGUD

6. **Maagaasi viimine uutesse piirkondadesse**

- 6.1. Gaasivõrgu arendamine Belfastist Põhja-Iirimaa loodepiirkonda (UK) ning vajaduse korral Iirimaa läänerrannikule
- 6.2. Veeldatud maagaasi terminal Kanaari saartel Santa Cruz de Tenerifes (ES)
- 6.3. Veeldatud maagaasi terminal Gran Canarial Las Palmases (ES)
- 6.4. Veeldatud maagaasi terminal Madeiral (PT)
- 6.5. Rootsi gaasivõrgu arendamine
- 6.6. Baleaari saarte (ES) ja Hispaania maismaaosa vaheline ühendus
- 6.7. Kõrgsurveharu Traakiasse (EL)
- 6.8. Kõrgsurveharu Kórinthosse (EL)
- 6.9. Kõrgsurveharu Loode-Kreekasse (EL)
- 6.10. Lollandi ja Falsteri saarte (DK) ühendamine
- 6.11. Veeldatud maagaasi terminal Küprose saarel, Vasilikose energiakeskus
- 6.12. Vasilikose (CY) veeldatud maagaasi terminali ja Moni (CY) elektrijaama vaheline ühendus
- 6.13. Veeldatud maagaasi terminal Kreeta saarel (EL)
- 6.14. Kõrgsurveharu Patrasse (EL)
- 6.15. Veeldatud maagaasi terminal Maltal

7. **Gaasivõrguühenduste arendamine siseturu vajaduste rahuldamiseks või varustuskindluse tugevdamiseks, kaasa arvatud eri maagaasivõrkude ühendamine.**
  - 7.1. Iirimaa ja Šotimaa vaheline täiendav gaasiühendusjuhe
  - 7.2. Põhja-lõuna ühendus, sealhulgas Dublini–Belfasti gaasijuhe
  - 7.3. Lacqi (FR) — Calahorra (ES) gaasijuhtme kompressorjaam
  - 7.4. Lussagnet' (FR) — Bilbao (ES) gaasijuhe
  - 7.5. Perpignani (FR) — Barcelona (ES) gaasijuhe
  - 7.6. Läbi Lõuna-Hispaania Portugali ja läbi Portugali Galiciat ja Astuuriat varustavate gaasijuhtmete ülekandevõimsuse suurendamine
  - 7.7. Puchkirhцени (AT) — Burghauseni (DE) gaasijuhe
  - 7.8. Andorfi (AT) — Simbachi (DE) gaasijuhe
  - 7.9. Wiener Neustadti (AT) — Soproni (HU) gaasijuhe
  - 7.10. Bad Leonfeldeni (AT) — Linzi (AT) gaasijuhe
  - 7.11. Loode-Kreeka — Elbasani (AL) gaasijuhe
  - 7.12. Kreeka–Itaalia vaheline ühendusjuhe
  - 7.13. Kreeka magistraalitorustiku kompressorjaam
  - 7.14. Austria ja Tšehhi Vabariigi võrkude vaheline ühendus
  - 7.15. Kagu-Euroopa gaasitranspordikoridor läbi Kreeka, endise Jugoslaavia vabariigi Makedoonia, Serbia ja Montenegro, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Sloveenia ja Austria
  - 7.16. Austria ja Türgi vaheline gaasitranspordikoridor läbi Ungari, Rumeenia ja Bulgaaria
  - 7.17. Vastastikku seotud gaasijuhtmed Ühendkuningriigi, Madalmaade ja Saksamaa vahel, mis ühendavad Loode-Euroopa põhilisi leiukohti ja turge
  - 7.18. Kirde-Saksamaa (Berliini piirkond) ja Loode-Poola (Szczecini piirkond) vaheline ühendus haruga Schmöllnist Lubminisse (DE, Greifswaldi piirkond)
  - 7.19. Cieszyni (PL) — Ostrava (CZ) gaasijuhe
  - 7.20. Görlitz (DE) — Zgorzelec (PL): maagaasivõrkude laiendamine ja ühendamine
  - 7.21. Bernau (DE) — Szczecini (PL) laiendamine
  - 7.22. Põhjmere avamererajatiste vaheline ühendus või ühendus Taani avamererajatistest Ühendkuningriigi maismaarajatistesse
  - 7.23. Ülekandevõimsuse tugevdamine Prantsusmaa ja Itaalia vahel
  - 7.24. Läänemere gaasiühendus Taani, Saksamaa ja Rootsi vahel
  - 7.25. Winksele (BE) segamisjaam põhja-lõuna teljel
  - 7.26. Zeebrugge (BE) — Eynatteni (BE) võimsuse suurendamine
  - 7.27. Võimsuse suurendamine põhja-lääne teljel: Zelzate (BE) — Zeebrugge (BE)
  - 7.28. Taani ja Madalmaade vahelise gaasijuhtme rajamine, mis ühendab olemasolevad Põhjmere tootmisrajatised

8. **Veeldatud maagaasi vastuvõtu võimsuse ja maagaasi hoidlate mahu arendamine**
- 8.1. Veeldatud maagaasi terminal Le Verdon-sur-meris (FR, uus terminal) ja gaasijuhe Lussagnet' (FR) hoidlasse
- 8.2. Veeldatud maagaasi terminal Fos-sur-meris (FR)
- 8.3. Veeldatud maagaasi terminal Huelvas (ES), olemasoleva terminali laiendamine
- 8.4. Veeldatud maagaasi terminal Cartagenas (ES), olemasoleva terminali laiendamine
- 8.5. Veeldatud maagaasi terminal Galicias (ES), uus terminal
- 8.6. Veeldatud maagaasi terminal Bilbaos (ES), uus terminal
- 8.7. Veeldatud maagaasi terminal Valencia piirkonnas (ES), uus terminal
- 8.8. Veeldatud maagaasi terminal Barcelonas (ES), olemasoleva terminali laiendamine
- 8.9. Veeldatud maagaasi terminal Sinesis (PT), uus terminal
- 8.10. Veeldatud maagaasi terminal Revithoussas (EL), olemasoleva terminali laiendamine
- 8.11. Veeldatud maagaasi terminal Aadria mere põhjakaldal (IT)
- 8.12. Veeldatud maagaasi avamereterminal Aadria mere põhjaosas (IT)
- 8.13. Veeldatud maagaasi terminal Aadria mere lõunakaldal (IT)
- 8.14. Veeldatud maagaasi terminal Joonia mere kaldal (IT)
- 8.15. Veeldatud maagaasi terminal Türeeeni mere kaldal (IT)
- 8.16. Veeldatud maagaasi terminal Liguuria rannikul (IT)
- 8.17. Veeldatud maagaasi terminal Zeebrugges (BE, võimsuse suurendamise teine etapp)
- 8.18. Veeldatud maagaasi terminal Graini saarel Kentis (UK)
- 8.19. Teise veeldatud maagaasi terminali ehitamine Kreeka mandriosas
- 8.20. Maa-aluste gaasihoidlate väljaarendamine Iirimaa
- 8.21. Hoidla Lõuna-Kavalas (EL), tühjaksjäänud gaasimaardla ümberkujundamine
- 8.22. Hoidla Lussagnet's (FR), olemasoleva hoidla laiendamine
- 8.23. Hoidla Pecorade'is (FR), tühjakspumbatud naftavälja ümberkujundamine
- 8.24. Hoidla Alsace'i piirkonnas (FR), soolakoobaste väljaarendamine
- 8.25. Hoidla Kesk-Prantsusmaal (FR), põhjaveepinna väljaarendamine
- 8.26. Hispaania põhja-lõuna telje (uued) hoidlad Cantabrias, Aragonis, Castilla y Leónis, Castilla-La Manchas ja Andalusias
- 8.27. Hispaania Vahemere telje (uued) hoidlad Kataloonias, Valencias ja Murcias
- 8.28. Hoidla Carriços (PT), uus hoidla
- 8.29. Hoidla Loenhoutis (BE), olemasoleva hoidla laiendamine
- 8.30. Hoidla Stenlilles ja Lille Torupis (DK), olemasoleva hoidla laiendamine
- 8.31. Hoidla Tønderis (DK), uus hoidla
- 8.32. Hoidla Puchkirchenis (AT), olemasoleva hoidla laiendamine, sealhulgas ühendusjuhe Penta Westi süsteemiga Andorfi (AT) lähedal

- 8.33. Hoidla Baumgartenis (AT), uus hoidla
- 8.34. Hoidla Haidachis (AT), uus hoidla, sealhulgas ühendusjuhe Euroopa gaasivõrguga
- 8.35. Maa-aluste gaasihoidlate väljaarendamine Itaalias
- 8.36. Hoidla Wierzchowices (PL), olemasoleva hoidla laiendamine
- 8.37. Hoidla Kossakowos (PL), maa-aluse hoidla väljaarendamine
- 8.38. Malta (MT) — Sitsiilia (IT) gaasijuhe
- 8.39. Hoidla Leedus (uus hoidla)

9. **Gaasiülekandevõimsuse (gaasivarustusjuhtmete) arendamine**
- 9.1. Põhjala gaasivõrgu ühenduste loomine ja arendamine: Norra — Taani — Saksamaa — Rootsi — Soome — Venemaa — Balti riigid — Poola
- 9.2. Põhjala riikide keskosa läbiv gaasijuhe: Norra, Rootsi, Soome
- 9.3. Põhja-Euroopa gaasijuhe: Venemaa, Läänemeri, Saksamaa
- 9.4. Lätit, Leedut ja Poolat läbiv gaasijuhe Venemaalt Saksamaale, sealhulgas maa-aluse gaasihoidla arendamine Lätis (nn merevaiguprojekt)
- 9.5. Soome–Eesti gaasijuhe
- 9.6. Uued gaasijuhtmed Alžeerias Hispaaniasse ja Prantsusmaale ning sellega seotud kõnealuste riikide sisevõrkude võimsuse suurenemine
- 9.7. Alžeeria — Maroko — Hispaania (kuni Córdoba) gaasijuhtme ülekandevõimsuse suurendamine
- 9.8. Córdoba (ES) — Ciudad Reali (ES) gaasijuhe
- 9.9. Ciudad Reali (ES) — Madridi (ES) gaasijuhe
- 9.10. Ciudad Reali (ES) — Vahemere ranniku (ES) gaasijuhe
- 9.11. Harud Castilla-La Manchas (ES)
- 9.12. Laiendus Loode-Hispaania suunas
- 9.13. Alžeeria–Hispaania veealune gaasijuhe ja gaasiühendusjuhtmed Prantsusmaale
- 9.14. Ülekandevõimsuse suurendamine Vene leiukohtadest Euroopa Liitu läbi Ukraina, Slovakkia ja Tšehhi Vabariigi
- 9.15. Ülekandevõimsuse suurendamine Venemaa leiukohtadest Euroopa Liitu läbi Valgevene ja Poola
- 9.16. Jamali–Euroopa II maagaasijuhe
- 9.17. Lõuna-Yagali gaasijuhe (Saksamaa–Prantsusmaa–Šveitsi kolmnurka viiva STEGAL-gaasijuhtme vahelõigul)
- 9.18. Ida-SUDALI gaasijuhe (MIDAL-gaasijuhtme vahelõigul Heppenheimi–Burghauseni ühenduse lähedal PENTA-juhtmega Austrias)
- 9.19. STEGAL-gaasijuhtme ülekandevõimsuse suurendamine lisagaasi transportimiseks Tšehhi–Saksamaa piirilt ja Poola–Saksamaa piirilt läbi Saksamaa teistesse liikmesriikidesse
- 9.20. Gaasijuhe Liibüa leiukohtadest Itaaliasse
- 9.21. Gaasijuhe Kaspia mere riikide leiukohtadest Euroopa Liitu
- 9.22. Kreeka–Türgi gaasijuhe

- 9.23. Ülekandevõimsuse suurendamine Venemaa leiukohtadest Kreekasse ja muudesse Balkani riikidesse läbi Ukraina, Moldova, Rumeenia ja Bulgaaria
  - 9.24. Stara Zagora (BG) — Ihtimani (BG) gaasijuhe
  - 9.25. Aadria mere piirkonna gaasijuhe — maagaasijuhe Kaspia mere piirkonnast, Venemaalt või Lähis-Idast imporditud maagaasi transportimiseks; ühendab Itaalia ja Kagu-Euroopa energiaturud
  - 9.26. Saksamaa, Tšehhi, Austria ja Itaalia gaasivõrkude vahelised ühendusjuhtmed
  - 9.27. Gaasijuhe Venemaa leiukohtadest Itaaliasse läbi Ukraina, Slovakkia, Ungari ja Sloveenia
  - 9.28. Madalmaadest läbi Saksamaa Itaaliasse kulgeva TENP-gaasijuhtme ülekandevõimsuse suurendamine
  - 9.29. Taisnieres'i (FR) — Oltingue'i (CH) gaasijuhe
  - 9.30. Gaasijuhe Taanist Poolasse, võimaliku ühendusega läbi Rootsi
  - 9.31. Nybro (DK) — Dragø (DK) gaasijuhe, sealhulgas ühendusjuhe Stenlille hoidlaga (DK)
  - 9.32. Gaasivõrk Barentsi mere leiukohtadest Euroopa Liitu läbi Rootsi ja Soome
  - 9.33. Gaasijuhe Corribi maardlast (IE), avamerel
  - 9.34. Gaasijuhe Alžeeria leiukohtadest Itaaliasse läbi Sardiinia ja haruga Korsikale
  - 9.35. Gaasivõrk Lähis-Ida leiukohtadest Euroopa Liitu
  - 9.36. Gaasijuhe Norrast Ühendkuningriiki
  - 9.37. Pécsi (HU) — Horvaatia ühendus
  - 9.38. Szegedi (HU) — Oradea (RO) ühendus
  - 9.39. Vecsése (HU) — Slovakkia ühendus
  - 9.40. Beregdaróci (HU) — Ukraina võimsuse suurendamine
10. **Tegevus vastastikku seotud gaasivõrkude toimimise parandamiseks siseturul**
(Spetsifikatsioon ei ole veel määratletud)
-

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

Komisjon esitas 10. detsembril 2003 ettepaneku Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse vastuvõtmi-seks üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste kehtestamise ja otsuste nr 96/391/EÜ ja 1229/2003/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta ⁽¹⁾.

Majandus- ja Sotsiaalkomitee edastas oma arvamuse ⁽²⁾ 2. juunil 2004. Regioonide Komitee otsustas arvamust mitte esitada.

Euroopa Parlament võttis arvamuse ⁽³⁾ vastu esimesel lugemisel 7. juunil 2005.

Nõukogu võttis asutamislepingu artikli 251 kohaselt oma ühise seisukoha vastu 1. detsembril 2005.

II. ETTEPANEKU EESMÄRK

Käesoleva ettepaneku peamiseks eesmärgiks on kohandada 2003. aasta juunis vastu võetud üleeuroopa-lisi energiasuuniseid ⁽⁴⁾, eelkõige seoses uute liikmesriikidega, ning võimaldada laienenud liidule ühist huvi pakkuvate projektide rahastamist ⁽⁵⁾. Suuniste läbivaatamine hõlmab projekte, mis hõlbustavad uute liikmesriikide integreerumist elektrienergia ja gaasi siseturuga. Läbivaatamisel käsitletakse ka vaja-dust hõlmata projekte, millesse kaasatakse "naaberriigid".

Lisaks sellele tegi komisjon seoses esmatähtsate projektide ettevalmistamiseks ja rakendamiseks ette-nähtud mehhanismidega ettepanekud järgmise kahe uue sätte lisamiseks:

- a) Euroopa huvi deklaratsioon nende riikidevaheliste esmatähtsate projektide kohta, millel on märki-misväärne mõju asjaomaste võrkude integreerimisele, ja
- b) komisjoni võimalus nimetada ametisse Euroopa koordinaator konkreetsele esmatähtsale teljele või individuaalsele esmatähtsale projektile.

Ettepanekus hõlmab otsuse kohaldamisala ka "olefiingaase"; siiski ei vasta olefiingaase käsitlevad projektid määruse 2236/95 alusel ühenduse toetuse saamise tingimustele.

III. ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS

1. Nõukogu tehtud üldised märkused ja põhilised muudatused

Üldjoontes püüdis nõukogu otsuse struktuuri lihtsustada (prioriteetide tasemete ja lisade arvu osas) ning hoida see võimalikult sarnasena otsusega 1229/2003/EÜ.

Nõukogu toetab komisjoni ettepaneku põhieesmärki: kohandada üleeuroopalised energiasuunised liidu hiljutise laienemise tagajärgedega. Siiski ei nõustunud nõukogu komisjoni poolt ettepanekusse lisatud uute elementidega (võrreldes otsusega nr 1229/2003/EÜ), st uue lisakategooria — "Euroopa-le huvi pakkuvad projektid" — loomise (artikkel 8) kombineerituna selliste projektide rakenda-mist (artikkel 9) ja Euroopa koordinaatorit (artikkel 10) käsitlevate sätetega.

⁽¹⁾ Dok 6218/04 ENER 49 RELEX 62 CODEC 198 (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ ELT C 241, 28.9.2004, lk 17.

⁽³⁾ Dok 9835/05 CODEC 471 ENER 92 RELEX 295 (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta otsus nr 1229/2003/EÜ üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste kehtestamise ja otsuse nr 1254/96/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 176, 15.7.2003, lk 11).

⁽⁵⁾ Meenutatakse, et ühenduse finantsabi andmist üleeuroopaliste võrkude valdkonnas reguleeritakse määrusega 2236/95, mida on muudetud 21. aprillil 2004. aasta määrusega (EÜ) 807/2004

On väidetud, et nõukogu kiitis need uued sätted heaks seoses üleeuroopaliste *transpordivõrkudega*. Siiski on üleeuroopaliste energiavõrkude ja üleeuroopaliste transpordivõrkude vahel kaks olulist erinevust: üleeuroopaliste energiavõrkude eelarve on väga piiratud ning energia-alaseid infrastruktuuriprojekte algatavad enamasti erainvestorid. Seega väljastaks lisakategooria “Euroopale huvi pakkuvad projektid” loomine tegelikkuses pea täielikult üleeuroopaliste telekommunikatsioonivõrkude raames “keskmise tähtsusega projektide” rahastamise, mida erainvestor kaaluda võiks. Võimalikku “Euroopa koordinaatorit” käsitlevate sätetega seoses leiab nõukogu, et samal eesmärgil saaks jätta alles tunduvalt vähem bürokratlikud sätted, nagu märkis Euroopa Parlament ise oma muudatuses 21.

Seoses sellega märgib nõukogu ära artikli 8 lõikes 2 toodud võimaldava sätte kohaldamisala laiaulatuslikkuse. Arvestades eespool nimetatud kahe erinevusega ja lisakategooria potentsiaalselt negatiivse mõjuga muude elluviidavate projektide rakendamisele, järeldab nõukogu, et liikmesriikide jaoks komisjoni ettepaneku artiklites 8–10 sisalduvate sätete tulemusel kehtestatud lisakulud ja halduskoormus on ebaproportsionaalsed võrreldes nendest potentsiaalselt saadava kasuga.

Ühise seisukoha ettevalmistamise ajal toimunud kolmepoolsel kohtumisel Euroopa Parlamendiga saavutati kompromissid asjakohase olefiingaasidele ja taastuvatele energiaallikatele viitamise osas; need kompromissid on toodud ka ühises seisukohas.

2. Euroopa Parlamendi muudatused

Euroopa Parlamendi vastu võetud 30 muudatusest kiitis nõukogu heaks järgmised 20 muudatust:

- täielikult (mõnikord uue sõnastusega): 1, 2, 4, 5 (põhjendus 6), 6 (põhjendus 11), 8 (põhjendus 14a), 11, 16, 22 (artikli 8 lõige 1), 23 (artikkel 9), 30;
- osaliselt: 7 (põhjendus 14), 12, 17, 24–29 ⁽¹⁾.

Nõukogu lükkas tagasi järgmised 10 muudatust: 3, 9, 10, 13, 14, 15, 18, 19, 38, 21.

3. Muud nõukogu tehtud muudatused

Nõukogu viis seoses komisjoni ettepanekuga sisse mitmed muudatused, mida käsitletakse allpool.

- Vastavalt artiklite 8, 9 ja 10 väljajätmisele jättis nõukogu põhjendustes välja ka viited Euroopa huvide deklaratsioonile (põhjendus 6, teine lause) ja Euroopa koordinaatorile (põhjendus 9). Nimetatud artiklite ja põhjendustes sisalduvate teatud elementide säilitamiseks lisas nõukogu aga oma ühisesse seisukohta uues põhjendused 9, 10, 12 ja 13. Samuti lisati uus põhjendus 5 olefiinide kohta.
- Artikli 4 lõike 2 punkti b lisati viide “kandidaatriikidele”; viide olefiingaasidele jäeti välja (komisjoni ettepaneku artikli 4 lõike 3 punkt c)
- Artikli 5 punktist a jäeti välja viide “esmatähtsatele projektidele”.

⁽¹⁾ Märkus: lisasid käsitlevates muudatustes 24–29 ei kiitnud nõukogu heaks viiteid “Euroopale huvi pakkuvatele projektidele” ega I lisas (elektrivõrgud, EL.7) tehtud muudatusi.

- Artikli 6 lõikes 6 asendati sõnad “pärast [liikmesriikidega] konsulteerimist” sõnaga “kokkuleppel” ning lisati viide mitmepoolsetele kokkulepetele.
- Artikli 7 lõikele 2 lisati viide “vastutavatele ettevõtetele”.
- Artiklis 12 (ühise seisukoha artiklis 9) täpsustati, et “rahastamise põhiallikaks” on erarahastamine või rahastamine ettevõtjate poolt.
- Seoses lisadega meenutatakse, et I ja IV lisa liideti ning et projekte käsitlevad lisamuudatused ja -parandused tehti kokkuleppel komisjoniga; neid muudatusi käsitletakse parlamendi muudatustes 24–30.

IV. JÄRELDUS

Nõukogu toetab komisjoni ettepaneku põhieesmärki, milleks on kohandada üleeuroopalised energiasuunised liidu hiljutise laienemise tagajärgedega. Nõukogu kiitis mitteametliku kolmepoolse arutelu raames heaks kompromisslahendused erinevatele probleemidele. Pidades silmas üleeuroopaliste energiasuuniste olulisust liidule tervikuna ning eelkõige uutele liikmesriikidele, pooldab nõukogu hõlpsalt rakendatava otsuse kiiret vastuvõtmist.

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) nr 2/2006,

8. detsember 2005,

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EÜ) nr .../2006 vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta

(2006/C 80 E/02)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) On olemas suur hulk mitmesuguseid toitaineid ja muid koostisaineid, mida võib toidu valmistamisel kasutada, sealhulgas, kuid mitte ainult, vitamiinid, mineraaltoitained (sh mikroelemendid), aminohapped, asendamatud rasvhapped, kiudained ning mitmesugused taime- ja ürdiekstraktid. Nende toidule lisamine on liikmesriikides reguleeritud erinevate eeskirjadega, mis takistavad nende toodete vaba liikumist, loovad ebavõrdseid konkurentsitingimusi ning mõjutavad seeläbi otseselt siseturu toimimist. Seepärast on vajalik rakendada ühenduse eeskirju, mille abil kooskõlastatakse liikmesriikide sätteid, mis käsitlevad vitamiinide ja mineraaltoitainete ning teatud muude ainete toidule lisamist.

(2) Käesoleva määruse eesmärgiks on reguleerida vitamiinide ja mineraaltoitainete toidule lisamist ning teatud muude ainete või koostisosade, mis sisaldavad aineid, mis ei ole vitamiinid ega mineraaltoitained, mida lisatakse toidule või kasutatakse toidu valmistamisel, kasutamist sellistes tingimustes, mille tulemusena manustatakse neid aineid tunduvalt suuremas koguses kui normaaltingimustes tasakaalustatult ja vaheldusrikkalt toitudes ja/või mis kujutavad endast tarbijale muul viisil potentsiaalset riski. Kui puuduvad konkreetset ühenduse eeskirjad, mis keelavad või piiravad selliste ainete või koostisosade kasutamist, mis sisaldavad käesoleva määruse või muude konkreetsete ühenduse sätete kohaselt aineid, mis ei ole vitamiinid ega mineraaltoitained, võib kohaldada asjakohaseid liikmesriikide eeskirju, ilma et see piiraks asutamislepingu sätete kohaldamist.

(3) Mõned liikmesriigid nõuavad rahvatervisest tulenevatel põhjustel mõnede vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustuslikku lisamist teatud tavatoitudele. Nimetatud põhjused võivad olla asjakohased riiklikul või isegi piirkondlikul tasandil, kuid ei õigusta praegu toitainete kohustusliku lisamise ühtlustamist kogu ühenduses. Kui see peaks siiski vajalikuks osutama, võib vastavad sätted võtta vastu ühenduse tasandil. Vahepeal oleks kasulik koguda informatsiooni vastavate liikmesriigi tasandil võetavate meetmete kohta.

(4) Toiduainetootjad võivad toidule lisada vitamiine ja mineraaltoitaineid vabatahtlikult või kohustuslike toitainetena vastavalt asjakohastele ühenduse õigusaktidele. Neid võib lisada ka tehnoloogilistel eesmärkidel lisainetena, toiduvärvadena, lõhna- ja maitseainetena või teistel sellistel eesmärkidel, sealhulgas lubatud veinivalmistustavade ja -viiside korral, mis on ette nähtud vastavate ühenduse õigusaktidega. Käesoleva määruse kohaldamine ei peaks piirama selliste ühenduse eeskirjade kohaldamist, mis käsitlevad vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist või kasutamist vastavates toodetes või tootegruppides või nende lisamist muudel kui käesoleva määrusega reguleeritud eesmärkidel.

(5) Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/46/EÜ toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽³⁾ sisaldab põhjalikke eeskirju vitamiine ja mineraaltoitaineid sisaldavate toidulisandite kohta, ei kehti käesoleva määruse vitamiine ja mineraaltoitaineid puudutavad sätted toidulisandite kohta.

(6) Vitamiinide ja mineraaltoitainete toidule lisamiseks on tootjatel mitmeid põhjusi, sealhulgas valmistamise, ladustamise või käitlemise käigus vähenenud vitamiinide ja mineraaltoitainete sisalduse taastamine toidus või toodete sellise toitevärtuse tagamine, mis oleks samaväärne toiduga, mille asendamiseks nad on ette nähtud.

⁽¹⁾ ELT C 112, 30.4.2004, lk 44.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 26. mai 2005. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), nõukogu 8. detsembri 2005. aasta ühine seisukoht ja Euroopa Parlamendi ... seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜT L 183, 12.7.2002, lk 51.

- (7) Piisav ja vaheldusrikas toit peaks üldjuhul andma kõik normaalseks arenguks ja hea tervisliku seisundi säilitamiseks vajalikud toitained üldtunnustatud teaduslike andmete põhjal kindlaksmääratud ja soovitatud kogustes. Uurimused näitavad, et see ideaalne olukord ei kehti mitte kõigi vitamiinide ja mineraaltoitainete ega ühenduse kõigi elanikkonnarühmade kohta. Toit, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, näib andvat juurde olulise koguse vastavat toitaineid, järelikult annab see olulise panuse toitumisse tervikuna.
- (8) Käesoleval ajal võib ühenduses, küll mitte eriti sageli, täheldada mõne toitainete vaegust. Muutused ühenduse sotsiaal-majanduslikus olukorras ja erinevate elanikkonnarühmade eluviisid on toonud endaga kaasa erineva toitainevajaduse ja toitumistavade muutumise. See omakorda on viinud muutusteni erinevate elanikkonnarühmade energia- ja toitainevajadustes ning nende rühmade puhul teatavate vitamiinide ja mineraaltoitainete tarbimiskogusteni, mis jäävad allapoole eri liikmesriikides soovitatud koguseid. Lisaks sellele viitavad uuemad teaduslikult põhjendatud teadmised sellele, et mõnede toitainete tarbimiskogused optimaalse tervisliku seisundi ja heaolu säilitamiseks võiksid olla praegu soovitatavatest kogustest suuremad.
- (9) Toidule peaks olema lubatud lisada ainult selliseid vitamiine ja mineraaltoitaineid, mis tavaliselt toidus esinevad ja mida tarbitakse toidu koostisosana ning mida peetakse asendamatuteks toitaineteks, mis aga ei tähenda seda, et nende lisamine oleks vajalik. Tuleks vältida võimalikke lahkarvamusi selles osas, millised on kõnealused asendamatud toitained. Seetõttu on kohane kehtestada lubatud vitamiinide ja mineraaltoitainete loetelu.
- (10) Keemilised ained, mida kasutatakse nende vitamiinide ja mineraaltoitainete allikana, mida võib lisada toidule, peavad olema ohutud ja ühtlasi bioaktiivsed, s.t organismi poolt omastatavad. Seetõttu tuleks samuti koostada nende lubatud ainete loetelu. Eespool nimetatud ohutuse ja bioaktiivsuse kriteeriumidest lähtuvalt peaksid lubatud ainete loetelusse kuuluma toidu teaduskomitee 12. mail 1999. aastal väljendatud arvamuse alusel heakskiidetud ained, mida võib kasutada imiku- ja väikelapse-toitude, muude eritoitude või toidulisandite valmistamisel. Kuigi naatriumkloriid (keedusool) ei ole loetelus mainitud ainete hulgas, võib seda toidu valmistamisel jätkuvalt koostisosana kasutada.
- (11) Teaduse ja tehnika arenguga kohandamiseks on oluline mainitud loetelusi vajaduse korral kiiresti korrigeerida.
- Nimetatud korrigeerimine seisneks sisuliselt tehnilistes rakendusmeetmetes ning menetluse lihtsustamiseks ja kiirendamiseks tehakse nende kehtestamine ülesandeks komisjonile.
- (12) Toidule, millele on lisatud vitamiine või mineraaltoitaineid, teevad tootjad enamasti reklaami, ja nii võib tarbijatele jääda mulje, nagu oleks tegemist toodetega, mis on võrreldes samalaadsete või teiste toodetega, millele nimetatud toitaineid lisatud ei ole, füsioloogiliselt, toiteväärtuse või muidu tervislikkuse seisukohalt eelistatavamad. See võib viia tarbijavalikuteni, mis võivad muus mõttes olla ebasoovitavad. Et hoida ära nimetatud võimalikku soovimatut mõju, peetakse asjakohaseks, et toodetele, millele võib lisada vitamiine ja mineraaltoitaineid, seatakse teatud piirangud lisaks nendele, mis on loomulikud tehnilistest kaalutlustest lähtudes või vajalikud ohutuse tagamiseks, kui määratakse kindlaks selliste toodete vitamiinide ja mineraaltoitainete maksimaalsed piirnormid. Seega oleks tootes sisalduvad teatud ained, näiteks alkohol, sellega seoses asjakohaseks kriteeriumiks, et mitte lubada vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist. Erandid vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise keelust alkohoolsetele jookidele peaksid piirduma traditsiooniliste veinireseptide kaitsmisega ning asjaomastest toodetest teavitatakse komisjoni. Lisamiste kohta ei tohiks esitada mingeid väiteid nende toiteväärtust või tervislikkust suurendavast toimest. Veelgi enam, et mitte tekitada tarbijates segadust värske toidu loomupärase toiteväärtuse osas, ei tohiks lubada sellele ka vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist.
- (13) Käesoleva määruse eesmärk ei ole käsitleda vitamiinide ja mineraaltoitainete mikrokoguste kasutamist toote ehtsuse tähistamisel, mida tehakse pettuse vastu võitlemiseks.
- (14) Vitamiinide ja mineraaltoitainete ülemäärane tarbimine võib avaldada kahjulikku mõju, mistõttu toidule lisamisel tuleb vastavalt vajadusele kindlaks määrata nende maksimaalne ohutu sisaldus. Nimetatud sisaldused peavad tagama, et toote tavapärane kasutamine tootja antud tarvitamisjuhise alusel ja mitmekülgisel toitumisel on tarbijale ohutu. Nimetatud sisaldused peaks seega olema nende vitamiinide ja mineraaltoitainete kogu maksimaalne ohutu sisaldus, mis esinevad toidus loomupäraselt ja/või mis on mingil eesmärgil, sealhulgas tehnoloogilisel eesmärgil, toidule lisatud.

- (15) Seetõttu peaks maksimaalsete sisalduste ja kõikide muude tingimuste kehtestamisel, mis piiravad vajaduse korral vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist toidule, võtma arvesse kõnealuste ainete potentsiaalset saadavust muust toidust ja üldtunnustatud teaduslikel andmetel põhineva teadusliku riskihindamise tulemustest lähtuvat ülemist ohutut sisaldust. Vajalikul määral tuleks arvesse võtta ka soovitatavaid koguseid elanikkonna vitamiinide ja mineraaltoitainete tarbimise kohta. Kui on vaja teatud vitamiinide ja mineraaltoitainete puhul kehtestada piiranguid seoses toiduga, millele neid võib lisada, siis tuleks eelkõige lähtuda eesmärgist taastada vitamiinide ja mineraaltoitainete sisaldus, kui see on valmistamise, ladustamise või käitlemise käigus vähenenud, ning tagada sellise toidu samaväärne toiteväärtus toiduga, mille asendamiseks see on ette nähtud.
- (16) Toidule vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise tulemusena peaks toidus olema minimaalne kogus vitamiine ja mineraaltoitaineid. Vastasel korral ei tooks liiga väikese või mittemärkimisväärse vitamiinide ja mineraaltoitainete koguse esinemine rikastatud toidus tarbijaile mingit kasu ning oleks eksitav. Samast põhimõttest lähtub nõue, et toitumislase teabe esitamine on lubatud, kui toit sisaldab neid toitaineid märkimisväärsel hulgal. Seepärast oleks asjakohane, kui vitamiinide ja mineraaltoitainete minimaalsed kogused toidus, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, vastaksid sellele märkimisväärsele kogusele, mis peaks sisalduma toidus, et esitada seda toitaineid toitumislases teabes, kui asjakohaste eranditega ei ole sätestatud teisiti.
- (17) Maksimaalse sisalduse ja muude käesolevas määruses ettenähtud põhimõtetele ja kriteeriumidele vastavate kasutamistingimuste ning minimaalse sisalduse vastuvõtmine kujutaks endast sisuliselt tehnilisi rakendusmeetmeid, mille kehtestamine tehakse menetluse lihtsustamiseks ja kiirendamiseks ülesandeks komisjonile.
- (18) Üldised märgistamiseeskirjad ja mõisted sisalduvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivis 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.⁽¹⁾ Käesolev määrus peaks seega piirduma ainult vajalike lisasätetega. Mainitud lisasätteid tuleks
- kohaldada, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu ..... määruse (EÜ) nr .../2006 (toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta)⁽²⁾ kohaldamist.
- (19) Kuna toit, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, on toiteväärtuse seisukohast oluline ja võib mõjutada toitumisharjumusi ja üldist toitainete saamist, peaks tarbijatel olema võimalik otsustada nimetatud toitude üldise toiteväärtuse üle. Seepärast peaks toitumislase teabega märgistamine olema kohustuslik, erandina nõukogu 24. septembri 1990. aasta direktiivi 90/496/EMÜ (toidu toitumislase teabega märgistuse kohta)⁽³⁾ artiklist 2.
- (20) Normaalse ja vaheldusrikas toit sisaldab paljusid koostisosi, mis omakorda sisaldavad paljusid aineid. Nende ainete või koostisosade tarbimine normaalse ja tavapärase toiduga ei põhjusta ohtu ning seda ei ole vaja reguleerida. Mõned ained, mis ei ole vitamiinid ega mineraaltoitained või neid sisaldavad koostisosad, lisatakse toidule ekstraktide või kontsentraatidena ning selle tulemusena võib tarvitav kogus osutada oluliselt suuremaks piisava ja mitmekülgse toiduga manustatavast kogusest. Sellise toimimisviisi ohutus on mõnel juhul tõsiselt küsitav ning selle kasutegur ebaselge, mistõttu tuleks seda reguleerida. Sellistel juhtudel on asjakohane, et toidukäitlejad vastutavad enda poolt turule viidava toidu ohutuse tõendamise eest.
- (21) Kuna toit, millele lisatakse vitamiine ja mineraaltoitaineid, on oma olemuselt eriline, peaks järelevalveasutuste kasutuses olema ka lisameetmed, et lihtsustada nende toodete tõhusat kontrolli.
- (22) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt siseturu tõhusa toimimise tagamist vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise osas, pakkudes sealjuures tarbijate huvide kaitse kõrget taset, ei saa liikmesriigid piisaval määral saavutada ning seda saab seega paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Vastavalt kõnealuses artiklis osutatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽¹⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/89/EÜ (ELT L 308, 25.11.2003, lk 15).

⁽²⁾ Ühine seisukoht (EÜ) nr 3/2006 (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk.).

⁽³⁾ EÜT L 276, 6.10.1990, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

(23) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendamisevolituste kasutamise menetlus, (¹)

nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused. (²)

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

II PEATÜKK

I PEATÜKK

VITAMIINIDE JA MINERAALTOITAINETE LISAMINE

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Artikkel 3

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesolev määrus ühtlustab liikmesriikides kehtivaid õigus- ja haldusnorme, mis on seotud vitamiinide ja mineraaltoitainete ning teatud muude ainete toidule lisamisega, et tagada siseturu tõhus toimimine ning samal ajal tagada tarbijate huvide kõrge tase.

2. Käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad vitamiine ja mineraaltoitaineid, ei kohaldata direktiiviga 2002/46/EÜ hõlmatud toidulisandite suhtes.

3. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira ühenduse õigusaktide erisätteid, mis käsitlevad

- a) eritoite, ning erisätete puudumisel koostisnõudeid selliste toodete suhtes, mis on vajalikud lähtuvalt nende inimeste erilistest toitumisvajadusest, kelle jaoks need on ette nähtud;
- b) uuendtoitu ja toidu uuendkoostisosi;
- c) geneetiliselt muundatud toitu;
- d) toidus lubatud lisaaineid ning lõhna- ja maitseaineid;
- e) lubatud veinivalmistustavasid ja -viise.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab "amet" Euroopa Toiduohutusametit, mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja

(¹) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

Vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist käsitlevad nõuded

1. Toidule tohib lisada ainult I lisas loetletud vitamiine ja/või mineraaltoitaineid II lisas loetletud ühenditena vastavalt käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele.

2. Vitamiine ja mineraaltoitaineid on lubatud lisada toidule, olenemata sellest, kas neid antud toidus tavaliselt sisaldub, et võtta arvesse

- a) elanikkonnas või teatud elanikkonnarühmades valitsevat ühe või mitme vitamiini ja/või mineraaltoitaine vaegust, mida on võimalik tõestada kliiniliste või subkliiniliste tõenditega vaeguse kohta või mis nähtub hinnanguliselt madalast toitainete tarbimisest, või
- b) võimalust parandada elanikkonna või teatud elanikkonnarühmade toitumisolukorda ja/või vitamiinide või mineraaltoitainete võimaliku vaeguse kõrvaldamist toidus seoses toitumisharjumuste muutmisega või

c) üldtunnustatud teaduslikult põhjendatud teadmiste ajakohastamist vitamiinide ja mineraaltoitainete tähtsusest toitumises ning nende mõjust tervisele.

3. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud loetelude muutmine toimub vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale ja võttes arvesse ameti arvamust.

(²) EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1642/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 4).

Artikkel 4

Piirangud vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamiseks

Vitamiine ja mineraaltoitaineid ei tohi lisada

- a) töötlemata toidule, sealhulgas (kuid mitte ainult) puuviljadele, marjadele, juurviljadele, lihale, linnulihale ja kalale;
  - b) jookidele, mille etanoolisisaldus on rohkem kui 1,2 mahuprotsenti, välja arvatud ja erandina artikli 3 lõikest 2
    - i) veinituru ühist korraldust käsitleva nõukogu 17. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1493/1999⁽¹⁾ artikli 44 lõigetes 6 ja 13 nimetatud toodetele ning
    - ii) enne käesoleva määruse vastuvõtmist turustatud toodetele ning
    - iii) toodetele, millest liikmesriik on komisjoni teavitanud vastavalt artiklile 11
- ja eeldades, et ei ole esitatud toitumis- või tervisealaseid väiteid.

Täiendavad toidud või toidugrupid, millele ei ole lubatud lisada vitamiine ja mineraaltoitaineid, võib määrata artikli 14 lõikes 2 nimetatud korra kohaselt, võttes arvesse nende toiteväärtust ja teaduslikke tõendeid.

Artikkel 5

Nõuded puhtusele

1. Nõuded II lisas loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendite puhtusele kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale, juhul kui need ei kehti käesoleva artikli lõike 2 alusel.
2. II lisas loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendite suhtes kohaldatakse nõudeid, mis on määratletud ühenduse õigusaktidega nende kasutamiseks toidu valmistamisel teistel eesmärkidel kui käesolevas määruuses sätestatud.
3. II lisas loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendite suhtes, millele ei ole ühenduse õigusaktidega nõudeid määratletud, kehtivad selliste nõuete vastuvõtmiseni rahvusvaheliste organisatsioonide soovitatud üldtunnustatud nõuded puhtusele

⁽¹⁾ EÜT L 179, 14.7.1999, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1795/2003 (ELT L 262, 14.10.2003, lk 13).

ning rangemaid nõudeid puhtusele kehtestavad liikmesriigi eeskirjad võivad jääda kehtima.

Artikkel 6

Vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise tingimused

1. Kui toidule lisatakse vitamiine või mineraaltoitaineid, ei tohi vitamiinide või mineraaltoitainete kogusisaldus, ükskõik millisel eesmärgil, toidus müügihetkel ületada maksimaalset kogust, mis kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale. Kontsentreeritud ja dehüdreeritud toodete suhtes kehtivad kogused ajahetkel, kui toit on valmistatud vastavalt tootja poolt antud tarvitamisjuhiste.

2. Tingimused, millega piiratakse või keelatakse teatud vitamiini või mineraaltoitainete lisamist toidule või toidugruppidele, kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

3. Lõikes 1 nimetatud maksimaalsete koguste ja lõikes 2 nimetatud tingimuste määramisel arvestatakse järgmist:

a) üldtunnustatud teaduslikel andmetel põhineva teadusliku riskihindamisega kindlaks tehtud vitamiinide ja mineraaltoitainete maksimaalset ohutut kogust, võttes seejuures vajaduse korral arvesse erinevate tarbijarühmade erinevat tundlikkuse taset;

b) muust toidust saadavate vitamiinide ja mineraaltoitainete kogust.

4. Lõikes 1 nimetatud maksimumkoguste ja lõikes 2 nimetatud tingimuste kindlaksmääramisel võetakse vajalikul määral arvesse ka elanikkonna vitamiinide ja mineraaltoitainete tarbimise soovitatavaid koguseid.

5. Lõikes 1 nimetatud maksimaalsete koguste ja lõikes 2 nimetatud tingimuste kindlaksmääramisel nende vitamiinide ja mineraaltoitainete korral, mille tarbimise soovitatav kogus elanikkonna hulgas on maksimaalse ohutu koguse lähedal, arvestatakse vajaduse korral ka järgmist:

a) üksikute toodete osakaal elanikkonna toitumises tervikuna või teatud elanikkonnarühmade toitumises;

b) toote toitainelisi põhijooni, nagu on sätestatud määruuses (EÜ) nr .../2006 (*).

(*) 18. põhjenduses viidatud määrus.

6. Toidule vitamiini või mineraaltoitainet lisamise tulemusena peab kõnealust vitamiini või mineraalainet olema toidus vähemalt märkimisväärne kogus, kui selline kogus on määratletud direktiivi 90/496/EMÜ lisas. Minimaalsed kogused, sealhulgas mis tahes väiksemad kogused, erandina eespool nimetatud märkimisväärsetest kogustest, konkreetsetes toitudes või toidugruppides kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

III PEATÜKK

TEATUD MUUDE AINETE LISAMINE

Artikkel 8

Artikkel 7

Märgistamine, esitlemine ja reklaam

1. Toidu, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, märgistus, esitlemine ja reklaam ei tohi sisaldada ühtegi viidet, milles väidetakse või viidatakse, et tasakaalustatud ja vaheldusrikas toitumine ei taga vajalikku toitainete kogust. Kus asjakohane, on võimalik teatud toitainete osas teha erand vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

2. Toidu, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, märgistus, esitlemine ja reklaam ei tohi tarbijat eksitada ega petta toidu toiteväärtuse osas, mis võib tuleneda nende toitainete lisamisest.

3. Toodetel, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid ja mis kuuluvad käesoleva määruse reguleerimisalasse, on toitumislase teabe esitamine kohustuslik. Esitada tuleb direktiivi 90/496/EMÜ artikli 4 lõike 1 grupis 2 toodud teave ja vitamiinide ja mineraaltoitainete kogusisaldus toidus pärast nende toidule lisamist.

4. Toodete, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, märgistusel võib olla viide, mis näitab nende ainete lisamist vastavalt määruses (EÜ) nr .../2006 (*) sätestatud tingimustele.

5. Käesolev artikkel ei piira teiste, teatud toidugruppe käsitlevate toidualaste õigusnormide kohaldamist.

6. Käesoleva artikli rakenduseeskirju võib täpsustada vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

(*) 18. põhjenduses viidatud määrus.

Ained, mille kasutamine on keelatud või piiratud, ja ained, mis on ühenduses uurimisel/kontrollimisel

1. Käesolevas artiklis sätestatud menetlust järgitakse siis, kui ainet, mis ei ole vitamiin ega mineraaltoitainet, või koostisosa, mis sisaldab ainet, mis ei ole vitamiin ega mineraaltoitainet, lisatakse toidule või kasutatakse toidu valmistamisel nii, et selle tulemusena tarbitakse neid aineid tunduvalt suuremas koguses, kui võiks arvata, et neid tarbitakse tavatingimustes tasakaalustatult ja vaheldusrikkalt toitudes ja/või mis kujutavad endast muul viisil tarbijale potentsiaalset riski.

2. Komisjon võib omal algatusel või liikmesriikide esitatud teabe alusel võtta pärast ameti teostatud olemasoleva teabe hindamist ja vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale vastu otsuse lisada vajaduse korral aine või koostisosa III lisse. Eelkõige

a) kui on tuvastatud oht tervisele, lisatakse aine ja/või ainet sisaldav koostisosa

i) III lisa A osasse ja selle lisamine toidule või selle kasutamine toidu valmistamisel keelatakse või

ii) III lisa B osasse ja selle lisamist toidule või selle kasutamist toidu valmistamisel lubatakse üksnes nimetatud lisa sätestatud tingimustel;

b) kui on tuvastatud ohtliku mõju võimalus tervisele, kuid see on teaduslikult tõendamata, lisatakse aine III lisa C osasse.

3. Teatud toitude suhtes kohaldatavates ühenduse sätetes võib lisaks käesolevas määruses sätestatud ainetele sätestada piirangud ka teatud teiste ainete kasutamisele.

4. Toidukäitlejad või teised asjaomased isikud võivad ametile hindamiseks esitada igal ajal teaduslikke andmeid sisaldava toimiku, milles näidatakse III lisa C osas loetletud aine ohutus, kui seda kasutatakse toidus või toidugrupis antud tingimustel, ja selgitatakse sellise kasutamise eesmärki. Amet teatab sellise toimiku esitamisest viivitamatult liikmesriikidele ja komisjonile ning võimaldab neil toimikuga tutvuda.

5. Nelja aasta jooksul alates kuupäevast, mil aine lisati III lisa C osasse, tehakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale ja arvestades ameti arvamust käesoleva artikli lõikele 4 nimetatud hindamiseks esitatud toimikute kohta otsus lubada III lisa C osas loetletud aine kasutamist üldiselt või lisada see vajaduse korral III lisa A või B osas toodud loetellu.

6. Komisjon kehtestab vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale eeskirjad käesoleva artikli rakendamiseks, sealhulgas käesoleva artikli lõikes 4 nimetatud andmete esitamiseks.

IV PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 9

Ühenduse register

1. Komisjon loob ühenduse registri vitamiinide ja mineraaltoitainete ning teatud muude ainete toidule lisamise kohta (edaspidi "register") ja ajakohastab seda.

2. Register sisaldab järgmist teavet:

- a) I lisa loetletud vitamiinid ja mineraaltoitained, mida võib toidule lisada;
- b) II lisa loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendid, mida võib toidule lisada;
- c) maksimaalsed ja minimaalsed vitamiinide ja mineraaltoitainete kogused, mida võib toidule lisada, ning muud vastavalt artiklile 6 sätestatud asjaomased tingimused;
- d) teave artiklis 11 nimetatud vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustuslikku lisamist käsitlevate liikmesriigi sätete kohta;
- e) artiklis 4 esitatud piirangud vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamisele;

f) ained, mille kohta on esitatud toimikud vastavalt artikli 17 lõike 1 punktile b;

g) teave III lisa nimetatud ainete ja nende III lissasse lisamise põhjuste kohta.

3. Register tehakse avalikkusele kättesaadavaks.

Artikkel 10

Kaupade vaba liikumine

Ilma et see piiraks asutamislepingus ja eelkõige selle artiklites 28 ja 30 sätestatud, ei ole liikmesriikidel lubatud oma ühtlustamata eeskirjade, mis käsitlevad toidule vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist, kohaldamisega piirata ega keelata käesoleva määruse ja selle rakendamiseks vastu võetud ühenduse õigusaktidega kooskõlas oleva toidu turustamist.

Artikkel 11

Liikmesriigi sätted

1. .... (*) teavitavad liikmesriigid komisjoni oma asjakohastest olemasolevatest sätetest vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustusliku lisamise ning artikli 4 punktis b sätestatud erandiga hõlmatud toodete kohta.

2. Kui puuduvad vastavad ühenduse sätted ja liikmesriik peab vajalikuks võtta vastu uus õigusakt

a) teatud toitudesse või toidugruppidesse vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustusliku lisamise kohta või

b) teatud muude ainete kasutamise keelamise või piiramise kohta teatud toitude valmistamisel,

peab ta sellest teavitama komisjoni vastavalt artiklis 12 sätestatud korrale.

Artikkel 12

Teavitamise kord

1. Kui liikmesriik peab vajalikuks võtta vastu uued õigusaktid, teavitab ta komisjoni ja teisi liikmesriike kavandatavatest meetmetest ning põhjendab neid.

2. Komisjon konsulteerib artiklis 14 osutatud komiteega, kui peab seda vajalikuks või kui liikmesriik seda nõuab, ja avaldab kavandatavate meetmete suhtes oma arvamuse.

(*) Kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.

3. Asjaomane liikmesriik võib kavandatud meetmeid rakendada ainult kuus kuud pärast vastavalt lõikele 1 toimunud teavitamist ning tingimusel, et komisjoni arvamus ei ole negatiivne.

Kui komisjoni arvamus on negatiivne, otsustab komisjon vastavalt artikli 14 lõikes 2 toodud menetlusele ja enne käesoleva lõike esimeses lõigus toodud tähtaja möödumist, kas kavandatud meetmeid tohib rakendada. Komisjon võib nõuda kavandavatesse meetmetesse teatud muudatuste tegemist.

Artikkel 13

Kaitsemeetmed

1. Kui liikmesriigil on piisavalt põhjust arvata, et toode ohustab inimeste tervist hoolimata sellest, et see vastab käesoleva määruse nõuetele, võib liikmesriik kõnealuste sätete rakendamise oma territooriumil ajutiselt katkestada või seda piirata.

Ta peab sellest viivitamata teavitama teisi liikmesriike ja komisjoni ning põhjendama oma otsust.

2. Kui see on asjakohane, küsitakse arvamust ametilt ja pärast selle saamist võetakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale vastu otsus.

Komisjon võib algatada selle menetluse ka omal algatusel.

3. Lõikes 1 nimetatud liikmesriik võib kohaldada asjakohast peatamist või piirangut, kuni talle tehakse teatavaks lõikes 2 viidatud otsus.

Artikkel 14

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 alusel loodud alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee (edaspidi "komitee").

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud ajavahemikuks määratakse kolm kuud.

3. Komitee kehtestab oma töökorra.

Artikkel 15

Järelevalve

Et tagada tõhus järelevalve toidu üle, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, ja toidu üle, mis sisaldab III lisa B ja C osas loetletud aineid, võivad liikmesriigid nõuda, et sellise toidu valmistaja või isik, kes tema territooriumil sellise toidu turule viib, teatab pädevale asutusele turuleviimisest, edastades tootel kasutatava märgistuse näidise. Sellisel juhul võidakse nõuda ka toote turult kõrvaldamist käsitlevat teavet.

Artikkel 16

Hindamine

... (*) esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise mõju kohta, eelkõige lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid sisaldavate toitude turu arengu kohta, selliste toitude tarbimise, elanikkonna tarbitud toitainete koguse, samuti tootumisharjumuste muudatuste ning teatud muude ainete lisamise kohta, ning lisab aruandele ettepanekud, mida komisjon peab käesoleva määruse muutmiseks vajalikuks. Seoses sellega edastavad liikmesriigid komisjonile ... (**) asjakohase teabe. Käesoleva artikli üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 2 osutatud korrale.

Artikkel 17

Üleminekumeetmed

1. Erandina artikli 3 lõikest 1 ja kuni ... (***) võivad liikmesriigid lubada oma territooriumil vitamiinide ja mineraaltoitainete kasutamist, mis ei ole loetletud I lisas või mis ei esine II lisas loetletud ühenditena, kui

a) kõnealust ühendit lisatakse toitudele, mida turustatakse ühenduses .... (***), ja

(*) Kuus aastat pärast käesoleva määruse jõustumisele järgneva kuuenda kuu esimest päeva.

(**) Viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumisele järgneva kuuenda kuu esimest päeva.

(***) Seitsme aasta möödumiseni käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

(****) Käesoleva määruse jõustumise kuupäeval.

b) amet ei ole nimetatud ühendite kasutamise suhtes toidu valmistamisel andnud arvamust, mis ei kiida heaks nende ühendite kasutamist vastavate ühendite kasutamist toetava toimiku alusel, mille liikmesriik esitab komisjonile hiljemalt ... (*).

2. Kuni ... (**) võivad liikmesriigid kooskõlas asutamislepingu sätetega jätkata oma kehtivate kaubanduspiirangute või -keeldude kohaldamist toidu suhtes, millele lisatakse vitamiine ja mineraaltoitaineid, mis ei ole I lisas esitatud nimekirjas või II lisas loetletud ühendite hulgas.

3. Liikmesriigid võivad kooskõlas asutamislepingu sätetega jätkata I lisas loetletud ning toidule lisatud vitamiinide ja mineraaltoainete maksimaalsete ja minimaalsete koguste suhtes oma kehtivate sätete kohaldamist kõnealuse lisamise suhtes

kohaldatavatel tingimustel seni, kuni kooskõlas artikliga 6 või muude asjakohaste ühenduse sätete kohaselt võetakse vastu vastavad ühenduse meetmed.

Artikkel 18

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamist.

Määrust kohaldatakse alates ... (**).

Enne ... (***) turule viidud või märgistatud toitu, mis ei vasta käesoleva määruse nõuetele, võib müüa kuni ... (****).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

(*) Kolme aasta möödumisel käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
(**) Seitsme aasta möödumiseni käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

(***) Käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgneva kuuenda kuu esimesest päevast.

(****) Käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgneva kahekümne üheksanda kuu viimase päevani.

I LISA

VITAMIINID JA MINERAALTOITAINED, MIDA VÕIB TOIDULE LISADA

1. Vitamiinid

A-vitamiin
D-vitamiin
E-vitamiin
K-vitamiin
B1-vitamiin
B2-vitamiin
Niatsiin
Pantoteenhape
B6-vitamiin
Foolhape
B12-vitamiin
Biotiin
C-vitamiin

2. Mineraaltoitained

Kaltsium
Magneesium
Raud
Vask
Jood
Tsink
Mangaan
Naatrium
Kaalium
Seleen
Kroom
Molübdeen
Fluoriid
Kloor
Fosfor

II LISA

VITAMIINIDE JA MINERAALTOITAINETE ÜHENDID, MIDA VÕIB TOIDULE LISADA

1. Vitamiinide ühendid

A-VITAMIIN

retinool

retinüülatsetaat

retinüülpalmitaat

beetakaroteen

D-VITAMIIN

kolekaltsiferool

ergokaltsiferool

E-VITAMIIN

D- α -tokoferoolDL- α -tokoferoolD- α -tokoferüülatsetaatDL- α -tokoferüülatsetaatD- α -tokoferüülhappe suksinaat

K-VITAMIIN

füllokinoon (fütomenadioon)

B1-VITAMIIN

tiamiinhüdrokloriid

tiamiinmononitrat

B2-VITAMIIN

riboflaviin

riboflaviin-5'-fosfaat, naatrium

NIATSIIN

nikotiinhape

nikotiinamiid

PANTOTEENHAPE

D-pantotenaat, kaltsium

D-pantotenaat, naatrium

dekspantenool

B6-VITAMIIN

püridoksiinvesinikkloriid

püridoksiin-5'-fosfaat

püridoksiindipalmitaat

FOOLHAPE

pterüülmonoglutaamhape

B12-VITAMIIN

tsüanokobalamiin

hüdroksokobalamiin

BIOTIIN

D-biotiin

C-VITAMIIN

L-askorbiinhape

naatrium-L-askorbaat

kaltsium-L-askorbaat

kaalium-L-askorbaat

L-askorbüül-6-palmitaat

2. Mineraaltoitainete ühendid

kaltsiumkarbonaat

kaltsiumkloriid

sidrunhappe kaltsiumisoolad

kaltsiumglükonaat

kaltsiumglütserofosfaat

kaltsiumlaktaat

ortofosforhappe kaltsiumisoolad

kaltsiumhüdroksiid

kaltsiumoksiid

kaltsiumsulfaat

magneesiumatsetaat

magneesiumkarbonaat

magneesiumkloriid

sidrunhappe magneesiumisoolad

magneesiumglükonaat

magneesiumglütserofosfaat

ortofosforhappe magneesiumisoolad

magneesiumlaktaat

magneesiumhüdroksiid

magneesiumoksiid

magneesiumsulfaat

raud(II)karbonaat

raud(II)tsitrat

raud(III)ammooniumtsitrat

raud(II)glükonaat

raud(II)fumaraat

raud(III)naatriumdifosfaat

raud(II)laktaat	mangaansulfaat
raud(II)sulfaat	naatriumbikarbonaat
raud(III)difosfaat (raudpürofosfaat)	naatriumkarbonaat
raud(III)sahharaat	naatriumtsitraat
elementaarne raud (karboniit-, elektrolüütiline, vesiniku abil redutseeritud)	naatriumglükonaat
vaskkarbonaat	naatriumlaktaat
vasktsitraat	naatriumhüdroksoid
vaskglükonaat	ortofosforhappe naatriumisoolad
vasksulfaat	naatriumselenaat
vase ja lüsiini kompleks	naatriumvesinikseleniit
naatriumjodiid	naatriumseleniit
naatriumjodaat	naatriumfluoriid
kaaliumjodiid	kaaliumfluoriid
kaaliumjodaat	kaaliumbikarbonaat
tsinkatsetaat	kaaliumkarbonaat
tsinkkloriid	kaaliumkloriid
tsinktsitraat	kaaliumtsitraat
tsinkglükonaat	kaaliumglükonaat
tsinklaktaat	kaaliumglütserofosfaat
tsinkoksiid	kaaliumlaktaat
tsinkkarbonaat	kaaliumhüdroksoid
tsinksulfaat	ortofosforhappe kaaliumisoolad
mangaankarbonaat	kroom(III)kloriid ja selle heksahüdraat
mangaankloriid	kroom(III)sulfiid ja selle heksahüdraat
mangaantsitraat	ammooniummolübdaat (molübdeen(VI))
mangaanglükonaat	naatriummolübdaat (molübdeen(VI))
mangaanglütserofosfaat	

III LISA

AINED, MILLE KASUTAMINE TOIDUS ON KEELATUD VÕI PIIRATUD, JA AINED, MIS ON ÜHENDUSES UURIMISEL/KONTROLLIMISEL

A osa — keelatud ained

B osa — piiratud kasutusega ained

C osa — ained, mis on ühenduses uurimisel/kontrollimisel

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon edastas 14. novembril 2003 nõukogule ettepaneku vitamiinide ja mineraaltoitainete ning teatud muude ainete toidule lisamist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta. Ettepanek põhineb EÜ asutamislepingu artiklil 95.
2. Euroopa Parlament võttis arvamuse vastu esimesel lugemisel 26. mail 2005. ⁽¹⁾

Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas oma arvamuse 31. märtsil 2004. ⁽²⁾
3. Nõukogu võttis oma ühise seisukoha vastu 8. detsembril 2005 asutamislepingu artikli 251 kohaselt.

II. EESMÄRK

Kavandatava määruse eesmärk on ühtlustada toidule vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist käsitlevad eeskirjad. Ühtlustamise eesmärk on hõlbustada nende toodete vaba ringlust ühenduse piires, kuna kehtivad asjakohased siseriiklikud eeskirjad sellise lisamise kohta on liikmesriigiti väga erinevad ning põhjustavad sageli takistusi ühendusesiseses kaubanduses.

Selline ühtlustamine tagab ka tarbijakaitse kõrge taseme kõikjal ühenduses ja kindlustaks selle, et asjasepuutuvad tooted ei kujutaks endast ohtu inimeste tervisele.

Kavandatavas määruses:

- loetletakse vitamiinid ja mineraaltoitained, mida võib toidule lisada (I lisa), ja nende kombinatsioonid, mida võib toidule lisada (II lisa),
- sätestatakse teatud piirangud toitude osas, millele vitamiine ja mineraaltoitaineid lisada tohib, kriteeriumid lõpptootes leiduvate vitamiinide ja mineraaltoitainete ülempiiride kehtestamiseks ning näeb ette nende alampiiride kehtestamise,
- sätestatakse asjaomaste toodete märgistamise, esitlemise ja reklaamimise eeskirjad,
- sätestatakse alused teatud ainete, mis ei ole vitamiinid ega mineraaltoitained, toidule lisamise kontrollimiseks ja vajaduse korral lisamise keelamiseks,
- lubatakse siseriiklikud meetmed vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustuslikuks toidule lisamiseks tingimusel, et komisjoni arvamus nende meetmete osas ei ole negatiivne.

III. ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS

1. Üldised märkused

Nõukogu ühine seisukoht vastab komisjoni ettepaneku eesmärkidele, samas tehes väheseid muudatusi. Need hõlmavad järgmist:

- artiklist 2 toidule vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise eesmärke käsitlevate mõistete väljajätmine ning selle asemel artiklis 3 (nõuded) nende asjaolude selgitamine, mille korral vitamiine ja mineraaltoitaineid võib toidule lisada,

⁽¹⁾ Dok 9200/05.

⁽²⁾ ELT C 112, 30.4.2004, lk 44.

- artiklis 4 alkohoolsete jookide osas kohaldatavate erandite täpsem kirjeldamine (milles esitatakse juhud, mil vitamiine ja mineraaltoitaineid ei tohi lisada),
- muude ainete kui vitamiinide ja mineraaltoitainete suhtes kohaldatavate sätete täiustamine (esialgse ettepaneku artiklite 10 ja 11 ühendamine),
- olemasolevatest ja uutest siseriiklikest sätetest teavitamise korra selgitamine (uus artikkel 11 ning artikli 9 esialgse teksti väljajätmine).

Komisjon on nõukogus kokku lepitud ühise seisukoha heaks kiitnud.

2. Euroopa Parlamendi muudatused

Euroopa Parlament võttis 26. mai 2005. aasta täiskogu hääletusel vastu 46 ettepaneku *muudatusettepanekut* (*muudatusettepanek 8 on keeleline ega mõjuta ingliskeelset versiooni*).

Nõukogu:

- a) võttis täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt ühisesse seisukohta üle 20 *muudatusettepanekut*:

Põhjendused:

Muudatusettepanek 1 (põhjendus 10) ja *muudatusettepanek 2* (põhjendus 12): on osaliselt sisse viidud, jättes välja põhjenduse 8 viimase lause ja muutes põhjendust 10.

Muudatusettepanek 4 (põhjendus 20a): põhimõtteliselt ja osaliselt sisse viidud põhjendusse 3 (teine lause) ja artikli 11 lõikesse 2.

Muudatusettepanek 5 (põhjendus 20b): põhimõtteliselt sisse viidud artikli 6 lõike 6 ümbersõnastamisega.

Artiklid

Muudatusettepanek 13 (artikli 3 lõige 3): osaliselt sisse viidud ameti arvamuse osas, samas kui esialgne viide rakenduseeskirjadele on välja jäetud (arvestades, et artiklites 2 ja 3 ei ole enam viidet taastamisele, tootumuslikule vastavusele ja asendustoidule).

Muudatusettepanek 16 (artikli 4 lõige 1 (uus)): säilitatud sisuliselt artikli 17 lõike 1 punktis b ja artikli 9 lõike 2 punktis d.

Muudatusettepanek 17 (artikli 4 lõige 2): osaliselt sisse viidud artikli 17 lõikesse 2.

Muudatusettepanekud 49/rev ja 54/rev (artikli 5 lõike 1 punkt b): täielikult sisse viidud artiklisse 4.

Muudatusettepanek 25 (artikli 7 lõige 5): osaliselt sisse viidud (ettepandud väljajätmistele osas) artikli 6 lõikesse 6. Seoses sellega märgib nõukogu samuti, et komisjon kavatseb läbi vaadata ja ajakohastada direktiivi 90/496/EMÜ (toidu tootumislase teabega märgistuse kohta) lisas sisalduvad kontrollväärtused.

Muudatusettepanek 31 (artikli 9 lõike 2 lõik 2): muudatusettepaneku eesmärk on sisse viidud artikli 9 lõike 2 punkti d (vt samuti artiklit 11).

Muudatusettepanek 34 (artikkel 10), *muudatusettepanek 55* (artikkel 10a (uus)) ja *muudatusettepanek 35* (artikkel 11): sisse viidud artiklisse 8. Ettepaned uue artikli 10a lõike 3 võib leida artikli 11 lõike 2 punktist b.

Muudatusettepanek 38 (artikli 12 lõike 2 punktid fa ja fb (uued)): muudatusettepaneku eesmärki võeti osaliselt arvesse artikli 9 lõike 2 punktis d.

Muudatusettepanek 39 (artikkel 13): muudatusettepaneku aluseks olnud probleemiga on osaliselt arvestatud artikli 11 lõike 2 punktis b (uute sätete sisseviimise osas).

Muudatusettepanek 41 (artikli 16 lõige 1): põhimõte võeti arvesse artikli 3 lõikes 3, samas ei leia nõukogu, et ameti peaks automaatselt kaasama alati, kui kohaldatakse komiteemenetlust.

Muudatusettepanek 44 (I lisa), *muudatusettepanek 45* (II lisa) ja *muudatusettepanek 46* (II lisa) on lisades täielikult üle võetud (muudatusettepanek 45 on ümber sõnastatud ja muudatusettepaneku 46 asukohta on muudetud).

b) ei lisanud 26 muudatusettepanekut oma ühisesse seisukohta.

Muudatusettepanekute 3, 6, 9, 10, 14, 15, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 32, 36, 37, 40 ja 43 osas järgis nõukogu komisjoni väljendatud seisukohta.

Muudatusettepanekute 21, 26 ja 30 suhtes märkis nõukogu siiski komisjoni kavatsust

- kaaluda seoses toidu toitumislase teabega märgistamist käsitleva direktiivi 90/496/EMÜ kavandatava läbivaatamisega vitamiinide ja mineraaltoitainete puhul järgmisi aspekte:
  - direktiivi 90/496/EMÜ lisas sisalduvate kontrollväärtuste ja märkimisväärseks peetavate koguste taseme läbivaatamine/ajakohastamine,
  - piinormide kehtestamine lubatava kõrvalekalde kohta toitumislase teabega märgistusel esitatud vitamiinide ja mineraaltoitainete väärtusest,
- kajastada toitumislase teabega märgistuse kohustuslike elementide mis tahes muudatust, mis võidakse edaspidi teha seoses toitumislase teabega märgistust käsitleva direktiivi läbivaatamisega, vitamiinide ja mineraaltoitainete ning teatud muude ainete toidule lisamist käsitleva määruse artikli 7 lõikes 3;
- esitada niipea kui võimalik ning igal juhul kahe aasta jooksul pärast määruse vastuvõtmist ettepanek vitamiinide ja mineraaltoitainete alam- ja ülempiiride kehtestamise ning vitamiinide ja mineraaltoitainete toidule lisamise tingimuste kohta vastavalt artikli 6 lõikele 2.

Muudatusettepaneku 36 osas, mis käsitleb uue artikli 11a (muude ainete märgistus, esitlemine ja reklaam) sisseviimist, peaks märkima, et märgistamise eeskirju saab komisjon käsitleda artikli 8 lõike 6 raames, kui võetakse vastu rakenduseeskirjad artikli 8 kohaldamiseks.

Seoses komisjoni poolt osaliselt vastu võetud, kuid ühisesse seisukohta mittelisatud *muudatusettepanekutega 11, 12, 22, 28,40 ja 42*:

Muudatusettepanek 11 (artikli 3 lõike 2 sissejuhatav osa): võib märkida, et inimorganismile biosaadaval kujul olevate vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise vajadust käsitleva muudatusettepaneku põhimõtte on juba esitatud põhjenduse 11 esimeses lauses.

Muudatusettepanek 12 (artikli 3 lõige 2a (uus)) ja *muudatusettepanek 28* (artikli 8 lõige 2): nimetatud muudatusettepanekute sisu on säilitatud artikli 7 lõikes 2, kuna just märgistus (sealhulgas koostisosa de loetelu), esitus ja reklaam võivad eksitada või petta tarbijat.

Muudatusettepanek 22 (artikli 7 lõike 2 punkt b): toidulisandid loetakse kaudselt käsitletuteks kõnealuse lõikega, mille kohaselt "muud toitu" peaks arvesse võtma vitamiinide ja mineraaltoitainete toidule lisamise ülempiiride ja tingimuste määramisel.

Muudatusettepaneku 40 (artikli 14 lõige 3) võib osaliselt ja kaudselt leida artikli 12 lõike 4 teisest taandest, tingimusel et komiteega konsulteerimine muutub kohustuslikuks alati, kui komisjoni arvamus kavatsetava meetme osas on negatiivne.

Muudatusettepanek 42 (artikkel 17): nõukogu on seisukohal, et pädevate asutuste teostatavate järelevalveülesannete osas on vitamiine ja mineraaltoitaineid sisaldavate toiduainete mis tahes turuleviimisest komisjoni teavitamise kohustus vastuolus subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse printsiibiga.

3. Muud nõukogu tehtud uuendused

Muud ühises seisukohas tehtud uuendused sisaldavad

- kõikide kohaldatavate üleminekumeetmete rühmitamist uude artiklisse 17, jättes välja esialgse ettepaneku artikli 4,
- artikli 6 (vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise tingimused) ja 7 (märgistamine, esitlemine ja reklaam) ülevaatamist pärast artiklist 2 mõistete väljajätmist,
- järelevalvet käsitleva artikli 15 muutmist, et juhul kui nõutakse turuleviimisest teatamist, võiks nõuda ka teavet toote turult kõrvaldamise kohta,
- viidet rakenduseeskirjadele artikli 16 kohaldamiseks,
- II lisast naatriumkloriidi väljajätmist ja nimetatud muutust selgitava vastava muudatuse tegemist põhjenduses 11.

IV. JÄRELDUS

Nõukogu on seisukohal, et tema ühine seisukoht, mis sisaldab III jao punkti 2 lõikes a nimetatud muudatusettepanekuid, võtab suures osas arvesse Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel vastu võetud arvamust ja selles on saavutatud tasakaal tagamaks määruse eesmärkide saavutamine.

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) NR 3/2006,

8. detsember 2005,

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EÜ) nr .../2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta

(2006/C 80 E/03)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduses märgistatakse ja reklaamitakse järjest rohkem toite toitumis- ja tervisealaste väidetega. Tarbijate huvide kaitse kõrge taseme tagamiseks ja tarbijate valiku lihtsustamiseks peavad turule viidud tooted olema ohutud ja piisavalt märgistatud.
- (2) Erisused niisuguseid väiteid puudutavates liikmesriikide sätetes võivad takistada toidu vaba liikumist ning luua ebavõrdseid konkurentsitingimusi. Seeläbi mõjutavad need otseselt siseturu toimimist. Seetõttu tuleb kehtestada ühenduse eeskirjad toitulede märgitud toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamise kohta.
- (3) Üldised märgistamist käsitlevad sätted sisalduvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivis 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta. ⁽³⁾ Direktiiv 2000/13/EÜ keelab üldjuhul sellise teabe kasutamise, mis võib ostjat eksitada või omistada toidule raviomadusi. Käesolev määrus peaks täiendama direktiivi 2000/13/EÜ üldpõhimõtteid ning sätestama toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamist käsitlevad erisätted, mis puudutavad tarbijale sellisel kujul tarnitavat toitu.

⁽¹⁾ ELT C 110, 30.4.2004, lk 18.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 26. mai 2005. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), nõukogu 8. detsembri 2005. aasta ühine seisukoht ja Euroopa Parlamendi ... seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).⁽³⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/89/EÜ (ELT L 308, 25.11.2003, lk 15).

- (4) Käesolevat määrust peaks kohaldama kõikidele toitumis- ja tervisealastele väidetele kaubanduslikes teadaannetes, sealhulgas üldise iseloomuga reklaamides ja müügiedenduskampaaniates, mida ametivõimud täielikult või osaliselt toetavad. Käesolevat määrust ei peaks kohaldama väidetele, mis on esitatud mittekabanduslikes teadaannetes, nagu toitumissoovitustes või -suunistes, mille on avaldanud tervisekaitseasutused ja -organid, või teaduslikes väljaannetes ja ajakirjanduses avaldatud mittekabanduslikele teadaannetele ja teabele. Käesolevat määrust kohaldatakse ka kaubamärkidele ja teistele marginimeetustele, mida võib tõlgendada toitumis- või tervisealaste väidetena.

- (5) Kahjulikkuse kohta käivad toitumisalased väited ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse; liikmesriigid, kes kavatsevad sisse viia mittekasulikkuse kohta käivaid toitumisalaseid väiteid käsitlevad riigisiseseid kavad, peaksid nimetatud kavade teavitama komisjoni ja liikmesriike vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivile 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord. ⁽⁴⁾

- (6) 1991. aastal võttis *Codex Alimentarius* rahvusvahelisel tasandil vastu üldsuunised väidete kohta ja 1997. aastal suunised toitumisalaste väidete kasutamiseks. *Codex Alimentarius*'e komisjon võttis 2004. aastal vastu viimati mainitud muudatuse. Nimetatud muudatus puudutab tervisealaste väidete kaasamist 1997. aasta suunistesse. *Code*'i suunistes sätestatud mõistete ja tingimuste arvestatakse nõuetekohaselt.

- (7) Nõukogu 5. detsembri 1994. aasta määruses (EÜ) nr 2991/94, millega kehtestatakse võiderasvade standardid ⁽⁵⁾, sätestatud võiderasvade puhul väite "madala rasvasusega" kasutamise võimalust tuleks kohandada käesoleva määruse sätetega esimesel võimalusel. Selle ajani kohaldatakse määrust (EÜ) nr 2991/94 neile toodetele, mida see hõlmab.

⁽⁴⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.⁽⁵⁾ EÜT L 316, 9.12.1994, lk 2.

- (8) On olemas suur hulk mitmesuguseid toitaineid ja muid aineid, sealhulgas, kuid mitte ainult, vitamiinid, mineraaltoitained, sealhulgas mikroelemendid, aminohapped, asendamatud rasvhapped, kiudained ning mitmesugused taime- ja ürdiekstraktid, millel on toitumisalane või füsioloogiline mõju ning mis võivad toidus esineda ja olla väite aluseks. Seetõttu tuleks kehtestada toidu kohta esitatavate kõikide väidete suhtes kohaldatavad üldpõhimõtted, et tagada tarbijakaitse kõrge tase, anda tarbijale vajalikku teavet, et teha valikuid, olles teadlik kõikidest asjaoludest, ning luua toiduainetööstusele võrdsed konkurentsitingimused.
- (9) Väidetega reklaamitava toidu puhul võib tarbija tajuda, et sellel on — võrreldes sarnaste või muude toodetega, millele niisuguseid toitaineid ja muid aineid pole lisatud — toitumisalaseid, füsioloogilisi või muid tervisealaseid eeliseid. See võib ajendada tarbijat tegema otsuseid, mis mõjutavad otseselt tema konkreetsete toitainete või muude ainete tarbimist viisil, mis on vastuolus teaduslike soovitusetega. Selleks et vältida seda võimalikku soovimatut mõju, on kohane kehtestada väiteid kandvatele toodetele teatud piirangud. Selles kontekstis on tegurid, nagu teatud ainete olemasolu — näiteks toote alkoholisisaldus või toote toitainelised põhijooned –, sobivad kriteeriumid otsustamiseks, kas toode võib väiteid kanda. Nimetatud kriteeriumide kasutamine liikmesriigi tasandil, ehkki see on õigustatud, et võimaldada tarbijatel teha teadlikke toitumisalaseid valikuid, toob tõenäoliselt kaasa ühendusesisese kaubanduse tõkestamise ning seetõttu tuleks seda ühtlustada ühenduse tasandil.
- (10) Toitaineliste põhijoonte kriteeriumina kohaldamise eesmärgiks oleks sellise olukorra vältimine, kus toitumis- või tervisealased väited varjaksid toidu üldist toiteväärtust, mis võiks eksitada tarbijaid, kui nad püüavad teha tasakaalustatud toitumise raames tervislikke valikuid. Määruses sätestatud toitainelised põhijooned oleksid ainult asjaolude reguleerimiseks, millal väiteid võib esitada. Need peaksid põhinema üldtunnustatud teaduslikel andmetel, mis on seotud toitumise ja tervise vahelise seosega. Siiski peaksid põhijooned võimaldama samuti tooteuudendust ning võtma arvesse toitumisharjumuste ja -traditsioonide vahelduvust ning asjaolu, et üksikutel toodetel võib olla oluline osa toitumises tervikuna.
- (11) Toitaineliste põhijoonte koostamisel peaks võtma arvesse erinevate toitainete ja toitumisalase või füsioloogilise mõjuga ainete sisaldust, eriti rasva, küllastunud rasvhapete, transrasvhapete, soola/naatriumi ja suhkrute sisaldust, mille ülemäärane tarbimine toidus tervikuna ei ole soovitatav, samuti ka polü- ja monoküllastumata rasvhapete, omastatavate süsivesikute (välja arvatud suhkrute), vitamiinide, mineraaltoitainete, valgu ja kiudaine sisaldust. Toitaineliste põhijoonte kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta erinevaid toidugruppe ning nimetatud toidu tähtsust ja rolli toitumises tervikuna. Erandid nõudest arvestada toitainelisi põhijooni võivad vajalikuks osutuda teatud kindla toidu või toidugruppide puhul, sõltuvalt nende rollist ja tähtsusest elanikkonna toitumises. Need oleksid kompleksed tehnilised ülesanded ja asjakohaste meetmete kehtestamine tuleks teha ülesandeks komisjonile, võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti soovitusi.
- (12) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta direktiivis 2002/46/EÜ (toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta)⁽¹⁾ määratletud toidulisandeid, mis on esitatud vedelal kujul ning mille etanoolisisaldus mahu järgi on üle 1,2 mahuprotsendi, ei loeta käesoleva määruse kohaselt jookideks.
- (13) On hulgaliselt väiteid, mida mõnedes liikmesriikides praegu toidu märgistamisel ja reklaamimisel kasutatakse ning mis on seotud ainetega, mille positiivset mõju ei ole tõendatud või mille osas puudub tänapäeval piisav teaduslik alus. Tuleb tagada, et ainete puhul, mille kohta väide esitatakse, tõendatakse nende kasulik toitumisalane või füsioloogiline mõju.
- (14) Et tagada esitatud väidete tõesus, on tarvis, et väite objektiks olevat ainet leidub lõpptootes koguses, mis on piisav, või et nimetatud aine puudub või esineb sobivalt vähendatud koguses, et anda väidetavat toitumisalast või füsioloogilist mõju. Nimetatud aine peab olema ka organismi jaoks kättesaadaval kujul. Lisaks sellele, ja kui see on asjakohane, peaks märkimisväärne kogus väidetavat toitumusalast või füsioloogilist mõju tekitavat ainet sisalduma toidukoguses, mida eeldatavasti tarbitakse.

(¹) EÜT L 183, 12.7.2002, lk 51.

- (15) On oluline, et tarbija saaks toidu kohta esitatavatest väidetest aru, ning kõiki tarbijaid tuleks kaitsta eksitavate väidete eest. Euroopa Ühenduste Kohus on siiski alates nõukogu 10. septembri 1984. aasta direktiivi 84/450/EMÜ (mis käsitleb eksitavat ja võrdlevat reklaami)⁽¹⁾ jõustumisest pidanud vajalikuks uurida reklaamialaste kohtuasjade lahendamisel mõju kujuteldavale tüüpilisele tarbijale. Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele ning selleks, et võimaldada selles sisalduvate kaitsemehhanismide tõhusat kohaldamist, võetakse käesolevas määruses võrdluse aluseks keskmine tarbija, kes on mõõdukalt informeeritud ning mõõdukalt tähelepanelik ja ettevaatlik, ning võttes arvesse sotsiaalseid, kultuurilisi ja keelelisi tegureid vastavalt Euroopa Kohtu tõlgendusele, kuid nähakse ette sätteid, et vältida nende tarbijate ärakasutamist, keda neile iseloomulike omaduste tõttu võivad kaubandustavad eriti kergesti kahjustada. Kui väide on suunatud teatavale tarbijarühmale, näiteks lastele, on soovitatav, et hinnataks väite mõju selle rühma keskmisele liikmele. Keskmise tarbija test ei ole statistiline test. Liikmesriikide kohtud ja asutused peavad iga juhtumi puhul kasutama keskmise tarbija tüüpilise reaktsiooni kindlaksmääramisel oma otsustusvõimet, võttes arvesse Euroopa Kohtu kohtupraktikat.
- (16) Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamisel tuleks arvestada eelkõige teadusliku põhjendatusega ning neid peaksid põhjendama väiteid kasutavad toidukäitlejad.
- (17) Toitumis- või tervisealast väidet ei tohiks esitada, kui see on vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega või kui see soodustab või õigustab mis tahes toidu ülemäärast tarbimist või halvustab häid toitmistavasid.
- (18) Arvestades toitumis- ja tervisealaseid väiteid kandvatele toitudele omistatavat positiivset mainet ning nende toitude võimalikku mõju toitumisharjumustele ja üldisele toitainete tarbimisele, peaks tarbija olema võimeline hindama nende toitude üldist toiteväärtust. Seetõttu peaks toitumisalase teabega märgistamine olema kohustuslik ja hõlmama kõiki tervisealaseid väiteid kandvaid toite.
- (19) Toitumisalase teabega märgistamise üldsätted on toodud nõukogu 24. septembri 1990. aasta direktiivis 90/496/EMÜ toidu toitumisalase teabega märgistuse kohta.⁽²⁾ Kui märgistuses, esitlemisel või reklaamis esineb toitumisalane väide, siis vastavalt eelnimetatud
- direktiivile on toitumisalase teabe esitamine kohustuslik, välja arvatud üldise iseloomuga reklaami korral. Kui toitumisalane väide on esitatud suhkrute, küllastunud rasvhapete, kiudainete või naatriumi kohta, peab toitumisalane teave sisaldama direktiivi 90/946/EMÜ artikli 4 lõikes 1 määratletud 2. rühma andmeid. Tarbijate huvide kaitse kõrge taseme saavutamiseks tuleks 2. rühma andmete esitamise kohustust kohaldada *mutatis mutandis* iga kord, kui esitatakse tervisealane väide, välja arvatud üldise iseloomuga reklaami korral.
- (20) Samuti tuleks koostada nimekiri lubatud toitumisalastest väidetest ja nende kasutamise eritingimustest, mille aluseks on selliste väidete kasutamise tingimused, mille suhtes on kokku lepitud riiklikul või rahvusvahelisel tasemel ja mis on kehtestatud ühenduse õigusaktides. Iga väite suhtes, mida loetakse tarbija jaoks eespool nimetatud nimekirjas sisalduva toitumisalase väitega sama tähendust omavaks, tuleks kohaldada kõnealuses nimekirjas sätestatud kasutamistingimusi. Näiteks väidete suhtes, mis on seotud vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamisega — näiteks "...ga", "taastatud...", "...lisatud ..." või "...ga rikastatud" — tuleks kohaldada väitele "...allikas" kehtestatud tingimusi. Nimekirja tuleks regulaarselt ajakohastada, et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut. Lisaks sellele on võrdlevate väidete puhul vajalik, et võrreldavad tooted oleksid lõpptarbija jaoks selgelt äratuntavad.
- (21) Teatud tervisehäiretega tarbijarühmadele suunatud väidete (nagu laktoosivaba või gluteenivaba) tingimusi tuleks käsitleda nõukogu 3. mai 1989. aasta direktiivis 89/398/EMÜ eritoiduks ettenähtud toiduaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.⁽³⁾ Lisaks on nimetatud direktiivis sätestatud võimalus, et tavatarbimiseks ettenähtud toiduainete puhul võib märkida, et need on sobilikud kasutamiseks nimetatud tarbijarühmadele, kui need toiduained täidavad sellise väite tingimusi. Seni, kuni ühenduse tasandil ei ole kõnealuste väidete tingimusi kehtestatud, võivad liikmesriigid säilitada või vastu võtta oma asjaomased meetmed.
- (22) Tervisealaste väidete kasutamist ühenduses tuleks lubada vaid pärast kõrgeimal tasemel teaduslikku hindamist. Selleks et oleks tagatud nende väidete ühtlustatud teaduslik hindamine, peaks nimetatud hindamised tegema Euroopa Toiduohutusamet.

⁽¹⁾ EÜT L 250, 19.9.1984, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/29/EÜ (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

⁽²⁾ EÜT L 276, 6.10.1990, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2003/120/EÜ (ELT L 333, 20.12.2003, lk 51).

⁽³⁾ EÜT L 186, 30.6.1989, lk 27. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- (23) Lisaks toitumisele on arvukalt muid tegureid, mis võivad mõjutada psühholoogilisi ja käitumuslikke funktsioone. Seega on nendest funktsioonidest teavitamine väga keerukas ning toidu märgistamisel ja reklaamimisel on lühikese väitega kõikehõlmavat, tõepärast ja sisukat sõnumit raske edastada. Seetõttu on kohane psühholoogiliste või käitumuslike väidete kasutamisel nõuda teaduslikku põhendamist.
- (24) Pidades silmas komisjoni 26. veebruari 1996. aasta direktiivi 96/8/EÜ kehakaalu alandamiseks ettenähtud vähendatud energiasaldusega dieetides kasutatavate toiduainete kohta, ⁽¹⁾ milles sätestatakse, et nimetatud direktiivis määratletud toodete märgistusel, esitlemisel ega reklaamis ei tohi viidata nende tarbimisest tuleneda võiva kehakaalu vähenemise kiirusele ega määrale, peetakse asjakohaseks laiendada nimetatud piirangut kõikidele toitudele.
- (25) Tervisealased väited, välja arvatud haigestumise riski vähendavad väited, mis põhinevad üldtunnustatud teaduslikel andmetel, peaksid alluma teistsugusele hindamisele ja lubamisele. Seepärast tuleb vastu võtta ühenduse nimekiri sellistest lubatud väidetest pärast Euroopa Toiduohutusametiga konsulteerimist.
- (26) Teaduse ja tehnika arenguga kaasas käimiseks tuleks eespool osutatud nimekiri operatiivselt uuesti läbi vaadata alati, kui vajadus tekib. Niisugused läbivaatamised on tehnilist laadi rakendusmeetmed ja nende kehtestamine tuleks teha ülesandeks komisjonile, et menetlust lihtsustada ja kiirendada.
- (27) Mitmekesine ja tasakaalustatud toitumine on hea tervise eeltingimus ja üksikud tooted on üldise toitumise kontekstis suhtelise tähtsusega. Veelgi enam, toitumine on üks paljudest teguritest, mis mõjutavad teatavate haiguste tekkimist. Muud tegurid, nagu vanus, geneetiline eelsoodumus, kehalise aktiivsuse tase, tubaka ja muude sõltuvust tekitavate ainete tarbimine, keskkonnamõjud ja stress, võivad kõik mõjutada haiguste tekkimist. Seetõttu tuleks haigestumise riski vähenemist käsitlevate väidete suhtes kohaldada kindlaid märgistamisnõudeid.
- (28) Tagamaks, et tervisealased väited on tõesed, selged, usaldusväärsed ja tarbijale tervisliku toitumisviisi valimisel kasulikud, tuleks Euroopa Toiduohutusameti hinnangus ja sellele järgnevas lubamismenetluses võtta arvesse tervisealaste väidete sõnastust ja esitusviisi.
- (29) Mõnedel juhtudel ei anna teaduslik riski hindamine üksi kogu teavet, millel riskijuhtimise otsus peaks põhinema. Seepärast tuleks arvesse võtta muid käsitletava probleemi jaoks kohaseid õiguspäraseid tegureid.
- (30) Läbipaistvuse huvides ning juba hinnatud väidete korduvate loataotluste vältimiseks peaks komisjon koostama väidete nimekirju sisaldava avaliku registri ning seda ajakohastama.
- (31) Põllumajandusliku toidutööstuse uurimis- ja arendustegevuse edendamiseks tuleks kaitsta uuenduslike ideede algatajate investeeringuid käesoleva määruse kohaseid rakendusi toetava info ja andmete kogumisel. Sellele kaitsele tuleks siiski seada ajalised piirangud, et vältida uurimuste ja katsete ebavajalikkud kordamist.
- (32) Arvestades väiteid kandva toidu eripära, peaks järelevalveasutustel olema lisaks tavalistele vahenditele veel ka lisavolitused, et kergendada nende toodete tõhusat kontrolli.
- (33) Vaja on üleminekumeetmeid, et toidukäitlejad jõuaksid käesoleva määruse sätetega kohaneda.
- (34) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt siseturu tõhusa toimimise tagamist toitumis- ja tervisealaste väidete osas, pakkudes sealjuures tarbijate huvide kaitse kõrget taset, ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada ning seda saab seetõttu paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Kooskõlas samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (35) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused, ⁽²⁾

⁽¹⁾ EÜT L 55, 6.3.1996, lk 22.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

c) nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta. ⁽²⁾

I PEATÜKK

Artikkel 2

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Mõisted

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesolev määrus ühtlustab liikmesriikide õigus- või haldusnorme, mis on seotud toitumis- ja tervisealaste väidetega, et tagada siseturu tõhus toimimine, pakkudes samal ajal tarbijate huvide kaitse kõrget taset.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse toitumis- ja tervisealastele väidetele kaubanduslikes teadaannetes sellisel kujul lõpptarbijaile pakutava toidu, sealhulgas pakkimata kujul turule viidava või lahtiselt tarnitud toidu märgistusel, esitlemisel või reklaamis.

Seda kohaldatakse ka toidu suhtes, mis on mõeldud pakkumiseks restoranidele, haiglatele, koolidele, sööklatele ja samalaadsetele toitlustusettevõtetele.

3. Märgistusel, esitlemisel või reklaamimisel esinevat toidu kaubamärki, marginimetust või väljamõeldud nimetust, mida võib tõlgendada toitumis- või tervisealase väitena, võib kasutada, läbimata käesoleva määrusega sätestatud menetlust loa väljastamiseks, juhul, kui märgistusel, esitlemisel või reklaamis kaasneb sellega seotud toitumis- või tervisealane väide, mis vastab käesoleva määruse sätetele.

4. Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse järgmiste sätete kohaldamist:

a) direktiiv 89/398/EMÜ ja selle alusel vastu võetud direktiivid;

b) nõukogu 15. juuli 1980. aasta direktiiv 80/777/EMÜ loodusliku mineraalvee kasutamise ja turustamisega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta; ⁽¹⁾

⁽¹⁾ EÜT L 229, 30.8.1980, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

1. Käesolevas määruses kasutatakse:

a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) ⁽³⁾ artiklis 2 ning artikli 3 lõigetes 3, 8 ja 18 sätestatud mõisteid "toit", "toidukäitleja", "turuleviimine" ja "lõpptarbija";

b) direktiivis 2002/46/EÜ sätestatud mõistet "toidulisand";

c) direktiivis 90/496/EMÜ sätestatud mõisteid "toitumisealase teabega märgistus", "valk", "süsivesikud", "suhkrud", "rasv", "küllastunud rasvhapped", "monoküllastumata rasvhapped", "polüküllastumata rasvhapped", "kiudained";

d) direktiivi 2000/13/EÜ artikli 1 lõike 3 punktis a sätestatud mõistet "märgistus".

2. Samuti kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) *väide* — sõnum või esitus, mis ei ole ühenduse või liikmesriigi õigusaktide alusel kohustuslik, sealhulgas mis tahes kujul pildiline, graafiline või sümboliline esitus, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidul on teatavad omadused;

2) *toitaine* — valk, süsivesikud, rasv, kiudaine, naatrium, direktiivi 90/496/EMÜ lisas loetletud vitamiinid ja mineraaltoitained ning ained, mis kuuluvad ühte nimetatud kategooriatest või on selle koostisosad;

3) *muu aine* — aine, mis ei ole toitaine ja millel on toitumisealane või füsioloogiline mõju;

⁽²⁾ EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

⁽³⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1642/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 4).

- 4) *toitumisalane väide* — mis tahes väide, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidul on teatavad kasulikud toitainelised omadused
- a) energia (kalorsuse) tõttu, mida see
- i) annab,
- ii) annab vähendatud või suurendatud määral või
- iii) ei anna, ja/või
- b) toitainete või muude ainete tõttu, mida see
- i) sisaldab,
- ii) sisaldab vähendatud või suurendatud koguses või
- iii) ei sisalda;
- 5) *tervisealane väide* — mis tahes väide, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidugrupi, toidu või ühe selle koostisosa ja tervise vahel on seos;
- 6) *haigestumisohu vähendamise väide* — mis tahes tervisealane väide, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidugrupi, toidu või ühe selle koostisosa tarbimine vähendab oluliselt mõnda haigusesse haigestumise mõnda riskitegurit;
- 7) *amet* — Euroopa Toiduohutusamet, mis on loodud määruse (EÜ) nr 178/2002 alusel.

II PEATÜKK

ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 3

Üldpõhimõtted kõikide väidete jaoks

Toitumis- ja tervisealaseid väiteid tohib ühenduses turule viidava toidu märgistusel, esitlemisel ja reklaamis kasutada üksnes siis, kui need vastavad käesoleva määruse sätetele.

Ilma et see piiraks direktiivide 2000/13/EÜ ja 84/450/EMÜ kohaldamist, ei tohi toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine

- a) olla vale, mitmeti mõistetav või eksitav;
- b) suurendada kahtlust muude toitude ohutuse ja/või toiteväärtuse piisavuse suhtes;

- c) soodustada või õigustada toidu ülemäärast tarbimist;
- d) väita, viidata või anda mõista, et tasakaalustatud ja mitmekesine toit ei suuda tavaliselt anda piisavas koguses toitaineid. Võttes arvesse liikmesriikides esinevaid eritingimusi, võib artikli 24 lõikes 2 viidatud korras vastu võtta erandeid toitainete osas, mida tasakaalustatud ja mitmekesine toit ei suuda pakkuda piisavas koguses, sealhulgas nimetatud erandite kohaldamise tingimusi;
- e) ei tekstina ega pildilise, graafilise või sümbolilise esituse kaudu viidata muutustele kehafunktsioonides, mis võiksid tekitada või kasutada ära hirmu tarbijates.

Artikkel 4

Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamise tingimused

1. ... (*) kehtestab komisjon artikli 24 lõikes 2 viidatud korras täpsed toitainelised põhijooned ja tingimused, sealhulgas erandid, mida peab järgima toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamisel toitude ja/või toidugruppide kohta.

Sätetatakse nimetatud toitainelised põhijooned toidule ja/või teatud toidugruppide kohta ning toitumis- või tervisealaste väidete kasutamise tingimused seoses toitaineliste põhijoontega, võttes eelkõige arvesse

- a) toidus sisalduvate teatud toitainete ja muude ainete, nagu rasva, küllastunud rasvhapete, transrasvhapete, suhkrute ja soola/naatriumi kogused;
- b) toidu (või toidugruppide) rolli ja tähtsust elanikkonna toitumises üldiselt või vajaduse korral teatud ohurühmade, sealhulgas laste toitumises;
- c) toidu üldist toitainelist koostist toiteväärtuse aspektist ja nende toitainete olemasolu, mis on teaduslikult tõendatud tervisele mõju omavatenä.

Toitainelised põhijooned põhinevad teaduslikel teadmistel toidu ja toitumise kohta ning nende seosel tervisega.

(*) 24 kuu jooksul käesoleva määruse jõustumisest.

Toitaineliste põhijoonte koostamisel nõuab komisjon, et amet esitaks 12 kuu jooksul asjakohased teaduslikud nõuanded, keskendudes eelkõige

Artikkel 5

- i) sellele, kas põhijooned tuleks sätestada toidule üldiselt ja/või toidugruppidele,
- ii) arvesse võetavate toitainete valikule ja tasakaalule,
- iii) põhijoonte soovituslike koguste/aluste valikule,
- iv) põhijoonte arvutamise põhimõtete lähendamisele ja
- v) kavandatava süsteemi katsetamisele.

Üldtingimused

Toitaineliste põhijoonte koostamisel konsulteerib komisjon huvitatud osapooltega, eriti toidukäitlejate ja tarbijarühmadega.

Toitainelisi põhijooni ja nende kasutamise tingimusi ajakohastatakse artikli 24 lõikes 2 viidatud korras, et võtta arvesse asjameseid teaduslikke arenguid.

2. Erandina lõikest 1 on lubatud toitumisalased väited, mis puudutavad rasva, küllastunud rasvhapete, transrasvhapete, suhkrate ja soola/naatriumi sisalduse vähendamist ilma konkreetse(te) toitainete tootaineliste põhijoonte viitamata, mille osas väide esitati, kui need väited vastavad käesolevas määruses sätestatud tingimustele.

3. Joogid, mille etanoolisisaldus mahu järgi on üle 1,2 mahuprotsendi, ei tohi kanda

- a) tervisealaseid väiteid;
- b) toitumisalaseid väiteid peale selliste, mis viitavad alkoholi- või energiasisalduse vähendamisele.

4. Kui toitumisalaste väidete suhtes, mis viitavad alkoholi- või energiasisalduse vähendamisele või puudumisele tavaliselt alkoholi sisaldavates jookides, puuduvad ühenduse erieeskirjad, võib kooskõlas asutamislepingu sätetega kohaldada vastavaid liikmesriikide eeskirju.

5. Muud kui lõikes 3 nimetatud toidud või toidugrupid, mille puhul tuleb toitumis- või tervisealaste väidete kasutamist piirata või keelata, võib määrata artikli 24 lõikes 2 viidatud korras ja teaduslike tõendite alusel.

1. Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine on lubatud ainult siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) toitainet või muu ainet, mille kohta väide esitatakse, olemasolul või puudumisel või vähendatud sisaldusel toidus või toidugrupis on üldtunnustatud teaduslike andmete põhjal tõendatud kasulik toitumisalane või füsioloogiline mõju;

b) toitainet või muu ainet, mille kohta väide esitatakse

i) sisaldub lõpptootes ühenduse õigusaktides määratletud olulises koguses või kui sellised eeskirjad puuduvad, siis koguses, millega kaasneb väidetav toitumisalane või füsioloogiline mõju, mida kinnitavad üldtunnustatud teaduslikud andmed, või

ii) ei esine või esineb vähendatud koguses, millega kaasneb väidetav toitumisalane või füsioloogiline mõju, mida kinnitavad üldtunnustatud teaduslikud andmed;

c) kus see on kohaldatav, esineb toitainet või muu ainet, mille kohta väide esitatakse, organismi jaoks kättesaadaval kujul;

d) tootekoguses, mida eeldatavasti tarbitakse, sisaldub toitainet või muud ainet, millele väide tugineb, ühenduse õigusaktides määratletud märkimisväärses koguses või kui sellised eeskirjad puuduvad, siis koguses, millega kaasneb väidetav toitumisalane või füsioloogiline mõju, mida kinnitavad üldtunnustatud teaduslikud andmed;

e) vastavus vastavalt kas III või IV peatükis esitatud eritingimustele.

2. Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine on lubatud ainult siis, kui eeldatakse, et keskmine tarbija saab väites esitatud kasulikest mõjudest aru.

3. Toitumis- ja tervisealased väited peavad viitama tarbimisvalmis toidule vastavalt tootja poolt antud tarvitamisjuhiste.

Artikkel 6

Väidete teaduslik põhjendatus

1. Toitumis- ja tervisealased väited peavad põhinema üldtunnustatud teaduslikel andmetel ja olema viimastega tõendatud.
2. Toidukäitleja, kes toitumis- või tervisealase väite esitab, peab põhjendama väite kasutamist.
3. Liikmesriikide pädevad asutused võivad nõuda toodet toidukäitlejalt või isikult, kes toote turule viib, kõikide asjakohaste üksikasjade ja andmete esitamist, mis tõendavad vastavust käesolevale määrusele.

Artikkel 7

Toitumisalane teave

Toitumisalase väite esitamisel kohaldatavat direktiivi 90/496/EMÜ kohast teabe edastamise kohustust ja edastusviise kohaldatakse *mutatis mutandis* tervisealase väite esitamisel, välja arvatud üldise iseloomuga reklaami korral. Esitav teave peab siiski sisaldama 2. rühmas esitatud teavet, mis on määratletud direktiivi 90/496/EMÜ artikli 4 lõikes 1.

Lisaks esitatakse vajaduse korral vastavalt direktiivi 90/496/EMÜ artiklile 6 ja tuuakse toitumisalase teabega samas vaateväljas ära ka aine(te) kogus(ed), millega toitumis- või tervisealane väide on seotud, kuid mida ei ole toitumisalases teabes esitatud.

Toidulisandite puhul tuleb toitumisalane teave esitada vastavalt direktiivi 2002/46/EÜ artiklile 8.

III PEATÜKK

TOITUMISALASED VÄITED

Artikkel 8

Eritingimused

1. Toitumisalaste väidete esitamine on lubatud üksnes siis, kui need on loetletud lisas ja on vastavuses käesolevas määruses sätestatud tingimustega.

2. Lisa muudatused võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 viidatud korras ja vajaduse korral pärast konsulteerimist ametiga.

Artikkel 9

Võrdlevad väited

1. Ilma et see piiraks direktiivi 84/450/EMÜ kohaldamist, võib võrrelda ainult sama grupi toite, võttes arvesse selle grupi erinevaid toite. Märgitakse toitaine koguse ja/või energiasisalduse erinevus ning võrdlus tugineb võrdsele toidukogusele.
2. Võrdlevad toitumisalased väited võrdlevad kõnealuse toidu koostist sama grupi erinevate toitudega, mille koostis ei võimalda väite esitamist, sealhulgas ka teiste kaubamärkide toitudega.

IV PEATÜKK

TERVISEALASED VÄITED

Artikkel 10

Eritingimused

1. Tervisealaste väidete esitamine on keelatud, välja arvatud siis, kui need vastavad II peatükis toodud üldnõuetele ja käesolevas peatükis toodud erinõuetele ning kui nad on vastavalt käesolevale määrusele lubatud ning need väited on loetletud artiklites 13 ja 14 sätestatud lubatavate väidete nimekirjas.
2. Tervisealaste väidete esitamine on lubatud ainult siis, kui märgistusel, või kui selline märgistus puudub, toote esitlemisel ja reklaamis esitatakse järgmine teave:
  - a) viide mitmekülgse ja tasakaalustatud toitumise ja tervisliku elustiili tähtsusele;
  - b) väidetava kasuliku mõju saavutamiseks vajalik toidukogus ja tarbimise viis;
  - c) vajaduse korral viide, mis on mõeldud inimestele, kes peaksid vältima toidu tarbimist, ja
  - d) asjakohane hoiatus toote liigse tarbimise eest, mis tõenäoliselt kujutab ohtu tervisele.

3. Viiteid toitainete või toidu üldistele, mittespetsiifilistele eelistele seoses üldise hea tervise ja tervisega seotud heaoluga võib teha üksnes koos konkreetse tervisealase väitega, mis on loetletud artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades.

4. Kui see on asjakohane, võetakse käesoleva artikli kohaldamiseks vastu suunised artiklis 24 viidatud korras ja vajaduse korral pidades nõu huvigruppidega, eelkõige toidukäitlejate ja tarbijarühmadega.

Artikkel 11

Liikmesriikide meditsiinialaste erialaliitude ja tervisega seotud heategevuslike organisatsioonide eeskirjad

Liikmesriikide meditsiinialaste erialaliitude ja tervisega seotud heategevuslike organisatsioonide soovitusi ja kinnitusi käsitlevate ühenduse erieeskirjade puudumisel võib kooskõlas asutamislepingu sätetega kohaldada vastavaid liikmesriikide eeskirju.

Artikkel 12

Piirangud teatud tervisealaste väidete kasutamisel

Lubatud pole järgmised tervisealased väited:

- väited, mis jätavad mulje, et toidu mittetarbimine võib tervist mõjutada;
- väited, mis viitavad kehakaalu vähenemise kiirusele või määrale;
- väited, mis viitavad soovitustele, mille on andnud arstid või tervisespetsialistid või liidud, mida ei ole nimetatud artiklis 11.

Artikkel 13

Tervisealased väited, välja arvatud haigestumise riski vähendavad väited

1. Tervisealaseid väiteid, mis kirjeldavad

- toitainete või muu aine tähtsust kasvamisele, arengule ja organismi funktsioonidele;

b) psühholoogilisi ja käitumuslikke funktsioone või

c) ilma et see piiraks direktiivi 96/8/EÜ kohaldamist, salenemist või kehakaalu jälgimist või näljatunde vähendamist või küllastustunde suurenemist või toidust saadava energia vähendamist,

või viitavad eeltoodule; ning on loetletud lõikes 3 sätestatud nimekirjas, võib esitada ilma artiklites 15–18 viidatud loa taotlemise menetlust läbimata, kui need väited

i) põhinevad üldtunnustatud teaduslikel andmetel ja

ii) on keskmisele tarbijale hästi mõistetavad.

2. Liikmesriigid edastavad lõikes 1 märgitud väidete nimekirjad komisjonile hiljemalt ... (*) koos neile kohaldatavate tingimustega ja koos viidetega asjakohasele teaduslikule põhjendusele.

3. Pärast ametiga konsulteerimist võtab komisjon artiklis 24 lõikes 2 viidatud korras hiljemalt ... (**) vastu ühenduse nimekirja lõikes 1 viidatud väidetest ja kõik vajalikud tingimused nende väidete kasutamiseks.

4. Lõikes 3 nimetatud ja üldtunnustatud teaduslikel andmetel põhinevasse nimekirja tehtavad mis tahes muudatused võetakse pärast ametiga konsulteerimist vastu artiklis 24 lõikes 2 viidatud korras komisjoni enda algatusel või liikmesriigi taotlusel.

5. Lõikes 3 nimetatud väidete nimekirja, mis põhineb uutel teaduslikel andmetel ja/või mis sisaldab konfidentsiaalsete andmete kaitse taotlust, võetakse mis tahes täiendusi vastu artiklites 15–18 viidatud menetluse kohaselt.

Artikkel 14

Haigestumise riski vähendamise väited

1. Olenemata direktiivi 2000/13/EÜ artikli 2 lõike 1 punktist b tohib esitada haigestumise riski vähendamise väiteid, kui selleks on antud luba vastavalt käesoleva määruse artiklites 15–18 sätestatud menetlusele ja need väited lisatakse ühenduse lubatud väidete nimekirja koos nimetatud väidete kasutamise kõikide vajalike tingimustega.

(*) Üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuu viimast päeva.
(**) Kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuu viimast päeva.

2. Lisaks käesolevas määruses sätestatud üldistele nõuetele ja lõike 1 erinõuetele peab haigestumise riski vähendamise väidete puhul märgistusel või, kui märgistus puudub, siis esitlemisel või reklaamis olema ka lause, mis viitab sellele, et väites viidatud haigusel on mitmeid riskitegureid ning ühe riskiteguri muutmisel võib, aga ei pruugi olla kasulikku mõju.

Artikkel 15

Loa taotlemine

1. Käesolevale artiklile viitamisel esitatakse loataotlus järgnevate lõigete kohaselt.

2. Taotlus saadetakse liikmesriigi pädevale asutusele.

a) Liikmesriigi pädev asutus

i) kinnitab taotluse saamist kirjalikult 14 päeva jooksul pärast selle kättesaamist. Kinnituses on märgitud taotluse kättesaamise kuupäev;

ii) teatab sellest viivitamata ametile ja

iii) teeb ametile kättesaadavaks taotluse ja kogu taotleja esitatud lisateabe.

b) Amet

i) teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni viivitamatult taotlusest ning teeb nii taotluse kui kogu taotleja esitatud lisateabe neile kättesaadavaks;

ii) teeb lõike 3 punktis g nimetatud taotluse kokkuvõtte avalikkusele kättesaadavaks.

3. Taotlus peab sisaldama järgmist:

a) taotleja nimi ja aadress;

b) toitainevõi muu aine või toit või toidukategooria, mille kohta tervisealane väide esitatakse, ning selle iseloomulikud omadused;

c) tervisealase väite suhtes korraldatud uuringute, kaasa arvatud, nende olemasolul, sõltumatute, vastastikusele eksperdi hinnangule allutatud uurimistööde koopiad ning mis tahes muu materjal, mis tõendab väite vastavust käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele;

d) vajaduse korral märge konfidentsiaalsena käsitatava teabe kohta koos tõendatava põhjendusega;

e) teiste teadusuuringute koopiad, mis on nimetatud tervisealase väite suhtes asjakohased;

f) ettepanek tervisealase väite sõnastuse kohta, mille lubamist taotletakse, vajaduse korral koos kasutamise eritingimustega;

g) taotluse kokkuvõte.

4. Komisjon kehtestab ametiga konsulteerimise järel artikli 24 lõikes 2 viidatud korras käesoleva artikli kohaldamiseks rakenduseeskirjad, kaasa arvatud eeskirjad taotluse ettevalmistamise ja esitamise kohta.

5. Enne ... (*) avaldab amet üksikasjaliku juhise, et abistada taotlejaid taotluste koostamisel ja esitamisel.

Artikkel 16

Ameti arvamus

1. Amet püüab oma arvamuse esitamisel pidada kinni kuuekuulisest tähtajast alates kehtiva taotluse laekumisest. Seda tähtaega pikendatakse, kui amet nõuab taotlejalt lõikes 2 sätestatud lisateavet.

2. Amet või liikmesriigi pädev asutus ameti vahendusel võib vajaduse korral taotlejalt nõuda taotlust täiendavate andmete esitamist teatava tähtaja jooksul.

3. Oma arvamuse ettevalmistamiseks teeb amet järgmist:

a) kontrollib, et tervisealase väite väljapakutud sõnastus on teaduslike andmetega tõendatud;

b) kaalub, kas tervisealase väite sõnastus vastab käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele;

c) annab nõu, kas tervisealase väite väljapakutud sõnastus on keskmise tarbija jaoks mõistetav ja sisukas.

(*) Käesoleva määruse jõustumisele järgneva kuuenda kuu esimene päev.

4. Kui arvamuses toetatakse tervisealase väite lubamist, sisaldab arvamus lisaks järgmisi andmeid:

- a) taotleja nimi ja aadress;
- b) toitaineline või muu aine või toit või toidugrupp, mille kohta tervisealane väide esitatakse, ning selle iseloomulikud omadused;
- c) esitatava tervisealase väite soovitatav sõnastus vajaduse korral koos kasutamise eritingimustega;
- d) vajaduse korral toidu kasutamise tingimused või piirangud ja/või täiendavad selgitused või hoiatused, mis peaksid kaasnema tervisealase väitega märgistusel ja reklaamis.

5. Amet edastab oma arvamuse, milles on esitatud tervisealase väite hindamise aruanne, oma arvamuse põhjendused ja arvamuse aluseks olnud teabe komisjonile, liikmesriikidele ja taotlejale.

6. Amet avalikustab oma arvamuse vastavalt määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 38 lõikele 1.

Taotleja või avalikkuse esindaja võib komisjonile esitada kommentaare 30 päeva jooksul pärast sellist avalikustamist.

Artikkel 17

Ühenduse luba

1. Komisjon esitab kolme kuu jooksul pärast ameti arvamuse saamist artikli 22 lõikes 2 osutatud komiteele otsuse eelnõu lubatud tervisealaste väidete loetelude kohta, võttes arvesse ameti arvamust, ühenduse õiguse kõiki asjakohaseid sätteid ja muid asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid. Kui otsuse eelnõu ei lange kokku ameti arvamusega, selgitab komisjon erinevuste põhjuseid.

2. Lubatud tervisealaste väidete nimekirja muutmise mis tahes otsuse eelnõu peab sisaldama artikli 16 lõikes 4 nimetatud üksikasju.

3. Lõplik otsus taotluse suhtes tehakse artikli 24 lõikes 2 viidatud korras.

4. Komisjon teavitab taotlejat viivitamatult oma otsusest ja avaldab selle otsuse üksikasjad *Euroopa Liidu Teatajas*.

5. Artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades loetletud tervisealaseid väiteid võivad kasutada kooskõlas nende suhtes kohaldatavate tingimustega kõik toidukäitlejad, kui väidete kasutamine ei ole piiratud artikli 20 sätete kohaselt.

6. Loa andmine ei piira ühegi toidukäitleja üldist tsiviil- ja kriminaalvastutust seoses asjassepuutuva toiduga.

Artikkel 18

Lubade muutmise, peatamise ja tühistamise

1. Artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades loetletud väite taotleja/kasutaja võib taotleda asjakohase nimekirja muutmist. Artiklites 15–17 sätestatud menetlust kohaldatakse *mutatis mutandis*.

2. Omal algatusel või liikmesriigi või komisjoni taotlusel annab amet arvamuse selle kohta, kas artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades loetletud väide vastab endiselt käesoleva määrusega sätestatud tingimustele.

Amet edastab selle arvamuse viivitamata komisjonile, liikmesriikidele ja vajaduse korral kõnealuse väite esmale taotlejale. Amet avalikustab oma arvamuse vastavalt määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 38 lõikele 1.

Taotleja/kasutaja või avalikkuse esindaja võib komisjonile esitada kommentaare 30 päeva jooksul pärast sellist avalikustamist.

Komisjon kontrollib ameti arvamust ja kõiki saadud kommentaare esimesel võimalusel. Vajaduse korral muudetakse, peatatakse või tühistatakse luba vastavalt artiklis 17 sätestatud menetlusele.

V PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 19

Ühenduse register

1. Komisjon loob ühenduse registri toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta (edaspidi *register*) ja haldab seda.

2. Register sisaldab järgmisi elemente:

- a) toitumisalased väited ja nende suhtes kohaldatavad tingimused vastavalt lisas sätestatule;
- b) kooskõlas artikli 4 lõikega 5 vastu võetud piirangud;
- c) lubatud tervisealased väited ja nende suhtes kohaldatavad tingimused vastavalt artikli 13 lõikele 3, artikli 14 lõikele 1, artikli 18 lõikele 2, artiklile 20, artikli 23 lõikele 2 ja artikli 27 lõikele 6 ning liikmesriigi meetmed, millele osutatakse artikli 22 lõikes 3;
- d) tagasilükatud tervisealaste väidete nimekiri ning väidete tagasilükkamise põhjused.

Tervisealased väited, mida lubatakse konfidentsiaalsete andmete põhjal, esitatakse registri eraldi lisas koos järgmise teabega:

- 1) kuupäev, millal komisjon andis tervisealase väite jaoks loa, ja algse taotleja nimi, kellele luba väljastati;
- 2) asjaolu, et komisjon andis tervisealase väite jaoks loa konfidentsiaalsete andmete põhjal;
- 3) asjaolu, et tervisealase väite kasutamine on piiratud, välja arvatud juhul, kui hilisem taotleja saab loa ilma algse taotleja konfidentsiaalsetele andmetele toetumata.

3. Register tehakse avalikkusele kättesaadavaks.

Artikkel 20

Andmekaitse

1. Vastavalt artikli 15 lõikele 2 nõutud taotluses sisalduvaid teaduslikke andmeid ja muud teavet ei tohi seitsmeaastase perioodi jooksul alates loa andmise kuupäevast kasutada hilisema taotleja kasuks, välja arvatud juhul, kui hilisem taotleja on

eelneva taotlejaga kokku leppinud, et neid andmeid ja seda teavet võib kasutada, kui

- a) eelnev taotleja deklareeris teaduslikud andmed ja muu teabe eelneva taotluse esitamise ajal konfidentsiaalsena ja
- b) eelneval taotlejal oli eelneva taotluse esitamise ajal ainuõigus konfidentsiaalsete andmete kasutamisele ja
- c) tervisealast väidet poleks saanud lubada ilma konfidentsiaalsete andmete esitamisetähtaegseta eelneva taotleja poolt.

2. Kuni lõikes 1 määratletud seitsmeaastase perioodi möödumiseni pole ühelgi hilisemal taotlejal õigust tugineda eelneva taotleja poolt konfidentsiaalsetena deklareeritud andmetele, välja arvatud siis ja mitte enne, kui komisjon võtab vastu otsuse selle kohta, kas väite saaks või oleks saanud lisada artiklis 14 või vajaduse korral artiklis 13 sätestatud nimekirja ilma eelneva taotleja poolt konfidentsiaalseteks nimetatud andmeid esitamata.

Artikkel 21

Liikmesriikide sätted

Ilma et see piiraks asutamislepingu, eriti selle artiklite 28 ja 30 kohaldamist, ei ole liikmesriikidel lubatud piirata ega keelata käesolevale määrusele vastava toiduga kauplemist ega selle reklaamimist oma ühtlustamata, teatavate toitude kohta või toidu kohta üldiselt esitatavaid väiteid käsitlevate sätete kohaldamisega.

Artikkel 22

Teavitamise kord

1. Kui liikmesriik peab vajalikuks võtta vastu uusi õigusakte, teavitab ta komisjoni ja teisi liikmesriike kavandatavatest meetmetest ning põhjendab neid.

2. Komisjon konsulteerib määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 alusel moodustatud toiduahela ja loomatervishoiu alalise komiteega (edaspidi *komitee*), kui ta näeb sellise konsulteerimise vajadust olevat või kui liikmesriik seda nõuab, ja esitab kavandatavate meetmete suhtes arvamuse.

3. Asjaomane liikmesriik võib kavandatud meetmeid hakata rakendama kuus kuud pärast lõikes 1 viidatud teavitamist tingimusel, et komisjoni arvamus ei ole negatiivne.

Artikkel 25

Järelevalve

Juhul kui komisjoni arvamus on negatiivne, otsustab komisjon vastavalt artikli 24 lõikes 2 viidatud korrale ja enne käesoleva lõike esimeses lõigus viidatud tähtaja möödumist, kas kavandatud meetmeid võib rakendada. Komisjonil on õigus nõuda teatud muudatuste tegemist kavandatavatesse meetmetesse.

Et hõlbustada tõhusat järelevalvet toitumis- või tervisealaste väidetega märgistatud toidu üle, võivad liikmesriigid nõuda oma territooriumil valmistajalt või sellist toitu turule viivalt isikult pädeva asutuse teavitamist nimetatud turuleviimisest, edastades viimasele tootel kasutatava märgistuse näidise.

Artikkel 23

Kaitsemeetmed

1. Kui liikmesriigil on tõsiseltvõetavaid põhjendusi selle kohta, et väide ei ole käesoleva määrusega kooskõlas või et artiklis 6 sätestatud teaduslik põhjendus on ebapiisav, võib see liikmesriik ajutiselt peatada nimetatud väite kasutamise oma territooriumil.

Artikkel 26

Hindamine

Ta teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni ning esitab peatamise põhjused.

Hiljemalt ... (*) esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, eriti sellise toidu turu arengu kohta, mille kohta esitatakse toitumis- ja tervisealaseid väiteid, ning väidete mõistmise kohta tarbijate poolt, esitades vajaduse korral oma muudatusettepanekud.

2. Artikli 24 lõikes 2 viidatud korras võetakse otsus vajaduse korral vastu pärast ametilt arvamuse saamist.

Artikkel 27

Üleminekumeetmed

Komisjon võib algatada selle menetluse ka omal algatusel.

3. Lõikes 1 viidatud liikmesriik võib kohaldada peatamist, kuni talle tehakse teatavaks lõikes 2 viidatud otsus.

1. Enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva turule viidud või märgistatud toitu, mis ei vasta käesoleva määruse sätetele, võib turustada kuni nende säilimisaja lõppemiseni, kuid mitte hiljem kui ... (**). Artikli 4 lõike 1 sätete osas võib toitu turustada kuni kaksteist kuud pärast asjaomaste toitaineliste põhijoonte ning nende kasutamise tingimuste vastuvõtmist.

Artikkel 24

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.

2. Käesoleva määruse sätetele mittevastavaid, enne 1. jaanuari 2005 olemas olnud kaubamärke või marginimetusid kandvate toodete turustamist võib jätkata kuni ... (***), mille möödudes kohaldatakse käesoleva määruse sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtaeg on kolm kuud.

3. Lisas mitte sisalduvate, liikmesriikides enne 1. jaanuari 2005 vastavalt nende suhtes kohaldatavatele liikmesriigi õigusaktide sätetele kasutatud toitumisalaste väidete kasutamist tohib jätkata kuni ... (****) toidukäitlejate vastutusel ja ilma et see piiraks artiklis 23 viidatud kaitsemeetmete vastuvõtmist.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

(*) Kuus aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgneva viienda kuu viimast päeva.

(**) Käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgneva 18. kuu viimasel päeval.

(***) Kümme aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

(****) Kaks aasta möödumiseni käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

4. Pildilises, graafilises või sümbolilises esituses tootumislaste väidete suhtes, mis vastavad käesoleva määruse üldpõhimõtetele ja mis ei sisaldu lisa ning mida kasutatakse vastavalt liikmesriigi sätete või eeskirjadega välja töötatud eritingimuste ning -kriteeriumitele, kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt ... (*) teabe selliste tootumislaste väidete ja nende suhtes kohaldatavate liikmesriigi sätete või eeskirjade kohta koos nende aluseks olevate teaduslike andmetega;
- b) komisjon võtab artikli 24 lõikes 2 viidatud korras vastu otsuse kõnealuste väidete kasutamise kohta.

Kõnealuse korra kohaselt mittelubatud tootumislaste väidete kasutamist võib jätkata 12 kuud pärast otsuse vastuvõtmist.

5. Artikli 13 lõike 1 punktis a viidatud tervisealaseid väiteid võib esitada toidukäitlejate vastutusel alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast kuni artikli 13 lõikes 3 viidatud nimekirja vastuvõtmiseni, tingimusel et need väited on kooskõlas käesoleva määrusega ning nende suhtes kohaldatavate olemasolevate liikmesriigi sätetega ja ilma et see piiraks artiklis 23 viidatud kaitsemeetmete vastuvõtmist.

6. Muude tervisealaste väidete suhtes, mida on kasutatud vastavalt liikmesriigi sätetele enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (välja arvatud artikli 13 lõike 1 punktis a ja artiklis 14 viidatud väidete suhtes) kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) tervisealastele väidetele, mida liikmesriigis on hinnatud ning millele seal on luba antud, antakse luba alljärgnevalt:

i) liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt ... (*) teabe selliste tootumislaste väidete kohta koos nende väidete aluseks olevaid teaduslikke andmeid hindava aruandega;

- ii) pärast ametiga konsulteerimist võtab komisjon artikli 24 lõikes 2 viidatud korras vastu otsuse kõnealusel viisil lubatud tervisealaste väidete kohta.

Kõnealuse korra kohaselt mittelubatud tervisealaste väidete kasutamist võib jätkata kuus kuud pärast otsuse vastuvõtmist.

- b) tervisealastele väidetele, mida liikmesriigis ei ole hinnatud ja millele ei ole liikmesriigis luba antud: selliste väidete kasutamist võib jätkata tingimusel, et vastavalt käesolevale määrusele esitatakse taotlus enne ... (**); nimetatud korra kohaselt mittelubatud tervisealaste väidete kasutamist võib jätkata kuus kuud pärast otsuse vastuvõtmist vastavalt artikli 17 lõikele 3.

Artikkel 28

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates ... (**).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

(*) Üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuu viimast päeva.

(**) 12 kuu möödumisel käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

(***) Käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgneva 6. kuu esimesest päevast.

LISA

TOITUMISALASED VÄITED JA NENDE SUHTES KOHALDATAVAD TINGIMUSED

VÄHESE ENERGIASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese energiasaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 40 kcal (170 kJ)/100 g tahke aine kohta või rohkem kui 20 kcal (80 kJ)/100 ml vedeliku kohta. Lauamagusainete puhul kohaldatakse piinormi 4 kcal (17 kJ) portsjoni kohta, millel on 6 g sahharoosiga (umbes 1 tl sahharoosi) samaväärsed magustamisomadused.

VÄHENDATUD ENERGIASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähendatud energiasaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui energiasaldust on vähendatud vähemalt 30 %, tuues välja omaduse(d), millest tulenevalt toidu üldine energiasaldus on vähendatud.

ENERGIAVABA

Väite, et toit on energjavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 4 kcal (17 kJ)/100 ml. Lauamagusainete puhul kohaldatakse piinormi 0,4 kcal (1,7 kJ) portsjoni kohta, millel on 6g sahharoosiga (umbes 1 tl sahharoosi) samaväärsed magustamisomadused.

VÄHESE RASVASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese rasvasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 3 g rasva 100 g tahke aine kohta või 1,5 g rasva 100 ml vedeliku kohta (1,8 g rasva 100 ml kohta väikese rasvasisaldusega piima puhul).

RASVAVABA

Väite, et toit on rasvavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,5 g rasva 100 g või 100 ml kohta. Sellele vaatamata on väited kujul "X % rasvavaba" keelatud.

VÄHESE KÜLLASTUNUD RASVHAPETE SISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese küllastunud rasvhapete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui küllastunud rasvhapete ja transrasvhapete kogusisaldus tootes ei ületa 1,5 g 100 g tahke aine kohta või 0,75 g 100 ml vedeliku kohta, ning kummalgi juhul ei tohi küllastunud rasvhapped ja transrasvhapped kokku anda üle 10 % energiast.

KÜLLASTUNUD RASVHAPETE VABA

Väite, et toit ei sisalda küllastunud rasvhappeid, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui küllastunud rasvhapete ja transrasvhapete kogusisaldus tootes ei ületa 0,1 g küllastunud rasvhapeteid 100 g või 100 ml kohta.

VÄHESE SUHKRUSISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese suhkrusisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 5 g suhkruid 100 g tahke aine või 2,5 g suhkruid 100 ml vedeliku kohta.

SUHKRUVABA

Väite, et toit on suhkruvaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,5 g suhkruid 100 g või 100 ml kohta.

ILMA LISATUD SUHKRUTA

Väite, et toidule ei ole suhkruid lisatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda mis tahes lisatud mono- ega disahhariide ega mingit muud selle magustamisomaduste tõttu kasutatud toitu. Toidus looduslikult sisalduvate suhkrute puhul peaks etiketil olema järgmine märge: "TOODE SISALDAB LOODUSLIKULT ESINEVAID SUHKRUID".

VÄHESE NAATRIUMI-/SOOLASISALDUSEGA

Väite, et toit on väheese naatriumi-/soolasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,12 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g või 100 ml kohta. Vete, välja arvatud direktiivi 80/777/EMÜ reguleerimisalasse kuuluvate mineraalvete puhul ei tohi see väärtus ületada 2 mg naatriumi 100 ml kohta.

VÄGA VÄHESE NAATRIUMI-/SOOLASISALDUSEGA

Väite, et toit on väga väikese naatriumi-/soolasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,04 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g või 100 ml kohta. Seda väidet ei tohi kasutada looduslike mineraalvete ja muude vete puhul.

NAATRIUMIVABA või SOOLAVABA

Väite, et toit on naatriumivaba või soolavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,005 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g kohta.

KIUDAINEALLIKAS

Väite, et toit on kiudaineallikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt 3 g kiudainet 100 g kohta või vähemalt 1,5 g kiudainet 100 kcal kohta.

SUURE KIUDAINESISALDUSEGA

Väite, et toit on suure kiudainesaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt 6 g kiudainet 100 g kohta või vähemalt 3 g kiudainet 100 kcal kohta.

VALGUALLIKAS

Väite, et toit on valguallikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui valk annab vähemalt 12 % toidu energiasaldusest.

SUURE VALGUSISALDUSEGA

Väite, et toit on suure valgusisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui valk annab vähemalt 20 % toidu energiasaldusest.

[VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] JA/VÕI [MINERAALTOITAINE NIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] ALLIKAS

Väite, et toit on vitamiinide ja/või mineraaltoitainete allikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab neid vähemalt direktiivi 90/496/EMÜ lisa määratletud märkimisväärses koguses või Euroopa Parlamendi ja nõukogu ..... määruse (EÜ) nr .../2006 (mis käsitleb vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatavate muude ainete lisamist toidule) (1) artikli 7 kohaselt erandina kehtestatud koguses.

(1) ELT L

SUURE [VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] JA/VÕI [MINERAALTOITAININE NIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] SISALDUSEGA

Väite, et toit on suure vitamiinide ja/või mineraaltoitainete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt kaks korda rohkem vitamiine ja/või mineraaltoitaineid kui "[VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] ja/või [MINERAALTOITAININE NIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] allikas".

SISALDAB [TOITAININE VÕI MUU AINE NIMETUS]

Väite, et toit sisaldab mingit toitainet või muud ainet, mille kohta käesolevas määruses ei sätestata eritingimusi, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode vastab käesoleva määruse kõikidele kohaldatavatele sätetele ning eelkõige selle artiklile 5. Vitamiinide ja mineraaltoitainete suhtes kohaldatakse väite "allikas" tingimusi.

SUURENDATUD [TOITAININE NIMETUS] SISALDUSEGA

Väite, et ühe või enama toitainet, välja arvatud vitamiinide ja mineraaltoitainete, sisaldust on suurendatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode vastab väite "allikas" tingimustele ja sisaldust on võrreldes sarnase tootega suurendatud vähemalt 30 %.

VÄHENDATUD [TOITAININE NIMETUS] SISALDUSEGA

Väite, et ühe või enama toitainet sisaldust on vähendatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui sisaldust on võrreldes samalaadse tootega vähendatud vähemalt 30 %, välja arvatud mikrotoitained, mille puhul on lubatud 10 % erinevus nõukogu direktiivis 90/496/EMÜ toodud kontrollväärtusest, ning naatrium või samaväärne kogus soola, mille puhul on lubatud 25 % erinevus.

LIGHT/LAHJA

Väide, et toode on "light" või "lahja", ja iga väide, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, peab täitma samu tingimusi, mis on sätestatud mõiste "vähendatud" osas; samuti tuleb väite esitamisel tuua välja omadus(ed), millest tulenevalt on toit "light" või "lahja".

LOODUSLIKULT/LOODUSLIK

Kui toit vastab looduslikult käesolevas lisas sätestatud toitumisalase väite kasutustingimus(t)ele, võib väite ette lisada sõna "looduslikult/looduslik".

NÕUKOGU PÕHJENDUS

I SISSEJUHATUS

1. Komisjon edastas nõukogule 17. juulil 2003 ettepaneku toitudel märgitud toitumis- ja tervisealaseid väiteid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta. ⁽¹⁾ Ettepanek põhineb EÜ asutamislepingu artiklil 95.
2. Euroopa Parlament võttis arvamuse vastu esimesel lugemisel 26. mail 2005. ⁽²⁾

Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas oma arvamuse 29. veebruaril 2004. ⁽³⁾
3. Nõukogu võttis 8. detsembril 2005 vastu oma ühise seisukoha asutamislepingu artikli 251 kohaselt.

II EESMÄRGID

Kavandatav määrus hõlmab toidu toiteväärtuse ja tervislikkusega seotud väiteid, mida kasutatakse toidu märgistamisel, esitlemisel ja reklaamimisel, ning selle eesmärk on selliste väidete kasutamise tingimuste kehtestamine.

Käesoleva ettepaneku peamised eesmärgid on järgmised:

- parandada kaupade vaba liikumist siseturul, tagades ausa konkurentsi toidu valdkonnas ja kasvava õiguskindluse ettevõtjatele,
- saavutada kõrgetasemeline tarbijakaitse, tagades asjakohase teabe saamise ja väidete nõuetekohase hindamise,
- edendada ja kaitsta innovatsiooni toiduvaldkonnas.

III ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS

1. Üldised märkused

Nõukogu ühine seisukoht vastab komisjoni ettepaneku eesmärkidele, samas viiakse sisse teatud arv muudatusi, muu hulgas järgmised.

1. Toitaineprofiilid (põhjendused 9, 10 ja 11, artikli 4 lõige 1)

Nõukogu säilitas toitaineprofiilide mõiste kui olulise elemendi, millega tagada määruse tõhus rakendamine seoses toitumis- ja tervisealaste väidetega. Esialgset ettepanekut arendati märkimisväärselt edasi selliselt, et see keskenduks täpsemalt toitaineprofiilide eesmärgile ja ulatusele ning nende väljatöötamisel järgitavatele menetlustele. Teaduslikku objektiivsust, erinevate toitumistavade ja siseriiklike traditsioonide säilitamist ning sidusrühmade menetlusse kaasamist käsitlevate küsimuste arvesse võtmiseks viidi sisse piisavad tagatised.

2. Tervisealased väited (artiklid 10, 11, 12 ja 13)

Komisjoni esialgne ettepanek nägi ette mitmete eri liiki tervisealaste väidete keelamise. Nõukogu säilitas keelu mõne nimetatud väite osas (artikkel 12) ning teiste osas sätestas, et neid võib kasutada teatud tingimustel (osutatud artikli 10 lõikes 3 ja artikli 13 lõike 1 punktides b ja c).

⁽¹⁾ Dok KOM/2003/0424 lõplik – COD 2003/0165.

⁽²⁾ Dok 9200/05.

⁽³⁾ ELT C 112, 30.4.2004, lk 44.

Ühise seisukoha artiklis 13 nähakse ette, et komisjon võtab liikmesriikide ettepanekute põhjal teatavate tervisealaste (ja haigusohu vähendamiseks mitte seotud) väidete nimekirja vastu kolme aasta jooksul pärast kõnesoleva määruse vastuvõtmist. Kõnealuse artikli reguleerimisala on laiendatud ning see hõlmab nüüd psühholoogiliste ja käitumist puudutavate funktsioonidega (lõike 1 punkt b) ning kehakaalu alandamise ja kaalujälgimisega (lõike 1 punkt c) seotud väiteid. Lisaks sellele võib loa andmise korda kasutada lisamaks nimekirja tervisealaseid väiteid, mis põhinevad uutel teaduslikel andmetel ja/või puudutavad ärisaladuse alla kuuluvate andmete kaitse nõuet.

Seoses riiklike meditsiiniühingute ja tervise seotud heategevusasutuste tehtud soovitude või kinnitustega nähakse ette uus artikkel 11, mille kohaselt võib vastavalt asutamislepingu sätetele jätkata siseriiklike õigusaktide kohaldamist kuni ühenduse eeskirjade vastuvõtmiseni.

3. Toitumisalaste väidete ulatus (põhjus 5, artikli 2 lõike 2 punkt 4, artikli 27 lõige 4)

Kuigi esialgne ettepanek ei näinud sümbolite/tähistamise kasutamist toitumisalaste väidetena, on nõukogu nimetatud küsimust üksikasjalikult uurinud, seistes vastamisi kasvava nõudlusega toitainete toiteväärtusega seotud nii positiivse kui ka negatiivse tähistamise kasutamise järele (mis näiteks märgitakse selvehallide riulitele). Selle tulemusena selgitab ühine seisukoht, et kavandatavat määrust kohaldatakse ainult kasulikkuse kohta käivatele väidetele, samas kui toidu mõju mittekasulikkuse kohta käivaid väiteid ei hõlmata. Sellega seoses on sätestatud, et liikmesriigid, kes kavatsevad kehtestada mittekasulikkuse kohta käivaid väiteid käsitlevad siseriiklikud kavad, peaksid nimetatud kavades teavitama komisjoni ja liikmesriike vastavalt direktiivile 98/34/EÜ (põhjus 5).

Mitmetes liikmesriikides kasutatavate pildilisel, graafilisel või sümboli kujul esitatud toitumisalaste väidete arvustamiseks viiakse lisaks artikli 27 lõikesse 4 sisse üleminekukokkulepe, millega lubatakse logode ja sümbolite kasutamise siseriiklikud meetmed ja kriteeriumid, kui need vastavad määruse üldistele põhimõtetele.

Komisjon kiitis heaks nõukogus kokku lepitud ühise seisukoha.

2. Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Euroopa Parlament võttis 26. mai 2005. aasta täiskogu hääletusel vastu 75 ettepaneku muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 22 ja 23 on keelelised ega mõjuta ingliskeelset versiooni).

Nõukogu

a) tegi ühises seisukohas 35 täielikku, osalist või põhimõttelist muudatust järgmiselt:

Põhjendused

Muudatusettepanek 1 (põhjus 1 (uus)) ja *muudatusettepanek 10* (põhjus 19): osaliselt sisse viidud põhjenduse 10 viimasesse lausesse, mis keskendub toitaineprofiilidele ja nende kasutamise tingimustele. Põhjus 19 osutatakse konkreetselt toitumisharjumuste ja -tavade varieeruvusele ning asjaolule, et üksiktoodetel võib olla oluline osa toitumises tervikuna.

Muudatusettepanek 2 (põhjus 3a (uus)): osaliselt heaks kiidetud põhjus 4, kus on selgitatud, et määrust ei peaks kohaldama väidetele, mis on esitatud mittekabanduslikes teadaannetes, nagu toitumisalastes suunistes või soovitudes, mille on avaldanud tervisekaitseasutused ja -organid, või teaduslikes väljaannetes ja ajakirjanduses avaldatud mittekabanduslikele teadaannetele ja teabele.

Muudatusettepanek 4 (põhjus 7): sisuliselt ja osaliselt heaks kiidetud põhjenduses 11. Eelkõige täpsustatakse, et komisjon võtab toitaineprofiilide ja nendega seotud kohaldatavate meetmete koostamisel arvesse Euroopa Toiduohutusameti nõuandeid.

Muudatusettepanek 6 (põhjus 13) ja *muudatusettepanek 7* (põhjus 15): on mõnevõrra muudetud ja sisse viidud vastavalt põhjendustesse 20 ja 23.

Muudatusettepanek 8 (põhjus 16): ühise seisukohaga viiakse osa sellest muudatusettepanekust sisuliselt sisse põhjendusse 24 ja artiklisse 13. Praktikas ollakse seisukohal, et kuigi esialgse ettepaneku kohaselt on viited kehakaalu vähenemise kiirusele või määrale keelatud, võib siiski esitada viiteid salenemisele, kehakaalu jälgimisele või toidust saadava energia vähendamisele juhul, kui need põhinevad üldtunnustatud teaduslikel andmetel ja on keskmisele tarbijale hästi mõistetavad.

Muudatusettepanek 9 (põhjus 17): osaliselt vastuvõetav ning on sisse viidud põhjendusse 25.

Muudatusettepanek 12 (põhjus 22): mõnevõrra muudetud kujul sisse viidud põhjendusse 30.

Muudatusettepanek 14 (põhjus 26): esimene osa vastuvõetav ning see on sisse viidud põhjendusse 33.

Artiklid

Muudatusettepanek 16 (artikli 1 lõige 2): osaliselt sisse viidud artikli 1 lõikesse 2, samas ei saa nõukogu toetada pakkimata toodete ning puu- ja köögiviljade osas ettepanud väljajätmist määruse reguleerimisalast.

Muudatusettepanek 17 (artikli 1 lõige 3a (uus)): osaliselt sisse viidud artikli 1 lõikesse 4.

Muudatusettepanekud 20 ja 21 (artikli 2 lõige 1): täielikult sisse viidud artiklisse 2.

Muudatusettepanekud 26 ja 27 (artikli 3 lõike 2 punktid a ja c): täielikult sisse viidud artiklisse 3.

Muudatusettepanek 28 (artikli 3 lõike 2 punkt da (uus)): esimene osa on kajastatud artikli 3 teise taande punktis c, samas kui teine osa on sisuliselt kaetud järgneva punktiga d.

Muudatusettepanek 30 (artikli 5 lõike 1 punkt a): esimene osa on nüüd sisse viidud artikli 5 lõike 1 punkti a.

Muudatusettepanekud 31, 32 ja 33 (artikli 5 lõike 1 punktid b, c ja d): täielikult sisse viidud ettepanud kujul.

Muudatusettepanek 36 (artikkel 7): kõnealuse muudatusettepaneku esimene osa on sisse viidud põhjendusse 10. Viited toidulisanditele ja direktiivile 2002/46/EÜ (mis muu hulgas nõuab, et nimetatud toitainete või muude ainete kogused peavad olema märgistusel esitatud toote soovitava päevase tarbimise kogusena) võib leida artikli 7 kolmandast lõigust.

Muudatusettepanekud 41 ja 91 (artikli 11 pealkiri): täielikult sisse viidud ettepanud kujul.

Muudatusettepanek 42 (artikli 11 lõige 1): nimetatud muudatusettepanek on osaliselt ja põhimõtteliselt ühisesse seisukohta sisse viidud. Praktikas on mõned tervisealased väited, millele algselt pidid kehtima hakkama artiklis 11 (nimelt esialgse ettepaneku lõike 1 punktides a, b ja osaliselt punktides c ja d) sisalduvad piirangud, nimetatud artiklist välja jäetud ning neile viidatakse nüüd kas artikli 10 lõikes 3 (mille kohaselt neid saab kasutada eritingimustel), artiklis 11 (mille kohaselt asjakohaste ühenduse eeskirjade puudumisel võib kohaldada siseriiklike eeskirju) või artikli 13 lõike 1 punktides b ja c, mille kohaselt need on sobilikud tervisealaste väidete nimekirja kandmiseks, kui need põhinevad üldtunnustatud teaduslikel andmetel ja on keskmisele tarbijale hästi mõistetavad.

Muudatusettepanekud 43 ja 93 (artikli 11 lõige 2): nimetatud muudatusettepanekute sisu osas on kokku lepitud ja need võib leida artikli 10 lõikest 4.

Muudatusettepanek 44 (artikli 12 lõige 1): osaliselt sisse viidud mõiste "normaalsed" artikli 13 lõikest 1 väljajätmise osas ja artikli 13 lõikes 2 sätestatud vajaduse osas väite nõuetekohase põhjendamise järele (kus nüüd osutatakse vajadusele viidata asjakohasele teaduslikule põhjendusele).

Muudatusettepanek 45 (artikli 12 lõike 2 esimene lõik): osaliselt ja sisuliselt sisse viidud artikli 13 lõikesse 5, mille kohaselt on võimalik lisada tervisealaseid väiteid heaks kiidetud nimekirja pärast seda, kui huvitatud osapooled on luba taotlenud.

Muudatusettepanek 50 (artikli 14 lõike 2 punkt b): täielikult sisse viidud artikli 15 lõike 3 punkti b.

Muudatusettepanek 51 (artikli 14 lõike 2 punkt e): osaliselt nõustatud, eelkõige väljapakutud sõnastuse kõikides ühenduse keeltes esitamise kohustuse väljajätmise osas. VKEde näitlike meetmete osas märgitakse, et rakenduseeskirjad artikli 15 kohaldamiseks, sealhulgas taotluste ettevalmistamist ja esitamist käsitlevad eeskirjad, on ette nähtud nimetatud artikli lõikes 4. Lisaks nähakse artikli 15 lõikega 5 ette, et amet annab enne määruse kohaldamise kuupäeva välja taotlejaid abistavad üksikasjalikud suunised.

Muudatusettepanek 57 (artikli 15 lõige 1): osaliselt sisse viidud ametile arvamuse avaldamiseks ette nähtud tähtaja puhul, mida on pikendatud kuue kuuni.

Muudatusettepanek 61 (artikli 15 lõike 4 punkt c): põhimõtteliselt nõustatud — viide kõikidele ühenduse keeltele on välja jäetud, nagu muudatusettepanek ette nägi.

Muudatusettepanek 62 (artikli 15 lõige 4a (uus)): osaliselt ja põhimõtteliselt nõustatud. Ühise seisukohta artikli 16 lõikes 6 nähakse täpselt ette, et taotleja võib komisjonile esitada kommentaare ameti arvamuse kohta 30 päeva jooksul pärast selle avaldamist. Artikli 17 lõige 1 näeb ette, et komisjon võtab oma otsuse eelnõus arvesse ameti arvamust ja muid asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid.

Muudatusettepanek 72 (artikkel 26): juba turule viidud tooteid ja juba kasutuses olevaid tervisealaseid väiteid käsitlevate üleminekumeetmete osas on suuremas osas sisuliselt sisse viidud. Uus artikkel 27 on nüüd täielikult pühendatud kohaldatavatele üleminekumeetmetele, hõlmates juhtusid, kus toit on juba turule viidud, ja tooteid, mis kannavad enne 1. jaanuari 2005 olemas olnud kaubamärke või marginimetusi ning olemasolevaid toitumis- ja tervisealaseid väiteid.

b) ei viinud ühisesse seisukohta sisse 38 muudatusettepanekut.

Muudatusettepanekute 3, 5, 11, 85, 24, 25, 29, 34, 35, 39, 40, 46, 47, 48, 49, 53, 55, 56, 58, 60, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 96 ja 70 osas järgis nõukogu komisjoni väljendatud seisukohta.

Muudatusettepaneku 85 osas (artikli 1 lõige 1a (uus)), millega jäetakse kaubamärgid määruse reguleerimisalast välja, võib märkida, et artikli 27 lõikes 2 nähakse ette kümneaastane üleminekupeerioid olemasolevatele toodetele, mis kannavad määrusele mittevastavaid kaubamärke või margini-metusi.

Muudatusettepanekute 13, 15, 18, 37, 38, 52, 54, 59, 67 ja 71 osas, mille komisjon võttis osaliselt või põhimõtteliselt vastu, kuid mida ei ole lisatud ühisesse seisukohta, võib öelda järgmist.

Muudatusettepanek 13

Nõukogu märkis, et ühise seisukoha tekst juba näeb ette konsultatsioonid sidusrühmadega kavandatava määruse rakendamise osas (artikli 4 lõike 1 viiendas lõigus või artikli 10 lõikes 4) ja võtab asjakohaselt arvesse Euroopa toiduainetööstuse vajadusi. Innovatsiooni edendamist on näiteks rõhutatud muu hulgas põhjendustes 10 ja 31 ning artikli 13 lõikes 5 (mis käsitleb tervisealaseid väiteid, välja arvatud haigestumisohtu vähendamise väiteid, mille puhul nõutakse andmekaitset). Artikliga 27 (uus) töötatakse välja üleminekumeetmed olemasolevatele toodetele ja juba kasutuses olevatele toitumis- ja tervisealastele väidetele.

Muudatusettepanek 15

Ettepanud põhjendust ei peeta kohaseks, sest see ei vasta ühelegi kavandatava määruse teksti olulisele sättele. Nõukogu ei sea kahtluse alla asjaolu, et toitumisalaseid küsimusi ja tervislikku toitumist käsitlevatel teavituskampaaniatel võib olla tähtis osa ülekaalulisuse ja sellega seotud haiguste ennetamisel.

Muudatusettepanek 18

Nõukogu on seisukohal, et toidulisandid kuuluvad täielikult kavandatava määruse reguleerimisalasse, ega toeta seega nimetatud muudatusettepanekut. Toidulisandite kindlatele märgistamisnõuetele osutatakse artikli 7 kolmandas taandes.

Muudatusettepanek 37

Tarbijarühmituste kohustuslik osalemine määruse lisas esitatud toitumisalaste väidete nimekirja muutmisel kujutab endast lisa kohandamise menetluse osas lisatööd nii ajalises kui ka kulude mõttes. Ollakse seisukohal, et ühise seisukoha artikli 5 lõige 2, milles loetletakse kõikidele väidetele kohaldatavad üldtingimused, on selles osas piisavalt selge, kuna selles on sätestatud, et "toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine on lubatud ainult siis, kui eeldatakse, et keskmine tarbija saab väites esitatud kasulikest mõjudest aru".

Muudatusettepanek 38

Erinevate toidukategooriate vahel võrdlevate toitumisalaste väidete lubamise ettepanekut ei viidud ühisesse seisukohta sisse, sest tõstatati küsimused võimalike tagajärgede osas tarbijatele suunatud teabe selgusele ja teaduslikule objektiivsusele.

Muudatusettepanek 52

Nõukogu arvates toob loa andmise korra varajasse etappi kavandatav täiendav nõue kavandatava tootepakendi näidise järele, millel väide esitatakse, kaasa täiendava kulu taotlejale ilma sellest saadava kasuta. Samuti märgitakse, et artiklis 25 nähakse ette, et liikmesriik võib järelevalve eesmärgil nõuda tootjalt või turuleviimise eest vastutavalt isikult tootel kasutatava märgistuse näidist.

Muudatusettepanek 54

Nõukogu on seisukohal, et loa andmise üldise menetluse lihtsustamiseks on juba täiustatud mitmeid nõudeid (nt keelenõudeid). Lisaks sellele nähakse artikli 15 lõigetega 4 ja 5 ette, et taotluse ettevalmistamise ja esitamisega seoses kehtestavad komisjon ja amet vastavalt rakendamiseeskirjad ja üksikasjalikud juhised taotlejate abistamiseks.

Muudatusettepanek 59

Nõukogu eelistas säilitada ettepaneku esialgse teksti väikeste muudatustega, sest see kirjeldab täpsemalt ameti rolli ja pädevust taotluste hindamisel.

Muudatusettepanek 67

Nõukogu on seisukohal, et komisjonile ameti arvamuse analüüsimiseks ette pandud kolmekuuline ajavahemik ei lisa tekstile selgust. Märgitakse, et ühise seisukoha artikli 18 lõike 2 kohaselt peaks ameti arvamust analüüsima koos taotlejatelt või üldsuselt saadud mis tahes kommentaaridega, mille esitamiseks on pärast ameti arvamust ette nähtud 30-päevane ajavahemik. Lisaks sätestatakse kasutatavat menetlust käsitlevas artikli 17 lõikes 1 juba üksikasjalikud tähtajad nimetatud küsimuses.

Muudatusettepanek 71

Nõukogu on seisukohal, et ette pandud kolmeaastane ajavahemik komisjonile kavandatava määruse kohaldamise aruande esitamiseks ei ole asjakohane, sest mitmeid määruse põhiaspekte (nagu näiteks toitaineprofiilid või lubatud tervisealaste väidete nimekiri) ei ole selleks ajaks veel rakendatud.

Muudatusettepaneku teise osa puhul, millega palutakse eelkõige uurida kaubamärke kandvate toodete vabastust käsitleva artikli 1 lõike 4a (uus) (*muudatusettepanek 85*) kohaldamisega seotud probleeme, meenutatakse, et vastavalt ühise seisukoha artiklile 27 võib nimetatud tooteid jätkuvalt turustada kümne aasta jooksul isegi siis, kui need ei vasta määruse nõuetele. Artikli 26 praegune sõnastus jätab komisjonile avatuks võimaluse uurida nimetatud küsimust oma hinnangus asjaomaste toodete turu arengut käsitleva määruse kohaldamisele ja sellele, kuidas tarbijad väidetest aru saavad.

3. Muud nõukogu tehtud uuendused

Ühises seisukohas tehtud muud uuendused sisaldavad järgmist:

- *alkohoolsed joogid*: artikli 4 lõikes 3 säilitati alkoholsete jookide puhul väidete kasutamise üldine keeld, välja arvatud selliste väidete osas, mis viitavad alkoholi- või energiasisalduse vähendamisele. Lisaks selgitati artikli 4 lõikes 4, et selliseid tavaliselt alkoholi sisaldavatel jookidel kasutatavaid väiteid käsitlevate ühenduse erieeskirjade puudumisel võib kohaldada siseriiklikke eeskirju kooskõlas asutamislepingu sätetega;

- *kaubanduslikud kaubamärgid või marginimetused*: selliste kaubanduslike kaubamärkide või marginimetuste kasutamist, mida võib samal ajal käsitleda väidetena ja mis kuuluvad kavandatava määruse reguleerimisalasse nende esitluse või sõnastuse pärast, on käsitletud artikli 1 lõikes 3. Nimetatud uus säte lubab selliseid kaubamärke või marginimetusi kasutada loa andmise korda läbimata, tingimusel et neile on märgistusel, esitlusel või reklaamimisel lisatud asjakohane ning kõnealuse määruse sätetele vastav toitumis- või tervisealane väide.
- Määruse olemasolevatele kaubamärkidele ja marginimetustele kohaldamisega seotud küsimuste arvesse võtmiseks viiakse enne 1. jaanuari 2005 kasutusel olnud kaubamärkide ja marginimetuste osas sisse kümneaastane üleminekuperiood, pärast mida nad peaksid vastama määrusele (artikli 27 lõige 2).

Lisa

Määruse lisas sisalduvate toitumisalaste väidete kasutamise tingimusi muudeti võtmaks eelkõige arvesse viimaseid teaduse ja tehnika arenguid kõnealuses valdkonnas.
